

Školní vzdělávací program
pro
základní vzdělávání
Základní školy a Mateřské školy
Radostín nad Oslavou

**Zkrácený název: ŠVP ZV ZŠ a MŠ Radostín
nad Oslavou**

*dle „Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání“
platného od 1. 9. 2023*

Platný od 1. 9. 2023

č. j. 76/2023

Změny oproti 4. verzi (ŠVP ZV ZŠ a MŠ Radostín nad Oslavou) platné od 1. 9. 2021 – 31. 8. 2023 (všechny změny jsou v souladu s RVP pro ZV platným od 1. 9. 2021):

- Minimální změny v Identifikačních údajích
- Menší nepodstatné změny v Charakteristice školy
- Změny v učebním plánu I. stupně – dle RVP ZV 2021 byla přidána 1 hodina vzdělávací oblasti Informatika v 5. ročníku a ubrána 1 hodina ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Z tohoto důvodu byla ubrána 1 hodina prvouce ve 3. ročníku – ze 3 hodin na 2 a přidána hodina informatiky v 5. ročníku. Disponibilní hodiny zůstávají v platnosti.
- Změny v učebním plánu II. stupně – dle RVP ZV 2021 byly přidány 3 hodiny Informatice a ubrána 1 hodina vzdělávací oblasti Člověk a společnost, ubrána 1 hodina vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 1 hodina vzdělávací oblasti Umění a kultura. V našem učebním plánu jsme přidali 2 hodiny informatice – celkem 4 hodiny, změnili jsme časovou dotaci zeměpisu na 7 hodin, ubrali 1 hodinu výtvarné výchově v 7. ročníku, ubrali 0,5 hodiny osobnostní výchově v 9. ročníku a zrušili volitelné předměty v 8. a 9. ročníku.
- Ve všech předmětech došlo k úpravě charakteristiky předmětu a byly doplněny digitální kompetence.
- V učebních osnovách jsme v souladu s RVP ZV 2021 upravili očekávané výstupy v informatice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, hudební výchově, výtvarné výchově, mediální výchově, dějepisu v občanské výchově, fyzice, chemii, přírodopisu, zeměpisu, hudební výchově, výtvarné výchově a osobnostní výchově.

Obsah

Strana	Kapitola	Název
2	1	Identifikační údaje
3	2	Charakteristika školy
5	3	Charakteristika ŠVP
20	4	Učební plán
23	5	Učební osnovy
23	5.1	I. stupeň
23	5.1.1	Český jazyk
41	5.1.2	Anglický jazyk
50	5.1.3	Matematika
65	5.1.4	Prvouka
65	5.1.5	Přírodověda
65	5.1.6	Vlastivěda
90	5.1.7	Hudební výchova
98	5.1.8	Výtvarná výchova
106	5.1.9	Tělesná výchova
119	5.1.10	Pracovní výchova
132	5.1.11	Mediální výchova
138	5.1.12	Informatika I. a II. stupeň
154	5.2	II. stupeň
154	5.2.1	Český jazyk
174	5.2.2	Anglický jazyk
187	5.2.3	Další cizí jazyk – německý
199	5.2.4	Matematika
217	5.2.5	Dějepis
232	5.2.6	Občanská výchova
244	5.2.7	Fyzika
262	5.2.8	Chemie
269	5.2.9	Přírodopis
282	5.2.10	Zeměpis
297	5.2.11	Hudební výchova
306	5.2.12	Výtvarná výchova
313	5.2.13	Výchova ke zdraví
322	5.2.14	Tělesná výchova
337	5.2.15	Pracovní výchova
349	5.2.16	Osobnostní výchova
359	5.3	II. stupeň - volitelné předměty
359	5.3.1	Volitelné předměty
360	5.4	Nepovinné předměty
366	6	Hodnocení výsledků vzdělávání
366	6.1	Pravidla pro hodnocení žáků

1. Identifikační údaje

- **Název ŠVP:**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Radostín nad Oslavou (zkrácený název uváděný v pedagogické dokumentaci: ŠVP ZV ZŠ a MŠ Radostín nad Oslavou)

- **Údaje o škole:**

- Název školy: Základní škola a Mateřská škola Radostín nad Oslavou, příspěvková organizace
- Adresa: 594 44 Radostín nad Oslavou 136
- Ředitel školy: Mgr. Jan Hladík
- Kontakty: telefon: 566670211 e-mail: zradostin@seznam.cz

Další údaje:

IČO : 48895300

Identifikátor zařízení : 600130223

IZO : 102943168

www.skolaradostinno.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Eva Prudková

Od 1. 1. 2003 je součástí školy mateřská škola, která pracuje podle samostatného vzdělávacího programu

- **Zřizovatel školy**

Název: Městys Radostín nad Oslavou

Adresa: Městys Radostín nad Oslavou 223, 594 44 Radostín nad Oslavou

Kontakty: telefon: 566670221

E-mail: obec@radostinnadoslavou.cz

www.radostinnadoslavou.cz

- **Platnost dokumentu**

Platnost od 1. 9. 2023

Pedagogická rada projednala (v souladu s § 164 odst. 2 školského zákona) dne: 22. 6.2023

Školská rada projednala dne: 27. 6. 2023

Podpis ředitele školy:

2. Charakteristika školy

a. Úplnost a velikost školy

Jsme plně organizovanou školou s nejméně 9 třídami. V případě vyššího počtu žáku v ročníku jsou třídy děleny na paralelní. Průměrný počet žáků na třídu se pohybuje kolem 24, celkový počet kolem 260 dětí. Škola se skládá ze tří budov: původní nejstarší část, kde jsou učebny II. stupně a v zrekonstruovaném suterénu je umístěna mateřská škola. Spojovacím krčkem je stará budova spojená s budovou nové tělocvičny a dále s třetí částí – přístavbou školy, kde je i moderní školní kuchyně a jídelna. K dispozici je 20 učeben, 12 z nich tvoří odborné učebny: chemie a fyziky, přírodopisu, zeměpisu a dějepisu, výtvarné výchovy a hudební výchovy, učebna výpočetní techniky, školní dílna, školní kuchyň, dvě jazykové učebny, dvě učebny matematiky. Samostatnou učebnu má školní družina. Pro výuku pěstičství slouží školní pozemek, vzdálený asi 200 m od školy. V roce 2005 byla dána do provozu úplně nově zrekonstruovaná tělocvična, která je využívána nejen pro výuku tělesné výchovy a s ní souvisejících volitelných předmětů, ale i pro činnost zájmových kroužků školy i veřejnosti. Dobře vybavená je učebna výpočetní techniky s datovým projektořem a 24 PC, které jsou připojeny na internet, jehož mohou žáci využívat v poledních pauzách či volných hodinách. Dále je v každé učebně počítač s přístupem na internet a dataprojektor, téměř ve všech učebnách jsou interaktivní tabule. V rámci projektu EU Peníze do škol byla vybudována moderní jazyková učebna. Využívaná je i školní knihovna s čítárnou ve spojovacím krčku. V roce 2019 v rámci projektu „infrastruktura základních škol“ v rámci IROP proběhla nástavba 3. patra staré budovy, v které škola získala školní dílnu druhou jazykovou učebnu, odbornou učebnu matematiky, kmenovou třídu, kabinety, sociální zařízení, výtahy ve staré i nové budově a v neposlední řadě novou střechu staré budovy. Vybavení učeben a kabinetů pomůckami je na průměrné úrovni.

b. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole vyučuje kolem dvaceti pedagogických pracovníků různého věkového složení. Ve sboru je 33% mužů. Je stanoven výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT, koordinátor environmentální výchovy, na škole pracují předmětové komise a metodické sdružení.

c. Charakteristika žáků

Asi 40% žáků tvoří děti z Radostína nad Oslavou, dále do školy dojíždějí děti z Kněževsi, Krásněvsi, Pavlova, Znětínku, Zadního Zhořce, Zahradišť, Záseky, Ostrova nad Oslavou a Netína. Ve škole se podle individuálních vzdělávacích plánů učí asi 6 % žáků. Ve škole nejsou děti jiných kultur či národnostních menšin, popř. se objevují výjimečně. Rozvrh hodin je přizpůsobený dojíždějícím žákům (příjezdům a odjezdům autobusů). Rozbory výsledků přijímacích řízení za několik posledních roků ukazují, že cca 80 - 90 % absolventů odchází na střední školy s maturitním výstupem. I tento fakt je nutno brát v úvahu při práci na koncepci školy a konkrétně pak na podobě učebního plánu. Z toho vyplývá, že rodiče projevují velký zájem o to, co škola nabízí v oblasti práce na počítači a ve výuce cizích jazyků.

d. Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na třídních projektech. Pořádáme školní vlastivědné výlety, v případě příhodného počasí lyžařské kurzy na II. stupni, výcvik plavání na I. stupni,

adaptační kurz pro 6. ročník. Děti se zúčastňují různých exkurzí – Terezín, jaderná elektrárna Dukovany a přečerpávací elektrárna Dalešice, Hvězdárna Brno, ekologické exkurze Chaloupky a Velké Meziříčí, Festival vzdělávání, Úřad práce, okolní města Velké Meziříčí a Žďár nad Sázavou, Úpravná vody Mostiště, dopravní hřiště Žďár nad Sázavou, Anthropol Brno, Moravské muzeum v Brně, místní podniky, divadelní představení v Brně, ve Žďáře nad Sázavou, atd.

Škola má zpracovaný dlouhodobý projekt prevence sociálně patologických jevů.

e. Umístění školy

Celý školní areál leží na okraji obce v klidném a příjemném prostředí. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro tělesnou výchovu (blízkost fotbalového hřiště, asfaltového hřiště, tenisových kurtů, rybníka – zimní sporty), pro environmentální výchovu, výuku přírodopisu a prvouky (školní pozemek, nedaleký lesík, louky, rybníky) i pro činnost školní družiny. Škola je tvořena třemi budovami – hlavní budova, tělocvična, přístavba se školní jídelnou, které jsou navzájem propojeny spojovacím krčkem. Výhodou je i dostupnost autobusového spojení a blízkost autobusové zastávky.

f. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době třídních schůzek, v době konzultačních hodin. K lepšímu poznání práce školy využívají rodiče Dny otevřených dveří, dále besídky, divadelní představení, různé soutěže. Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni především prostřednictvím „Komens“ v programu Bakaláři, dále prostřednictvím webových stránek a také školního zpravodaje. Své připomínky a náměty mohou vyjádřit formou rodičovského dotazníku, který vyhodnocuje, a dále s ním pracuje ředitel školy. Se školou dále spolupracuje sdružení rodičů. Od října 2005 při škole pracuje i školská rada.

Ředitel školy úzce spolupracuje se zřizovatelem a účastní se jednání zastupitelstva.

Na dobré úrovni je i spolupráce s okolními školami při pořádání různých soutěží (turnaj ve vybíjené, atletické soutěže).

Při řešení problémů žáků v oblasti vzdělávání a chování spolupracujeme se školským poradenským zařízením - PPP a SPC Žďár nad Sázavou.

Při realizaci výchovy k ochraně člověka za mimořádných situací spolupracujeme s Českým červeným křížem ze Žďáru nad Sázavou, Hasičským sborem a Záchranou službou, Krajem Vysočina, dopravní výchovu doplňujeme výukou na dopravních hřištích ve Žďáře nad Sázavou a Velkém Meziříčí. Při prevenci sociálně patologických jevů využíváme nabídek KC Spektrum Žďár nad Sázavou, sdružení Ponorka Žďár nad Sázavou. Environmentální výchovu doplňují vzdělávací programy střediska ekologické výchovy Ostrůvek Velké Meziříčí.

g. Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Oblasti:

- Podmínky ke vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- Výsledky vzdělávání žáků, řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíle:

- Objektivní zjištění a posouzení stavu podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole
- Průběžné vylepšování podmínek ke vzdělávání na základě zjištění

Kritéria:

Plnění školního vzdělávacího programu, programová nabídka žákům se SVP, kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků, funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole, vybavenost školy – vybavení didaktickou technikou a pomůckami, kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání (příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima,...), efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání, zvládnutí očekávaných výstupů, výsledky v testech, výsledky žáků v soutěžích, kvalita spolupráce rodičů se školou, úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti, kvalita a efektivita školního řádu, zajištění personálního rozvoje, systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy, zajištění pomoci začínajícím vyučujícím, zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání, prezentace školy na veřejnosti a odezva, účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách, ...

Nástroje:

- Hodnocení podmínek ke vzdělávání mimo vyučovací proces
- Monitorování výuky a činností žáků v daných podmínkách
- Rozhovory (dotazníky) o podmínkách ke vzdělávání a jejich kvalitě (s učiteli, rodiči, žáky)
- Pravidelná kontrola podmínek ke vzdělávání na základě předchozích zjištění

Časové rozvržení:

- Na základě plánu kontrolní a hospitační činnosti, který je zpracován pro každý školní rok
- Průběžně na základě problémů či nedostatků

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
  - vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
  - učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
  - vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
  - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
  - pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- **Zaměření školy**

Náš školní vzdělávací program vychází ze vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru, z tradic školy a požadavků rodičů a klade důraz na tyto oblasti výchovy a vzdělávání:

- ✓ učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v běžném životě a dalším studiu, a více zařazovat prvky činnostního učení se zaměřením na praxi
- ✓ nadále zavádět efektivní metody výuky jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- ✓ pro budoucí život je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický
- ✓ vést žáky k volbě povolání
- ✓ vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání
- ✓ vést žáky k zdravému životnímu stylu, k pozitivnímu životu a k jeho pravým hodnotám
- ✓ vést žáky k dodržování stanovených pravidel
- ✓ vytvářet u žáků kladné vztahy k životnímu prostředí a jeho ochraně
- ✓ motivovat žáky k celoživotnímu sebevzdělávání
- ✓ věnovat rovnocennou péči žákům s různým nadáním, klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- ✓ vzdělávat žáky (dle možností) se speciálními vzdělávacími potřebami
- ✓ zaměřovat se i na žáky nadané, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj, nabízet jim maximálně možný výběr volitelných a nepovinných předmětů i zájmových činností. U těchto žáků preferovat metody, které budou rozvíjet tvůrčí činnost těchto žáků, nabízet jim účast v různých akcích a soutěžích školních i okresních. Dle možností provádět diferenciaci učiva zavedením výukových skupin
- ✓ umožňovat žákům výuku nepovinného předmětu náboženství (kterou využívá asi 75% dětí)

Cílem naší práce je propojenost se skutečným životem. Usilujeme o praktické využití nabytých vědomostí, osvojování dovedností a všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

▪ Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

▪ Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla, průběh tvorby, realizace, vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme podpůrná opatření v takovém rozsahu, který doporučí dané školské poradenské zařízení. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a realizace podpůrných opatření probíhá v úzké spolupráci se školskými poradenskými zařízeními

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění výukových obtíží, jejichž charakter vyžaduje zvýšenou individualizaci a úpravu v postupech vzdělávání žáka, informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Pokud je pro překonání vzdělávacích obtíží žáka zapotřebí sestavit plán pedagogické podpory (PLPP), zodpovídá za jeho vytvoření třídní učitel.
- Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem

speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel spolu s výchovným poradcem vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznaným podpůrným opatřením bereme v potaz jejich individuální vzdělávací potřeby. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobí své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením od druhého stupně vytváříme na doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán (IVP).

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že jsou podpůrná opatření prvního stupně pro žáka nedostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá podklady pro vyšetření žáka školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce žádá o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (od ledna 2020 není povinné) a škola zpracovává IVP. - Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje realizaci podpůrných opatření a naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření třetího až pátého stupně upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze ŠVP.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s danými speciálními vzdělávacími potřebami žáka, s daným stupněm podpurného opatření žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit PLPP
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními

- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům, třídním učitelům a ostatním pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence
- výchovný poradce

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními kraje Vysočina, popřípadě s dětskými klinickými psychology.

▪ **Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných**

(pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka)

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodickou podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3

měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce žádá o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a škola zpracovává IVP
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonnými zástupci.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků
- povzbuzování procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- vnitřní diferenciací žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady

▪ **Začlenění průřezových témat**

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, pro většinu průřezových témat nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, popř. dalších akcí, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Průřezová témata v RVP ZV:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Začlenění průřezových témat ukazují následující tabulky pro I. stupeň a II. stupeň.

Začlenění průřezových témat:	1. r.			2. r.			3. r.			4. r.			5. r.		
I. stupeň - integrace	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce
Osobnostní a sociální výchova															
Rozvoj schopností poznávání	M			M			M			M			M		
Sebepoznání a sebepojetí	Pu			Pu			Pu			Čj			Čj		
Seberegulace a sebeorganizace	Tv			Tv			Tv			Tv			Tv		
Psychohygiena	Tv			Tv			Tv			Tv			Tv		
Kreativita	VV			VV			VV			VV			VV		
Poznávání lidí	Pu			Pu			Pu			Čj -sl			Čj -sl		
Mezilidské vztahy	Pu			Pu			Pu			VI			VI		
Komunikace	Čj			Čj			Čj			Čj			Čj		
Kooperace a kompetice Řešení problému a rozhodovací dovedností	M			M			M			Tv			Tv		
Hodnoty, postoje, praktická etika	Pu			Pu			Čj			Čj			Čj		
Výchova demokratického občana															
Občanská společnost a škola										VI					
Občan, občanská společnost a stát										VI					
Formy participace občanů v politickém životě										VI					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování										VI					
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech															
Evropa a svět nás zajímá													VI		
Objevujeme Evropu a svět													VI		
Jsme Evropané										VI			VI		

Začlenění průřezových témat:	1. r.			2. r.			3. r.			4. r.			5. r.		
	Integr. do př.	Projekt	Akce	Integr. do př.	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce	Integr. do př.:	Projekt	Akce
Multikulturní výchova															
Kulturní diference													Vv		
Lidské vztahy	Pu			Pu			Pu						Přv		
Etnický původ							Pu								
Multikulturalita										Aj					
Princip sociálního smíru a solidarity										Aj					
Environmentální výchova															
Ekosystémy			Vycházky do přírody, okolí školy	Pu		Vycházky do přírody, okolí školy, Zemědr.	Pu		Vycházky do přírody, obecní úřad	Př		Ekol. exkurze Chaloupky, vycházky do přírody	Př		Ekol. exkurze Chaloupky, vycházky do přírody
Základní podmínky života				Pu			Pu			Př			Př		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Pu			Pu			Př			Př		
Vztah člověka k prostředí				Pu			Pu			Př			Př		
Mediační výchova															
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení															
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality													Samostatný		
Stavba mediálních sdělení													předmět		
Vnímání autora mediálních sdělení													s dotací		
Fungování a vliv médií ve společnosti													0,5 hodiny		
Tvorba mediálního sdělení															
Práce v realizačním týmu															
Doporučené projekty: Jednotlivé kultury a země Evropy, Projektový den ke Dni Země, divadelní představení besídky pro rodiče, vánoční besídky, ...															

Začlenění průřezových témat:	6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
	Integr.do př.	Projekt	Akce	Integr.do př.	Projekt	Akce	Integr.do př.	Projekt	Akce	Integr.do př.	Projekt	Akce
II. stupeň												
Osobnostní a sociální výchova												
Rozvoj schopností poznávání	Samostatný předmět s dotací 0,5 hodiny			Samostatný předmět s dotací 0,5 hodiny			Samostatný předmět s dotací 0,5 hodiny			Samostatný předmět s dotací 0,5 hodiny		
Sebezpoznání a sebepečetí												
Seberegulace a sebeorganizace												
Psychohygiena												
Kreativita												
Poznávání lidí												
Mezilidské vztahy												
Komunikace												
Kooperace a kompetice												
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti												
Hodnoty, postoje, praktická etika												
Výchova demokratického občana												
Občanská společnost a škola	Ov		Žákovská samospráva, žákovský parlament, schránka důvěry			Žákovská samospráva, žákovský parlament, schránka důvěry			Žákovská samospráva, žákovský parlament, schránka důvěry			Žákovská samospráva, žákovský parlament, schránka důvěry
Občan, občanská společnost a stát				Ov			Ov, D			D		
Formy participace občanů v politickém životě	Ov									Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D			Ov			D			D		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech												
Evropa a svět nás zajímá	D, Aj			D, Aj			Z, Aj, Nj			D, Aj, Nj		
Objevujeme Evropu a svět	Aj			Aj			Z, Aj, Nj			D, Aj, Nj		
Jsme Evropané	D, Čj			D			Z, Čj			Ov, Čj		

4. Učební plán

Učební plán I. stupeň		Min.čas.d.		Ročník						
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	I.	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Náš ŠVP	D.h.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk	8	9	9	7	7,5	40,5	7,5
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk			3	3	4	10	1
Matematika a její aplikace		20	Matematika	5	5	5	5	5	25	5
Informatika		2	Informatika				1	1	2	
Člověk a jeho svět		11	Prvouka	2	2	2	0	0	6	
			Přírodověda	0	0	0	2	1,5	3,5	2
			Vlastivěda	0	0	0	2	1,5	3,5	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	1	1	1	2	1	6	
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	1	1	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce		5	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata	Mediální výchova		Mediální výchova	0	0	0	0	0,5	0,5	0,5
			Počet hodin v ročníku	20	21	25	26	26	118	
			Ročníková maxima!	22	22	26	26	26		
			Ročníková minima!	18	18	22	22	22		
Disponibilní časová dotace	vázaná	0								
	volná	16								
Celková povinná časová dotace		118							celkem:	16

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Disponibilní hodiny byly použity v největší míře na posílení hodin českého jazyka a literatury, kde budou rozvíjeny především čtenářské dovednosti, práce s textem a dále zvládnutí základních gramatických pravidel.
- 2) Další posílení bylo provedeno v oblasti matematiky. Učitelé tak budou mít více prostoru pro rozvíjení matematických představ žáků, řešení logických úloha dokonalejšímu zvládnutí základních matematických operací.
- 3) Posílena byla rovněž oblast Člověk a jeho svět, kde se tak učitelé otvírá velký prostor pro rozvoj klíčových kompetencí
- 4) V 5. ročníku je v rámci průřezových témat zaveden nový předmět Mediální výchova v dotaci 0,5 hodiny týdně. Tento předmět dle úvahy a zaměření učitele může být vyučován 1 krát za 2 týdny v dotaci 1 hodiny (1 hodina českého jazyka by v tom případě byla rovněž 1 krát za 2 týdny), nebo jako součást českého jazyka (především komunikační a slohové výchovy) v časové dotaci 0,5 hodiny týdně
- 5) Jako cizí jazyk je žákům nabízen anglický jazyk od 3. ročníku, v 5. roč. posílen 1 disponibilní hodinou
- 6) Vzhledem k religiózní oblasti (římskokatolické) je ve všech ročnících žákům umožněn nepovinný předmět náboženství.
- 7) Za součást učebnímu plánu školy jsou považovány i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy.
- 8) Anglický jazyk, popřípadě český jazyk, matematika, pracovní výchova, mohou být v jednotlivých ročnících podle počtů žáků a jejich výsledků děleny na skupiny - dle Vyhlášky o základním vzdělávání, s přihlédnutím k bezpečnosti žáků a dále podle finančních možností školy. Rozdělení žáků do jednotlivých skupin se provádí na začátku školního roku (popř. na konci předchozího šk. roku). Kritéria zařazení žáka do skupiny se pro každý ročník stanovují individuálně za spolupráce tř. učitele, příslušných vyučujících a vedení školy..

Učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Min. čas.dot.	Vyučovací předmět	Ročník					Náš ŠVP	D.h.
		II.		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk	4	4	4	5,5	17,5	2,5	
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	3	4	3	3	13	1	
	Další cizí jazyk	6	Německý jazyk		2	2	2	6		
Matematika a její aplikace		15	Matematika	4	4	4	5,5	17,5	2,5	
Informatika		4	Informatika	1	1	1	1	4		
Člověk a společnost	Dějepis	10	Dějepis	2	2	2	2	8	1	
	Výchova k občanství		Občanská výchova	1	1	1	1	4	1	
Člověk a příroda	Fyzika	20	Fyzika	2	2	2	2	8	1	
	Chemie		Chemie			2	2	4	1	
	Přírodopis		Přírodopis	2	1,5	2	1	6,5	1,5	
	Zeměpis		Zeměpis	2	2	2	1	7	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4		
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	Výchova ke zdraví			1	1	2		
	Tělesná výchova		Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce		3	Pracovní výchova	1	1	1	1	4	1	
Průřezová témata	Osobnostní a soc. výchova		Osobnostní výchova	0,5	0,5	0,5		1,5	1,5	
			Volitelné předměty	1	1			2	2	
			Celkem hodin v ročníku:	28,5	30	31,5	32	122	18	
Disponibilní časová dotace	Volná	18	Ročníková maxima	30	30	32	32			
			Ročníková minima	28	28	30	30			
Celková povinná časová dotace		122								

Poznámky k učebnímu plánu:

Všechny úpravy mají za cíl dosáhnout co nejvyšší úrovně zvládnutí klíčových kompetencí:

- Cizí jazyk mají všichni žáci jazyk anglický, navazují tak na I. stupeň. Časová dotace anglického jazyka je posílena o 1 hodinu v 7. ročníku, kde bude rozvíjena především konverzace.
- 6 hodin je věnováno na Další cizí jazyk, vzhledem k podmínkám školy jazyk německý. Tato časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona
- Posíleny časovou dotací jsou dále český jazyk (2,5 h.), matematiky (2,5 h.), dějepis (1 h.), občanská výchova (1 h.), oblast Člověk a příroda (5,5 h.), pracovní výchova (1 h.)
- V 6. – 8. ročníku je půlhodinová dotace na předmět Osobnostní výchova, který formuje osobnostní, sociální, morální a etický rozvoj žáků. Předmět je vyučován 1 krát za 14 dní v jedné hodině
- V 6. – 7. ročníku je dále nabízen 1 volitelný předmět z oblasti společenskovední, přírodovědné, svět práce a sport. Žáci společně se zákonnými zástupci si vybírají dle svého zájmu. Je možné spojovat žáky z různých ročníků. Nabídka školy se může každý rok lišit dle personálních a finančních možností.
- Za součást učebního plánu školy jsou považovány i všechny ostatní výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních, resp. měsíčních plánů školy
- Anglický jazyk a německý jazyk, popřípadě český jazyk, matematika, pracovní výchova, tělesná výchova mohou být v jednotlivých ročnících podle počtu žáků a jejich výsledků děleny na skupiny dle platných předpisů s přihlédnutím k bezpečnosti žáků a dále podle finančních možností školy. Rozdělení žáků do jednotlivých skupin se provádí na začátku školního roku, popř. na konci předchozího školního roku. Kritéria zařazení žáka do skupiny se pro každý ročník stanovují individuálně za spolupráce třídního učitele, příslušných vyučujících a vedení školy.

5. Učební osnovy

5.1 I. stupeň

5.1.1 Český jazyk

I. Název vzdělávacího předmětu

Český jazyk

II. Charakteristika předmětu

Předmět český jazyk náleží do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledek svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím prvků dramatické výchovy, které jsou zařazovány do vyučovacích hodin.

Upřednostňované formy realizace tohoto předmětu jsou vyučovací hodiny. Poslední výzkumy i naše zkušenosti ukazují, že žáci mají problémy porozumět textu, vyhledávat informace a kultivovaně se vyjadřovat. Proto jsme se rozhodli posílit časovou dotaci předmětu o 2,5 hodiny z disponibilní dotace.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *učíme žáky pracovat s chybou*
- *při práci s textem klademe důraz na plné porozumění textu*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *ve vhodných oblastech vzdělávání používáme řešení netradičních úloh, využíváme i zadání jiných institucí (např. Scio, ...)*
- *vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení*
- *na vhodných příkladech a modelových situacích učíme žáky algoritmu řešení*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*
- *dle možností zařazujeme miniprojekty a jejich prezentace*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky*

Kompetence komunikativní

- *vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu*
- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích*
- *vedeme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu*
- *učíme je souvisle se vyjadřovat v ústním i písemném projevu*

Kompetence sociální a personální

- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků a kooperativní vyučování*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů*
- *učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování*

Kompetence občanské

- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků*
- *nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity – divadelní představení, četba knih, návštěva knihoven jako protipól k nežádoucím sociálně patologickým jevům*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k využívání technologií při řešení problému*
- *učíme žáky získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky českého jazyka budou zařazeny tyto okruhy průřezových témat: OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení.

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	8	9	9	7	7,5

VII. Očekávané výstupyKOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

ČJL-3-1-01 *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*

- ČJL-3-1-02 *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
 ČJL-3-1-03 *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
 ČJL-3-1-04 *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
 ČJL-3-1-05 *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
 ČJL-3-1-06 *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
 ČJL-3-1-07 *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
 ČJL-3-1-08 *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
 ČJL-3-1-09 *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
 ČJL-3-1-10 *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
 ČJL-3-1-11 *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p *čte s porozuměním jednoduché texty*
 ČJL-3-1-02p *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
 ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
 ČJL-3-1-08 *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
 ČJL-3-1-09p *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
 ČJL-3-1-09p *spojuje písmena a slabiky*
 ČJL-3-1-09p *převádí slova z mluvené do psané podoby*
 ČJL-3-1-09p *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
 ČJL-3-1-10p *opisuje a přepisuje krátké věty*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-1-01 *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
 ČJL-5-1-02 *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
 ČJL-5-1-03 *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
 ČJL-5-1-04 *reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
 ČJL-5-1-05 *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
 ČJL-5-1-06 *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
 ČJL-5-1-07 *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
 ČJL-5-1-08 *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
 ČJL-5-1-09 *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
 ČJL-5-1-10 *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p *vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*
 ČJL-5-1-05p *má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
 ČJL-5-1-07p *v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*

- ČJL-5-1-09p *popíše jednoduché předměty, činnosti a děje*
 ČJL-5-1-09p *opisuje a přepisuje jednoduché texty*
 ČJL-5-1-09p *píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*
 ČJL-5-1-09p *píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy*
 ČJL-5-1-09p *ovládá hůlkové písmo*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-2-01 *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
 ČJL-3-2-02 *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
 ČJL-3-2-03 *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
 ČJL-3-2-04 *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
 ČJL-3-2-05 *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
 ČJL-3-2-06 *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
 ČJL-3-2-07 *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
 ČJL-3-2-08 *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p *rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy*
 ČJL-3-2-01p *rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky*
 ČJL-3-2-01p *tvoří slabiky*
 ČJL-3-2-01p *rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky*
 ČJL-3-2-08p *píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-01 *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
 ČJL-5-2-02 *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
 ČJL-5-2-03 *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
 ČJL-5-2-04 *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
 ČJL-5-2-05 *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
 ČJL-5-2-06 *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
 ČJL-5-2-07 *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
 ČJL-5-2-08 *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
 ČJL-5-2-09 *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p *pozná podstatná jména a slovesa*
- ČJL-5-2-06p *dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího*
- ČJL-5-2-08p *rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik*
- *určuje samohlásky a souhlásky*
- *seřadí slova podle abecedy*
- *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- ČJL-3-3-01 *čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- ČJL-3-3-02 *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- ČJL-3-3-03 *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- ČJL-3-3-04 *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*
- ČJL-3-3-02p *reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*
- *při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-3-01 *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- ČJL-5-3-02 *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- ČJL-5-3-03 *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- ČJL-5-3-04 *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p *dramatizuje jednoduchý příběh*
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p *vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek*
- ČJL-5-3-02p *čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy*
- ČJL-5-3-02p *určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti*
- ČJL-5-3-04p *rozlišuje prózu a verše*
- *rozlišuje pohádkové prostředí od reálného*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Český jazyk – 1. ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte jednoduché věty plynule po slovech, složitější slova může vázaně slabikovat 	čtení otevřených slabik, čtení zavřených slabik na konci slova, čtení slov se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornou souhláskou, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni, se shluky souhlásek		
➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	jednoduché písemné a slovní pokyny		
➤ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pozdravit, požádat, poděkovat, položit jednoduchou otázku 	pozdrav, poděkování, žádost, otázka		
➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si nesprávnou výslovnost 	správná artikulace		
➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	Základy techniky mluveného projevu		
➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si rozdíl mezi spisovným jazykem a slovy domácími, hrubými 	Kulturní mluvený projev		
➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na otázku odpoví celou větou ▪ tvoří věty 	Krátké mluvené projevy, tvoření vět		
➤ <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		

➤ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	▪ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky</i>	Psaní písmen, číslic, slabik, slov, jednoduchých vět		
---	--	--	--	--

Český jazyk – 2. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	▪ <i>nahlas dokáže s porozuměním přečíst přiměřený text</i>	Čtení víceslabičných slov, slov se shluky souhlásek, intonace vět a přiměřených souvětí		
➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	▪ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	Slovní a písemné pokyny		
➤ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	▪ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	pozdrav, poděkování, žádost, otázka, omluva, oslovení, krátký vzkaz	OSV – komunikace	
➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	▪ <i>snaží se o správnou výslovnost</i>	Správná artikulace		
➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	▪ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	Základy techniky mluveného projevu		
➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	▪ <i>rozpozná slova hrubá, domácká, přehnaně citově zabarvená od slov spisovných</i>	Kulturní mluvený projev	OSV – komunikace	
➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	▪ <i>na dané téma dokáže vytvořit několik jednoduchých vět</i>	Jednoduchý popis, děj – základ vypravování		
➤ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	▪ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky;</i>	Úhledný, čitelný, přehledný písemný projev		
➤ <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	▪ <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	Vlastní adresa		

➤ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	▪ dokáže vyprávět jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy	Obrázková osnova		
--	--	------------------	--	--

Český jazyk – 3. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	▪ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Tiché i hlasité čtení krátkých textů s porozuměním, orientace v textu		
➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Slovní a písemné pokyny		
➤ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Zahájení a ukončení dialogu, předávání vzkazů, pravidla telefonického rozhovoru	OSV - komunikace	
➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	▪ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správná artikulace		
➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správné dýchání, modulace a členění souvislého mluveného projevu		
➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	▪ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Kulturní mluvený projev	OSV – komunikace	
➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Popis, vypravování		PU – místo, kde žijeme
➤ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Úpravný, čitelný, přehledný písemný projev, formální úprava textu, kontrola vlastního projevu		
➤ <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Krátký dopis, vzkaz, pozdrav, přání		

➤ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Obrázková osnova		
--	---	------------------	--	--

Český jazyk – 4. ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení jako zdroj informací		
➤ <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk	Věcné čtení, vyhledávací čtení		
➤ <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukce obsahu textu a sdělení	OSV - komunikace	
➤ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>	▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Telefonický rozhovor, pravidla vedení dialogu, umění naslouchat	OSV – komunikace, poznávání lidí	
➤ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	▪ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle obsahu textu	Literární text		
➤ <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Recitace, artikulace		
➤ <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	▪ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis		
➤ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený</i>	▪ sestaví osnovu vyprávění s pomocí učitele a na jejím	Sestavování osnovy, tvoření nadpisu		

<i>nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</i>	základě vytváří krátký mluvený projev			
---	---------------------------------------	--	--	--

Český jazyk – 5. ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Plynulé a pozorné čtení		
➤ <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Poznámky, výpisky	OSV – rozvoj schopností poznávání	
➤ <i>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	▪ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Neúplný text, ucelenost textu		
➤ <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukce přiměřeného textu a sdělení, podstatná fakta		
➤ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>	▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	SMS, e-mail, telefonický záznamník, vedení dialogu	OSV – komunikace, poznávání lidí	
➤ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	▪ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Srovnávání různých reklam bulvárního a seriózního tisku, tvorba plakátu, propagace	OSV – hodnoty, postoje, etika	
➤ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	▪ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Kulturní mluvený projev, volba jazykových prostředků dle prostředí a situace	OSV – komunikace	
➤ <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Umělecký text, poezie, recitace, běžná komunikace	OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí	
➤ <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	▪ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Pozvánka, dopis, zpráva, oznámení, inzerát, jednoduché tiskopisy, e-mail,		

➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	▪ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Osnova vyprávění, odstavec		
---	---	----------------------------	--	--

Český jazyk – 1. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	▪ skládá a rozkládá jednoduchá slova na hlásky a slabiky	Sluchová analýza a syntéza, hláska, slabika, slovo, věta, grafický záznam jednoduchého		

Český jazyk – 2. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Hláska, slabika, slovo, věta, samohláska, souhláska, délka samohlásek, párové souhlásky na konci slov, abeceda		
➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	▪ pozná slova významem opačná, souznačná, souřadná, nadřazená a podřazená	Význam slova, antonyma, synonyma, slovo nadřazené, podřazené a souřadné		
➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	▪ porovnává a třídí slova podle významu – děj, věc	Podstatná jména, slovesa		
➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	▪ pozná podstatné jméno v základním tvaru – název osoby, zvířete, věci a jednoduchý tvar slovesa	Podstatná jména, slovesa		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	Druhy vět (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací). Interpunkční znaménka, melodie věty		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, slabiky dě, tě, ně, ú/ů. bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a obcí 	Měkké, tvrdé souhlásky, slabiky dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, psaní vlastních jmen		

Český jazyk – 3. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	Párové souhlásky uvnitř slov, řazení slov podle abecedy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	Význam slova, antonyma, synonyma, slovo nadřazené, podřazené a souřadné, příbuzné, citově zabarvené		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	Slovní druhy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatná jména skloňuje, slovesa časuje 	Slovní druhy, skloňování podstatných jmen, číslo jednotné a množné, rod podst. jmen, určování osoby, čísla, času sloves		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá v mluveném projevu správně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary 	Spisovná a nespisovná slova, kultura mluveného projevu		

<i>gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	podstatných jmen, přídavných jmen a sloves			
➤ <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	▪ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá, souvětí, jednoduché větné vzorce		
➤ <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	▪ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Vyjmenovaná slova, slova příbuzná		

Český jazyk – 4. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	▪ Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	▪ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, rozlišování slov podle významu		
➤ <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou, seznamuje se s koncovkou	Stavba slov – kořen, předpona, část příponová		
➤ <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	▪ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Skloňování podstatných jmen – pád, číslo, rod, vzor, pravopis koncovek podstatných jmen, časování sloves – osoba, číslo, čas, způsob oznamovací, rozkazovací, infinitiv, jednoduchý a složený slovesný tvar, zvrtná slovesa, pravopis koncovky přítomného času, určování slovních druhů		
➤ <i>rozlišuje slova spisovná a jejich</i>	▪ rozlišuje slova spisovná a	Spisovná a nespisovná slova, slova		

<i>nepisovné tvary</i>	jejich nespisovné tvary	citově zbarvená		
➤ <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	▪ určí podmět a slovesný přísudek	Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, přísudek slovesný		
➤ <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí	Věta jednoduchá a souvětí		
➤ <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	▪ užívá vhodných spojovacích výrazů	Spojování vět v souvětí spojovacími výrazy		
➤ <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	▪ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
➤ <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	▪ seznámí se se shodou podmětu s přísudkem	Shoda přísudku s holým podmětem		

Český jazyk – 5. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Určování kořene, přípony, předpony, koncovky, pravopis předpon		
➤ <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	▪ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	časování sloves – způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací, určování slovních druhů, rozlišování druhů přídavných jmen - pravopis, druhy zájmen, druhy číslovek, pravidlo psaní předložky s, z, ,koncovky podst. jmen		
➤ <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	▪ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovná a nespisovná čeština		
➤ <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	▪ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, přísudek slovesný, jmenný se sponou, přísudek několikanásobný		

<i>věty</i>				
➤ <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</i>	▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí, spojování vět v souvětí, využívání interpunkce v souvětí, přímá řeč		
➤ <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	▪ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy		
➤ <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	▪ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
➤ <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	▪ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda podmětu s přísudkem		

Český jazyk – 1. ročník LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	▪ přednáší z paměti jednoduché básničky	Říkadla, rozpočítadla, básničky		
➤ <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	▪ vyjadřuje své pocity z poslechu	Zážitkové naslouchání, divadelní představení		
➤ <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	▪ pracuje tvořivě s literárním textem s pomocí učitele	Dramatizace a reprodukce pohádek, výtvarný doprovod		

Český jazyk – 2. ročník LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	▪ přednáší z paměti jednoduché básničky, čte ve vhodném frázování a tempu připravený text	Básničky, hádanky, říkanky, pohádky, povídky o dětech		Prvouka

➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	▪ vyjadřuje své pocity z poslechu a z jednoduchého přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání, divadelní představení. Kladná a záporná postava		
➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	▪ seznamuje se s prózou a poezií	Poezie – báseň, verš, rým, básník. Próza – vyprávění, příběh, pohádka, spisovatel, ilustrátor		
➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ pracuje tvořivě s literárním textem s pomocí učitele	Volná reprodukce přečteného a slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, divadlo – jeviště, herec, divák		

Český jazyk – 3. ročník LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	▪ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes básně a úryvku prózy		
➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání, vlastnosti literárních postav	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika	
➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka, povídka, pověst, knihy pro děti, próza, poezie, verš, rým		
➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Dramatizace, herec, režisér, reprodukce textu		

Český jazyk – 4. ročník LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
------------------	---------------------------	-------	------------------	-------------------------

➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	▪ vyjadřuje své dojmy z četby jednoduchým způsobem je zaznamená	Zážitkové čtení a naslouchání, vedení čtenářského deníku, hodnocení postav literárního díla	OSV – sebepoznání a sebepečení, hodnoty, postoje a praktická etika	
➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	▪ volně reprodukuje text přečteného i slyšeného textu podle svých schopností	Tvořivá práce s literárním textem, dramaturgie	OSV - kreativita	
➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	▪ rozliší poezii a prózu, odliší naučný text od uměleckého	Poezie, próza, divadlo, film, recitace, encyklopedie		
➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Pohádka, povídka, pověst, próza, poezie, verš, rým, herec, režisér, jeviště, jednání, přirovnání, encyklopedie, ilustrátor, pranostiky		

Český jazyk – 5. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	▪ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání, vedení čtenářského deníku, hodnocení jednání a postav literárních postav	OSV – sebepoznání a sebepečení, hodnoty, postoje a praktická etika	
➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	▪ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Reprodukce textu, rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy, hlavní myšlenka literárního díla, tvorba jednoduché povídky, básničky, dramaturgie	OSV - kreativita	
➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	▪ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Poezie, próza, drama, film, lyrika, epika, umělecký přednes		
➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Bajka, přirovnání, zosobnění, přísloví, pranostiky, pověst (regionální)		

5.1.2 Anglický jazyk

I. Název vzdělávacího předmětu

Anglický jazyk

II. Charakteristika předmětu

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme trpělivosti, povzbuzujeme*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *při výuce rozlišujeme učivo základní a rozšiřující*
- *učíme žáky pracovat s chybou*
- *při práci s textem klademe důraz na plné porozumění textu*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *učíme žáky předcházet některým problémům, nebát se jich a pomáháme jim hledat řešení*

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost
- dle možností zařazujeme do některých předmětů miniprojekty a jejich prezentace
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení
- podporujeme používání moderní techniky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- učíme žáky asertivnímu jednání a neverbální komunikaci
- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků

Kompetence sociální a personální

- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, ve skupině a na základě získaných výsledků zařazujeme vhodné metody a formy práce ke zlepšení spolupráce
- ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků a kooperativní vyučování
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků
- vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování dat, k vyhledávání informací a volbě postupu, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky anglického jazyka budou zařazeny tyto okruhy průřezových témat: MU – Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity.

VI. Dotace

Ročník:	3.	4.	5.
Časová dotace:	3	3	4

VII. Očekávané výstupy

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01 *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- CJ-3-1-02 *zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- CJ-3-1-03 *rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- CJ-3-1-04 *rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- CJ-3-1-05 *přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- CJ-3-1-06 *píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-3-1-01p *je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01 *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- CJ-5-1-02 *rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- CJ-5-1-03 *rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-1-01p *rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- CJ-5-1-02p *rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01 *se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- CJ-5-2-02 *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- CJ-5-2-03 *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-2-01p *pozdraví a poděkuje*
- CJ-5-2-02p *sdělí své jméno a věk*

CJ-5-2-03p *vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 *vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*

CJ-5-3-02 *rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p *rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 *napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*

CJ-5-4-02 *vyplní osobní údaje do formuláře*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

VIII. Cílové zaměření v 3. ročníku (4. a 5.)

Anglický jazyk – 3. ročník

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	Otázka, zápor, jednoduchý dialog, reakce na jednoduchou otázku, osobní a přivlastňovací zájmena		
➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	Zvuková podoba jazyka, použití jazyka v komunikačních situacích		
➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	Abeceda (spelling), psaní a čtení tematické slovní zásoby		
➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	Čísla 1-20, základní slovní zásoba z tematických okruhů např. rodina, škola, domov, lidské tělo, jídlo, bydliště, kalendářní rok, zvířata		
➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	Slovní zásoba z tematických celků		
➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na pokyny. Základní fonetické znaky.		

Anglický jazyk – 4. ročník
POSLECH S POROZUMĚNÍM
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>	▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Použití slovní zásoby v komunikačních situacích		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozšíření slovní zásoby z tematických celků: rodina, škola, domov, lidské tělo, jídlo, bydliště, kalendářní rok, zvířata		
➤ <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Poslech textu, cvičení poslechu	MU – Princip sociálního smíru a solidarity	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	▪ vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Četba textu z učebnice, základní slovní zásoba, vázání slov		
➤ <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Použití základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů		

MLUVENÍ
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	• se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Dialogy, hry se slovní zásobou z tematických celků	MU - Multikulturalita	
➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Rozšíření slovní zásoby v tematických okruzích: rodina, škola, domov, lidské tělo, jídlo, bydliště, kalendářní rok, zvířata		
➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tvorba jednoduché otázky a odpovědi na základě probrané gramatiky		

PSANÍ
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Psaní dopisu, pohlednice, popis		
➤ <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i>	▪ vyplní osobní údaje do formuláře	Pořádek slov ve větě, práce s autentickým materiálem		

Anglický jazyk – 5. ročník
POSLECH S POROZUMĚNÍM
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>	▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Použití slovní zásoby v komunikačních situacích		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozšíření slovní zásoby z tematických celků: rodina, škola, domov, lidské tělo, jídlo, bydliště, kalendářní rok, zvířata. Další tematické celky: volný čas, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, příroda, počasí		
➤ <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Poslech delšího autentického textu, cvičení poslechu		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	▪ vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Četba textů z učebnice a původních anglických knih		
➤ <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Použití základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů		

MLUVENÍ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	Dialogy, hry se slovní zásobou z tematických celků		
➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat 	Rozšíření slovní zásoby v tematických okruzích rodina, škola, domov, lidské tělo, jídlo, bydliště, kalendářní rok, zvířata		
➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat a podobné otázky pokládá 	Tvorba otázky, odpovědi a záporu, práce s textem		

PSANÍ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	Psaní textu o sobě, rodině		
➤ <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyplní osobní údaje do formuláře 	Pořádek slov ve větě, práce s autentickým materiálem, vyplnění oficiálního formuláře		

5.1.3. Matematika

I. Název vzdělávacího předmětu

Matematika

II. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Do matematiky je začleněna i oblast finanční gramotnosti ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme trpělivost, povzbuzujeme*
- *učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat informace*
- *nabízíme žákům účast v matematických soutěžích a olympiádách (Matematický klokan, matematická olympiáda, třídní soutěže)*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *při výuce rozlišujeme učivo základní, nadaným žákům připravujeme náročnější a rozšiřující úkoly*
- *učíme žáky pracovat s chybou*
- *snažíme se využívat poznatků z různých předmětů při tvorbě slovních úloh*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *snažíme se žáky vést k řešení netradičních úloh, využíváme i zadání jiných institucí*
- *vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení*
- *na vhodných příkladech a modelových situacích učíme žáky algoritmu řešení problémů*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*
- *dle možností zařazujeme miniprojekty a jejich prezentace*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*

Kompetence sociální a personální

- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků a kooperativní vyučování*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k používání digitálních zařízení a jejich využívání při učení*
- *učíme získávat, vyhledávat a spravovat data*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky matematiky budou zařazeny tyto okruhy průřezových témat: OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	5	5	5	5	5

VII. Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*

M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08	porozumí významu znaku „ $-$ “ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla
-	používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-2-01p *vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
 M-5-2-02p *orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
 - *určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
 - *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
 - *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- M-3-3-01 *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
 M-3-3-02 *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
 M-3-3-03 *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
 M-3-3-01p *rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují*
 M-3-3-02p *používá pravítko*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-3-01 *narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
 M-5-3-02 *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
 M-5-3-03 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
 M-5-3-04 *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
 M-5-3-05 *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p *znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary*
 M-5-3-02p *měří a porovnává délku úsečky*
 M-5-3-02p *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
 M-5-3-03 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
 M-5-3-05p *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
 - *pozná základní tělesa*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**Očekávané výstupy – 2. období**

žák

- M-5-4-01 *řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-4-01p *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Matematika – 1. ročník
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
 Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očekávaný výstup splní v oboru přirozených čísel do 20 	Počítání předmětů, vytváření souborů s daným počtem	OSV – rozvoj schopností poznávání	
➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očekávaný výstup splní v oboru přirozených čísel do 20 	Čtení, psaní a porovnávání čísel, znaménka =, <, >		
➤ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očekávaný výstup splní v oboru přirozených čísel do 20 	Číselná osa		
➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí z paměti sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku ▪ užívá komutativnosti sčítání 	Sčítání a odčítání, znaménka +, -, =, komutativnost sčítání		
➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší, vytváří a modeluje úlohy na sčítání a odčítání, využívá vztahů o n-více, o n-méně 	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, využití vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 20	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika – 2. ročník
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
 Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očekávaný výstup splní v oboru přirozených čísel do 100 	Počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100), sdružování jednotek do desítek	OSV – rozvoj schopností poznávání	
➤ čte, zapisuje a porovnává	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očekávaný výstup splní 	Čtení, psaní a porovnávání čísel		

<i>přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	v oboru přirozených čísel do 100			
➤ <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	▪ zobrazí číslo na číselné ose do 100	Číselná osa do 100, pohyb po číselné ose, sudá a lichá čísla		
➤ <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	▪ provádí z paměti sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 ▪ násobí a dělí v oboru násobitek 2,3,4,5 ▪ užívá komutativnosti násobení ▪ počítá jednoduché příklady se závorkami	Sčítání a odčítání typových úloh: 8+3, 14-6, 50+30, 80-30, 52+30, 86-30, 50+3, 53-3, 26+2, 28-2, 26+4, 30-4, 26+7, 26-8 Násobilka 1 – 5 Komutativnost násobení Jednoduché příklady na sčítání a odčítání se závorkami		
➤ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	▪ řeší, vytváří a modeluje úlohy na sčítání a odčítání, násobení, dělení, využívá vztahů o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení, dělení, využití vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 100, n-krát více, n-krát méně v oboru násobitek do 5	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika – 3. ročník
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	▪ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Modelování čísel v peněžení soustavě v oboru do 1000	OSV – rozvoj schopností poznávání	
➤ <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Přirozená čísla do 1000, zaokrouhlování na desítky a stovky, rozklad čísla v desítkové soustavě		
➤ <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	▪ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa do 1000		
➤ <i>provádí z paměti jednoduché</i>	▪ provádí z paměti jednoduché	Pamětní sčítání a odčítání do 100,		

<i>početní operace s přirozenými čísly</i>	početní operace s přirozenými čísly	trojčiferné a dvojciferné číslo, sčítání a odčítání násobků 100, písemný algoritmus sčítání a odčítání do 1000, komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, násobení a dělení v oboru násobílek, pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek, dělení se zbytkem, počítání se závorkami		
➤ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	▪ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení, dělení, využití vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 1000, n-krát více, n-krát méně. Složené slovní úlohy.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika – 4. ročník**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	▪ <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	Komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, počítání se závorkami		
➤ <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	▪ <i>písemně sčítá a odčítá</i> ▪ <i>písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem</i> ▪ <i>písemně dělí jednociferným dělitelem</i>	Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru do milionu		
➤ <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	▪ <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	Numerace v oboru přirozených čísel do milionu, zaokrouhlování čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě, odhady a kontroly výsledků početních operací		
➤ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	▪ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	Tvoření a řešení slovních úloh na 2 až 3 početní výkony		

➤ <i>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se se zlomkem ▪ znázorní graficky jednoduchý zlomek 	Celek, část, zlomek – čítec, jmenovatel, zlomková čára, názorné vyjádření zlomku z celku		
➤ <i>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	Sčítání a porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem. Porovnávání zlomků na základě grafického znázornění.		

Matematika – 5. ročník**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	Komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, počítání se závorkami		
➤ <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ písemně násobí 1 – 4-ciferným činitelem ▪ písemně dělí dvojciferným dělitelem 	Písemné algoritmy násobení a dělení	OSV – rozvoj schopností poznávání	
➤ <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	Numerace v oboru přirozených čísel do miliardy, zaokrouhlování čísel, odhady a kontroly výsledků početních operací		
➤ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	Tvoření a řešení slovních úloh na 2 až 3 početní výkony	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
➤ <i>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapiše zlomek ▪ znázorní graficky jednoduchý zlomek 	Zápis zlomků, znázornění zlomků		
➤ <i>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapiše desetinné číslo s řádem desetin a setin ▪ porovnává, sčítá a odčítá z paměti i písemně desetinná čísla řádu desetin a setin ▪ násobí a dělí desetinné číslo 	Zápis desetinných čísel řádu desetin a setin, porovnávání desetinných čísel, sčítání a odčítání desetinných čísel z paměti i písemně, násobení a dělení desetinných čísel přirozeným jednociferným číslem		

	řádu desetin a setin přirozeným jednociferným číslem			
➤ porozumí významu „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí významu celého záporného čísla a jeho značení, číslo vyznačí na číselné ose 	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)		

Matematika – 1. ročník**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplňuje tabulky na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10 	Tabulky na sčítání a odčítání		

Matematika – 2. ročník**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v čase ▪ čte údaje na hodinách 	Den, hodina, minuta, sekunda Čtení údajů na hodinách – celá hodina, čtvrt, půl, třičtvrtě Den, týden, měsíc, rok		Propojení s prvoukou
➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	Sledování jednoduchých závislostí na čase		
➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplňuje tabulky na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 100 	Tabulky na sčítání, odčítání, násobení, dělení		

Matematika – 3. ročník**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ orientuje se v čase, provádí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v čase, provádí 	Čtení údajů na hodinách. Převody		

<i>jednoduché převody jednotek času</i>	jednoduché převody jednotek času	jednotek času – s, h, min		
➤ <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Jednoduché slovní úlohy – přímá úměrnost		
➤ <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	▪ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Tabulky na sčítání, odčítání, násobení, dělení, číselné řady. Sestavování tabulek grafů (zaznamenávání teploty,...)		

Matematika – 4. ročník**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	▪ vyhledává, sbírá a třídí data	Jízdní řády, ceníky, sloupcový diagram		
➤ <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	▪ čte a sestaví tabulku přímé úměrnosti ▪ sestaví ceník ▪ převádí jednotky	Přímá úměrnost, jednoduché tabulky, ceníky Převody jednotek délky – mm, cm, dm, m, km, hmotnosti – t, q, kg, g, jednotek objemu – hl, l Jednotek času – h, s, min,		

Matematika – 5. ročník**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	▪ vyhledává, sbírá a třídí data	Jízdní řády, ceníky, sloupcový diagram, sestavení grafu		
➤ <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Převody jednotek délky – km, m, dm, cm, obsahu – mm ² , cm ² , dm ² , m ² , a, ha, km ² , hmotnosti – t, q, kg, dkg, g, objemu – hl, l, času – h, s, min, Přímá úměrnost, jednoduché tabulky a diagramy, souřadnice bodu		

Matematika – 1. ročník**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a nachází v realitě reprezentaci tvarů - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník 	Lomená čára, křivá čára, přímá čára, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh		
➤ <i>porovnáva velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnáva velikost útvarů 	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník. Větší, menší, stejný.		

Matematika – 2. ročník**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a nachází v realitě reprezentaci tvarů a těles – přímka, úsečka, polopřímka, bod, koule, krychle, kvádr ▪ narýsuje přímku, úsečku, bod, polopřímku 	Přímka, polopřímka, úsečka, bod, Koule, krychle, kvádr		
➤ <i>porovnáva velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná jednotky délky m, cm, mm 	Porovnávání útvarů, měření a odhad délky úsečky v cm, mm.		
➤ <i>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	Doplňování jednoduchých tvarů podle osy souměrnosti v síti		

Matematika – 3. ročník**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá 	Válec, různoběžky, kolmice, rovnoběžky, průsečíky přímek, opačné polopřímky, kružnice, kruh, poloměr,		

<i>v realitě jejich reprezentaci</i>	tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	průměr, strana rovinného obrazce, modelování staveb z tvarů krychlí a kvádrů		
➤ <i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ převádí jednotky délky – m, dm, cm, mm ▪ rýsuje úsečky dané velikosti 	Měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek, výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran		
➤ <i>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	Doplňování jednoduchých tvarů podle osy souměrnosti v síti		

Matematika – 4. ročník**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU****Žák**

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, kružnici, kruh, sestrojí obecný trojúhelník z daných stran 	Čtverec, obdélník, trojúhelník, trojúhelníková nerovnost, kružnice, kruh, poloměr, průměr, soustředné kružnice		
➤ <i>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, ▪ obvod čtverce a obdélníku určí dle vzorce 	Grafický součet a rozdíl úseček, obvod mnohoúhelníku a trojúhelníku, obvod čtverce a obdélníku (vzorec), délka lomené čáry		
➤ <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice 	Rovnoběžky, kolmice, vzájemná poloha přímek, průsečík, pravý úhel		
➤ <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě ▪ seznámí se s jednotkami obsahu mm², cm², m² ▪ seznámí se se sítí krychle a kvádrů 	Obsah obrazce ve čtvercové síti. Jednotky obsahu – mm ² , m ² , cm ² . Síť krychle a kvádrů – rozložení krabíčky, modelování ze sítě		
➤ <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí osu úsečky 	Osově souměrné útvary, osa souměrnosti. Osa úsečky		

Matematika – 5. ročník
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník ▪ seznámí se s úhlem ▪ narýsuje pravý úhel ▪ pozná a pojmenuje tělesa 	Pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník, úhel jako část roviny, pravý úhel. Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel		
➤ <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá obsah čtverce a obdélníku pomocí vzorce 	Obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu.		
➤ <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	Osově souměrné útvary, znázornění osově souměrných útvarů ve čtvercové síti, vlastnosti úhlopříček čtverce a obdélníku		

Matematika – 4. ročník
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	Netradiční slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost – stavby z krychlí, různé pohledy na tělesa	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika – 5. ročník

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	Netradiční slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost – stavby z krychlí, různé pohledy na tělesa	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika – 4. ročník

FINANČNÍ GRAMOTNOST

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	Příjmy a výdaje domácnosti, sestavení rozpočtu, vyrovnaný, přebytkový, schodkový rozpočet, reklamace zboží		

Matematika – 5. ročník

FINANČNÍ GRAMOTNOST

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	Úspory a půjčku, finanční plánování, banka jako správce peněz, hotovostní a bezhotovostní forma peněz		

5.1.4 Prvouka5.1.5 Přírodověda5.1.6 Vlastivěda*- předměty ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT***I. Název vzdělávacího předmětu**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět probíhá v těchto vyučovacích předmětech: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

II. Charakteristika předmětů

Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Prvouka

Ve vyučovacím předmětu prvouka jsou rozvíjeny poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti. Vycházíme z vlastních prožitků žáků, z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Do předmětu prvouka jsou zařazena i témata z dopravní výchovy. Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných.

Přírodověda

Vyučovací předmět přírodověda navazuje na prvouku, kde žáci rozvíjí dále své poznatky, dovednosti a zkušenosti. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe, okolí, místně i časově vzdálenější osoby i jevy a se složitější děje. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situace ohrožení). Žáci se opírají o vlastní prožitek vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Nutné je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Součástí předmětu je dopravní výchova. Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Vlastivěda

Ve vyučovacím předmětu vlastivěda se žáci učí orientaci v čase a získávají povědomí o vývoji historie. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází se od neznámějších událostí v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Úkolem je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Žáci vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí. Osvojují si poznatky o svém regionu prostředí, kde žije, o jeho zeměpisných, historických i kulturních zvláštnotech a pojmech, kterými je možné tyto zvláštnoti popsat. Součástí vlastivědy jsou zeměpisné poznatky o naší zemi jako součásti Evropy.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*:

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin

obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Těchto pět tematických okruhů je vyučováno od 1. do 5. ročníku takto:

- očekávané výstupy pro 1. období v předmětu prvouka v 1., 2. a 3. ročníku
- očekávané výstupy pro 2. období z okruhu *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas* v předmětu vlastivěda ve 4. a 5. ročníku
- očekávané výstupy pro 2. období z okruhu *Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví* v předmětu přírodověda ve 4. a 5. ročníku

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v daných předmětech směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme trpělivost, povzbuzujeme*
- *učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *snažíme se o propojování poznatků z různých předmětů do jednoho celku*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení
- na vhodných příkladech a modelových situacích v jednotlivých předmětech učíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- dle možností zařazujeme do některých předmětů miniprojekty a jejich prezentace
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení
- podporujeme používání moderní techniky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pochopit skutečnost, že žít ve společnosti znamená respektovat druhé, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků a kooperativní vyučování
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana
- snažíme se vychovávat ekologicky myslící jedince
- spolupracujeme s dalšími institucemi - s obcí, ekologickými středisky, HZS, ZS, ...

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládnutí a používání zařízení, aplikací a služeb
- učíme žáky získávat, vyhledávat a spravovat a sdílet data a informace
- usilujeme o to, aby se žáci dokázali vyjadřovat pomocí digitálních prostředků
- podporujeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali bezpečnost při práci s digitálními technologiemi

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky prvouky zařadíme tyto okruhy průřezových témat: OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika; MUV – lidské vztahy, etnický původ, ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Do výuky vlastivědy: OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Do výuky přírodovědy: OSV – rozvoj schopností poznávání, MUV – lidské vztahy, etnický původ, ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VI. Dotace

		<u>Prvouka</u>				
	1.	2.	3.	4.	5.	
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	
Časová dotace:	2	2	2	0	0	

		<u>Vlastivěda</u>				
	1.	2.	3.	4.	5.	
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	
Časová dotace:	0	0	0	2	1,5	

		<u>Přírodověda</u>				
	1.	2.	3.	4.	5.	
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	
Časová dotace:	0	0	0	2	1,5	

VII. Očekávané výstupy

Prvouka

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- ČJS-3-3-01 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-02 *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*
- ČJS-3-3-03 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-3-01p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*

ROZMANITOST PŘÍRODY**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- ČJS-3-4-01 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02 *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- ČJS-3-4-03 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*

ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*

ČJS-3-5-01p *pojmenuje hlavní části lidského těla*

ČJS-3-5-02p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*

ČJS-3-5-02p *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*

ČJS-3-5-03p *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Vlastivěda

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

ČJS-5-1-01 *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*

ČJS-5-1-02 *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*

ČJS-5-1-03 *rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy*

ČJS-5-1-04 *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*

ČJS-5-1-05 *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*

ČJS-5-1-06 *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*

ČJS-5-1-02p *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*

ČJS-5-1-03p *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*

ČJS-5-1-04p *uveďte pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*

ČJS-5-1-05p *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*

ČJS-5-1-06p *pozná státní symboly České republiky*

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

ČJS-5-2-01 *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*

ČJS-5-2-02 *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat*

ČJS-5-2-03 *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*

ČJS-5-2-02p *rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*

ČJS-5-2-02p *uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*

ČJS-5-2-03p *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*

ČJS-5-2-03p *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*

ČJS-5-2-03p *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

LIDÉ A ČAS

žák

ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*

ČJS-5-3-02 *využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti*

ČJS-5-3-03 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*

ČJS-5-3-03p *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*

ČJS-5-3-03p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

Přírodověda

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

ČJS-5-4-01 *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*

ČJS-5-4-02 *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*

ČJS-5-4-03 *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*

ČJS-5-4-04 *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*

ČJS-5-4-05 *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*

ČJS-5-4-06 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
 ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*
 ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
 ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny*
 ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
 ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
 ČJS-5-4-06p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- ČJS-5-5-01 *využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
 ČJS-5-5-02 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
 ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
 ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
 ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
 ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
 ČJS-5-5-07 *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
 ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
 ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
 ČJS-5-5-04p *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
 ČJS-5-5-05p *odmítá návykové látky*
 ČJS-5-5-07p *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Prvouka – 1. ročník
MÍSTO, KDE ŽIJEME
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ zná název svého bydliště ▪ orientuje se v prostředí školy a nejbližším okolí 	Bezpečná cesta do školy a ze školy, chování chodce v silničním provozu, škola, prostředí školy, činnosti ve škole, nebezpečná místa a situace		

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině 	Příbuzenské vztahy: rodiče, prarodiče, sourozenci, úcta, pomoc, vzájemné pochopení, komunikace, ochrana v rodině		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Soužití ve třídě, společenské styky ve třídě, pravidla slušného chování	OSV- mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika	

LIDÉ A ČAS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v elementárních jednotkách času 	Denní režim, roční období jako časový údaj, názvy měsíců, dny v týdnu		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a práci lidí 	Práce a odpočinek, hry, svátky a zvyky – Vánoce, Velikonoce, pojem státní svátek	OSV- poznávání lidisebepoznání a sebepojetí MV – lidské	

<i>příkladech porovnává minulost a současnost</i>			vztahy	
---	--	--	--------	--

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje viditelné proměny v přírodě v ročních obdobích 	Roční období - proměny		
➤ <i>roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší základní rostliny a zvířata 	Domácí a volně žijící zvířata, rostliny ve třídě, v bytě, na zahradě (ovoce, zelenina) a v přírodě.		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní hygienické návyky ▪ pojmenuje elementární části lidského těla ▪ postupně poznává zásady správné životosprávy 	Hygienické návyky – osobní hygiena, správná životospráva, výživa, pitný režim, lidské tělo – části.		
➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí a respektuje jednoduché pokyny učitele 	Pokyny učitele při odchodu ze třídy, ze školy, při vycházce		

Prvouka – 2. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná adresu svého bydliště ▪ uvědomuje si možná 	Adresa bydliště, nebezpečí v okolí školy, nebezpečná místa a situace		

<i>na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	nebezpečí v nejbližším okolí			
➤ <i>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná názvy nejbližších měst a okolních vesnic ▪ pozoruje změny v nejbližším okolí, obci 	Naše obec, krajina, okolní města a vesnice		

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	Cizí člověk, blízký člověk, příbuzní a známí, kamarádi a spolužáci, průběh lidského života, rozdílnost pohlaví, vztahy k lidem, úcta k ženě, ke stáří, soucit, závist, obdiv, komunikace mezi lidmi, společenské chování	OSV – poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika	
➤ <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	Zaměstnání lidí – obchod a služby, pošta, řemeslníci, zemědělství, zaměstnání rodičů, umění a věda, práce, zábava		
➤ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje přirozenou odlišnost spolužáků ▪ uvědomuje si přednosti a nedostatky svých spolužáků 	Podobnost a odlišnost lidí, lidé kolem nás, povahové vlastnosti – kladné a záporné	OSV – mezilidské vztahy, sebepoznání a sebepojetí MV – lidské vztahy	

LIDÉ A ČAS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	Minulost, současnost, budoucnost, rok, roční období, měsíce, významné dny, měsíc, týden, den, hodina, minuta, kalendář, hodiny, čtení času	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	Mezipředmětový vztah s matematikou

➤ <i>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,</i>	▪ pojmenuje kulturní a historické památky a budovy v obci	Kulturní a společenský život v obci, památky a budovy		
➤ <i>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Významné dny a svátky, zvyky o Vánocích a Velikonocích, zvyky a práce lidí v současnosti a minulosti		Mezipředmětové vztahy s literární výchovou, výtvarnou a pracovní výchovou

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období	EV – základní podmínky života	
➤ <i>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	▪ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Části rostlin (kořen, stonek, list, květ), květiny, užitkové rostliny, zelenina, ovoce, strom, keř, bylina, stromy jehličnaté, listnaté, domácí zvířata, volně žijící živočichové, zvířata v ZOO	EV - ekosystémy	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Části lidského těla a orgány, smysly a smyslová ústrojí, péče o zdraví, prevence, hygiena, rozdíly mezi nemocemi a úrazy, první pomoc při úrazu, zdravý životní styl, pitný režim		
➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne</i>	▪ zná zásady bezpečnosti při setkání s neznámými lidmi ▪ učí se odmítat nepříjemnou komunikaci	Zásady při setkávání s neznámými lidmi, asertivní jednání, prosba o pomoc, týrání, sexuální a jiné		

<i>komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se požádat o pomoc pro sebe i pro jiné 	zneužívání, přivolání pomoci, telefonní čísla – hasiči, ZS, policie		
➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	Chování při požáru, povodni, úniku chemických látek		

Prvouka – 3. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	Plánek obce, model obce, komunikační síť, možná nebezpečí v nejbližším okolí. Orientace v krajině podle mapy, určování světových stran		Mezipředmětové vztahy s výtvarnou a pracovní výchovou
➤ <i>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	Kraj Vysočina, okres Žďár nad Sázavou, popis a pozorování v nejbližším okolí		Mezipředmětový vztah s ČJ

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	Pracovní činnosti a povolání		
➤ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Člověk mezi lidmi, přirozené odlišnosti, lidé postižení, nemocní, tolerance mezi lidmi	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, MKV Lidské vztahy, etnický původ	

LIDÉ A ČAS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Denní režim, letopočty (datum narození)		
➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	▪ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Významní rodáci, kulturní a historické památky, významné události v obcích a okolí, pověsti Velkomeziříčska a Žďárska		Miniprojekt „Naše obec“

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	▪ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Základní podmínky pro život – světlo, teplo, vzduch, voda a půda, koloběh vody v přírodě, ochrana vody, znečišťování vody, horniny a nerosty, znaky života rostlin a živočichů, části těla rostlin a živočichů, houby, bezobratlí, obratlovci	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	▪ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti (pevné, kapalné, plynné). Skupenství vody. Fyzikální veličiny a jejich měření – čas, teplota, hmotnost, objem, délka. Základní jednotky měřených veličiny.		Mezipředmětové vztahy s matematikou.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<p>Stavba lidského těla, základní funkce a projevy, kostra, vnitřní ústrojí, svaly a jejich funkce, smyslová ústrojí, etapy lidského života, růst a vývoj člověka, základní životní projevy a potřeby člověka, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p>	OSV – sebepoznání a sebepečení	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<p>Předcházení úrazům, nebezpečí úrazů, opatrnost, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, první pomoc při úrazech a drobných poraněních (odřeniny, řezné rány, popáleniny), prevence nemocí a úrazů. Chodec, chodník, značky, hra na silnici, přecházení vozovky, cestování v hromadných dopravních prostředcích, parkoviště, cyklista – chování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Chování při setkávání s neznámými lidmi, asertivní jednání, žádost o pomoc pro sebe a pro druhé, sexuální zneužívání, šikana, týrání, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Chování při požáru, povodni, úniku chemických látek</p>		

Vlastivěda – 4. ročník**MÍSTO, KDE ŽIJEME**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	Naše obec a region, okres, kraj, stát, sousední státy, historické země (Čechy, Morava, Slezsko)	VMEGS – jsme Evropané	
➤ <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí světové strany pomocí kompasu, polohy slunce, lišejníků, mraveniště ▪ orientuje se na mapě podle světových stran ▪ řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	Určování světových stran v přírodě a na mapě, kompas, zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		Vycházka v přírodě
➤ <i>rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	Náčrt, plány měst, mapy vlastivědné, turistické, autoatlas, legenda mapy, globus, nížiny, vrchoviny, pohoří, vodstvo ČR, města ČR		
➤ <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje s pomocí vhodných map zeměpisné, přírodní, zemědělské a průmyslové prvky dané krajiny a oblasti 	Zemědělství, průmysl ČR, Praha a vybrané části ČR	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
➤ <i>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 			
➤ <i>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	Vláda, parlament, prezident, symboly ČR, Ústava ČR, republika, volby, demokracie	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě	

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	Vztahy mezi lidmi, práva dítěte, principy demokracie, pravidla slušného chování, řád školy, práva a povinnosti žáka	VDO – občanská společnost a škola OSV – mezilidské vztahy	
➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	Lidská práva, principy demokracie, porušování lidských práv, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	Vlastnictví osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení		

LIDÉ A ČAS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	Časová osa 0 – 21. století, orientace na časové ose		
➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá exkurzí do muzeí, knihoven a ekologických 	Exkurze do muzea ve Velkém Meziříčí, exkurze v ekologickém		

<i>pro pochopení minulosti</i>	středisek jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	středisku ve Velkém Meziříčí, knihovna ve škole, v obci		
➤ <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Nejstarší české pověsti, srovnání způsobu života a práce v době kamenné, ve středověku, v současnosti. Obrazy z českých dějin od příchodu Slovanů po Josefa II.		

Vlastivěda – 5. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</i>	▪ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Orientace na mapě, vlastivědná mapa Evropy, glóbus, mapa polokoulí	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané	
➤ <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich</i>	▪ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Zemědělství, průmysl, nerostné bohatství v ČR, Praha a vybrané oblasti		
➤ <i>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i>	▪ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi</i>	▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi	Soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů a národností, nejdůležitější národnostní	OSV – mezilidské vztahy	

<i>lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>	lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	menšiny ČR		
➤ <i>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>	▪ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
➤ <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>	▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Banka jako správce peněz, úspory, půjčky. Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady		

LIDÉ A ČAS

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i>	▪ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Časová osa (0 – 21. století) orientace na časové ose, seznámení s pojmem: před našim letopočtem		
➤ <i>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i>	▪ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Exkurze na Zelenou horu ve Žďáře nad Sázavou, exkurze v ekologickém středisku ve Velkém Meziříčí		
➤ <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Doba osvícenská, národní obrození, vynálezy 19. století, romantismus v Čechách, revoluční rok 1848, Rakousko-Uhersko, Národní divadlo, hospodářský růst v českých zemích v 19. století, 1. světová válka, vznik		

		ČSR, život v první republice, 2. světová válka, poválečný vývoj, vznik ČR. Rozdíl ve způsobu života lidí v 19., 20. a 21. století		
--	--	---	--	--

Přírodověda – 4. ročník

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	Živá a neživá příroda, rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva – vliv činnosti člověka na přírodní prostředí, vlastnosti vzduchu, vody, půdy, vlastnosti látek, magnetická síla, kompas, horniny, nerosty	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – základní podmínky života	
➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	Slunce, Země, střídání dne a noci, střídání ročních období		
➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy 	Základní společenstva – rostliny a živočichové v lese, u lidských obydlí, na poli, na louce a ve vodě a jejím okolí	EV - ekosystémy	
➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla, bezobratlí a obratlovců – savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby- typičtí zástupci, rostliny – stromy, keře a byliny, rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté a vytrvalé		
➤ zhodnotí některé konkrétní	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní 	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana	EV – lidské aktivity a problémy	

<i>činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i>	činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	přírody, třídění a likvidace odpadů	životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
➤ <i>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i>	▪ založí a vyhodnotí s pomocí učitele pokus	Vlastnosti vody, vzduchu, půdy, vlastnosti hornin a nerostů – povrch, tvrdost, struktura, magnetická síla		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i>	▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Denní režim, plánování, uspořádání času		
➤ <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i>	▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Chování v krizových situacích, označování nebezpečných látek		
➤ <i>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>	▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Drogy, návykové látky – prevence, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost		
➤ <i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Výchova ke zdraví		
➤ <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako</i>	▪ popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě ▪ zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole ▪ (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním	Vybava cyklisty a jízdního kola, technika jízdy na kole, místa pro jízdu na kole, stezka pro cyklisty, cyklista na silnici, znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění, kruhový objezd, dopravní značky, jízda ve skupině, cyklista v dopravních prostředcích, odpovědnost cyklisty,		

<i>chodec a cyklista</i>	účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere bezpečné místo pro pohyb na kole ▪ jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola ▪ rozeznává vybrané značky ▪ naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty ▪ v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci 	vztahy mezi účastníky silničního provozu		
➤ <i>rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění 	První pomoc, prevence úrazů a nemocí, mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)požáry; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

Přírodověda – 5. ročník
ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	Živá a neživá příroda, rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, třídění organismů, přizpůsobivost rostlin a živočichů, podnebné pásy - fauna a flora, vliv činnosti člověka na přírodní prostředí, gravitační síla, magnetická síla, jednoduché stroje – páka, kladka, nakloněná rovina		

➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	▪ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Sluneční soustava – Slunce, Země, Měsíc, planety sluneční soustavy, umělé družice		
➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	▪ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Třídění rostlin, hub a živočichů – rostliny semenné, výtrusné -bezobratlí a obratlovci, přizpůsobivost rostlin a živočichů přírodním podmínkám	OSV – rozvoj schopností poznávání EV - ekosystémy	
➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	▪ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla, bezobratlí a obratlovci – hmyz, savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby- typičtí zástupci, práce s atlasy a klíči, rostliny – stromy, keře a byliny, rostliny semenné, výtrusné, kulturní, jednoleté, dvouleté a vytrvalé	EV – základní podmínky života	
➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, třídění a likvidace odpadů, globální problémy – ekologické katastrofy, chráněné krajinné oblasti	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	▪ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduchý elektrický obvod, magnetická síla, gravitační síla, jednoduché stroje – jednoduchý záznam pokusu		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ využívá poznatků o lidském těle podpoře vlastního zdravého způsobu života	▪ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo, kostra, svaly, kůže, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a nervová soustava, smyslová ústrojí, zásady zdravé výživy		

➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Biologické a psychické změny v etapách lidského života		
➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Denní, pitný a pohybový režim		
➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Chování v krizových situacích – šikana, týrání, sexuální zneužívání, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS),		
➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		
➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Zásady zdravé výživy, zdravý životní styl, osobní, intimní a duševní hygiena		
➤ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Zásady první pomoci – drobné úrazy a poranění		

5.1.7 Hudební výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Hudební výchova

II. Charakteristika předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu

k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *pozitivně motivujeme*
- *učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z hudební oblasti např. v podobě referátů*
- *nabízíme žákům účast v různých pěveckých soutěžích (ať školních či okresních)*
- *snažíme se o propojování poznatků z různých předmětů do jednoho celku*

Kompetence k řešení problémů

- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost a tvořivost*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem*
- *nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, hudební) jako protipól k nežádoucím sociálně patologickým jevům*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k využívání digitálních zařízení zejména v instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova nejsou zařazena průřezová témata

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	1	1	1	2	1

VII. Očekávané výstupy

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- HV-3-1-01 zpívá v jednohlase*
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
 - *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
 - *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
 - *správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Očekávané výstupy – 1. období – 1. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., případné met., mez. vztahy
➤ <i>zpívá v jednohlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá v jednohlase 	Osvojení si 10 nových písní, sjednocení hlasového rozsahu c1 – a1, správné dýchání, nasazení a tvorba tónu		
➤ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy 	Jednoduché melodie, říkadla		
➤ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Používání jednoduchých nástrojů Orfova instrumentáře		
➤ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	Prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod, hudebně pohybové hry		
➤ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	Poslech hudebních skladeb různých žánrů, fanfáry, ukolébavky, hymna ČR, rozlišování tónů a zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby		
➤ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná bubínek, flétnu, strunný nástroj 	Bubínek, flétna, strunné nástroje		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s pojmy hudební nauky 	Pojem nota, notová osnova, houslový klíč		

Očekávané výstupy – 1. období – 2. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., případné met., mez. vztahy
➤ <i>zpívá v jednohlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá v jednohlase 	Osvojení si 10 písní, hlasová hygiena – správné dýchání, sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1, funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání		
➤ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytleská rytmus s půlovými a čtvrtovými hodnotami 	Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)		
➤ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Používání dětského instrumentáře a improvizované nástroje		
➤ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	Metrum, tempo, dynamika, mazurka, základní pojmy a značky tempa a dynamiky,		
➤ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami, píseň lidová a umělá, dětský sbor, dirigent		
➤ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	Dechové nástroje, smyčcové nástroje, triangl		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s pojmy z hudební nauky 	Psaní noty celé, půlové a čtvrtové do notové osnovy, notová osnova, seznámení s houslovým klíčem		

Očekávané výstupy – 1. období – 3. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., případné met., mez. vztahy
➤ <i>zpívá v jednohlase</i>	▪ zpívá v jednohlase	Osvojení si 10 písní, sjednocování hlasového rozsahu c1 – c2, dynamicky odlišený zpěv		
➤ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Písňová forma		
➤ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Používání dětského instrumentáře, popř. dalších nástrojů dle zájmu a schopností dětí		
➤ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Metrum, rytmus, směr melodie, taktování v 2/4 a 3/4 taktu		
➤ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, kvality tónů (délka, síla, barva, výška), kánon		
➤ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Práce se 4 poslechovémi skladbami, rozdělení hudebních nástrojů a jejich zástupci, hudba k slavnostním příležitostem		
	▪ seznámí se s pojmy z hudební nauky	Nota osminová, zápis not c1 – c2, psaní houslového klíče, půlová pomlka		

Očekávané výstupy – 2. období – 4. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., případné met., mez. vztahy
➤ <i>zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>	▪ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Osvojení 10 písní, z nichž aspoň 2 mollové, zpěv kánonu, pokus o dvojhlasý zpěv, sjednocení hlasového rozsahu c1 – d2		

➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Jednoduchá melodie, akord, souzvuk, taktování v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	▪ využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Používání dětského instrumentáře, hra na další nástroje, které děti ovládají a znají (např. využití ze ZUŠ)		
➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	▪ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně, vážná a populární hudba - ukázky		
➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	▪ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Přede hra, mezihra, dohra, improvizace		
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Práce se 4 poslechovými skladbami, hudební nástroje – opakování z nižších ročníků, pěvecké hlasy, pochod, polka, valčík		
➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Valčíkový krok, polkový krok, valčík, polka, čardáš, improvizace, menuet, pantomima		
	▪ Seznámí se s pojmy z hudební nauky	Dynamická znaménka, legato, staccato, dvojhlas, noty c1 – d2, posuvná znaménka, epizody ze života hudebních skladatelů: A. Dvořák, B. Smetana a význam těchto skladatelů		

Očekávané výstupy – 2. období – 5. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., případné met., mez. vztahy
➤ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	▪ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Osvojení nejméně 10 písní lidových či umělých, dvojhlasý zpěv, lidový dvojhlas, zásady hlasové hygieny		
➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Sjednocování hlasového rozsahu h – d2		
➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Používání dětského instrumentáře, hra na další nástroje, které děti ovládají a znají (např. využití ze ZUŠ), Improvizace melodie, předvětí, závětí, taktování v 2/4, 3/4, 4/4 taktu		
➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	▪ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudební formy		
➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	▪ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Tvořivé hudební hry		
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Vážná hudba, lidová kapela, symfonický orchestr, jazzový orchestr, rocková kapela, pop, folk, country hudba		
➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Polka, valčík, mazurka, menuet, čardáš, pohybová improvizace, pantomima		
	▪ Seznámí se s pojmy z hudební nauky	Tónika, dominanta, stupnice dur a moll, celý tón, půltón, noty h – e2, epizody ze života skladatelů - Bach, Mozart, Janáček		

5.1.8 Výtvarná výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Výtvarná výchova

II. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Výtvarná výchova** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy, atp.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace, k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot, ke spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. Také napomáhá k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života a vede žáka k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu výtvarná výchova využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme trpělivosti, povzbuzujeme*
- *nabízíme žákům účast v různých soutěžích*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *podporujeme týmovou spolupráci, samostatnost a tvořivost*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *učíme žáky asertivnímu jednání a neverbální komunikaci*

Kompetence sociální a personální

- *učíme žáky pochopit skutečnost, že žít ve společnosti znamená respektovat druhé, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence pracovní

- *důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví, vytváření správných pracovních návyků a odpovědnosti za výsledky své práce*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky výtvarné výchovy budou zařazeny tyto okruhy průřezových témat : OSV– kreativita, MU– kulturní diference.

VI. Dotace

Ročník :	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace :	1	1	2	1	1

VII. Očekávané výstupy**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- VV-3-1-01 *rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- VV-3-1-02 *v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- VV-3-1-03 *vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje*
- VV-3-1-04 *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností*
- VV-3-1-05 *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-3-1-01p až VV-5-1-05p *zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- VV-3-1-01p *rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p *uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01 *při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů*
- VV-5-1-02 *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*
- VV-5-1-03 *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*

- VV-5-1-04 *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy*
- VV-5-1-05 *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- VV-5-1-06 *nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- VV-5-1-01p *rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- VV-5-1-02p, VV-5-1-03p *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- VV-5-1-05p *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., 4., 5.)

Výtvarná výchova – 1. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	▪ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV - kreativita	Čj – Lv – pracuje tvořivě s literárním textem
➤ <i>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</i>	▪ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů Manipulace s objekty		

Výtvarná výchova – 2. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	▪ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV - kreativita	
➤ <i>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i>	▪ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály		
➤ <i>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	▪ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	OSV - kreativita	

Výtvarná výchova – 3. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	▪ rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály		
➤ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	▪ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV - kreativita	
➤ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	▪ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování, malování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály		
➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	▪ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompoziční zákonitosti		
➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	▪ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných		

Výtvarná výchova – 4. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na	▪ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a	OSV - kreativita	

<i>základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i>	vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama		
➤ <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	prostředky pro vyjádření emocí pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
➤ <i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>	▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie film, tiskoviny, televize, elektronická média reklama		
➤ <i>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje a jejich porovnávání s vlastní interpretací		
➤ <i>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	▪ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ve škole i mimo školu. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Výtvarná výchova – 5. ročník
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně</i>	▪ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny	OSV - kreativita	

<i>obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i>	prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	v ploše, objemu a prostoru, typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama		
➤ <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statistickém a dynamickém vyjádření prostředky pro vyjádření emocí pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
➤ <i>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vyjádření emocí pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
➤ <i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>	▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	MK – kulturní difference	
➤ <i>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, porovnávání s vlastní interpretací		
➤ <i>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	▪ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

5.1.9 Tělesná výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Tělesná výchova

II. Charakteristika předmětu

Předmět je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Základní výuka plavání se realizuje na I. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy se plní ve 3. a 4. ročníku

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozují
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *vytváříme u žáků zásoby cviků pro udržení tělesného zdraví a pro dobrou kondici.*
- *učíme trpělivost, povzbuzujeme*
- *nabízíme žákům účast v různých soutěžích*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problému

- *učíme žáky předcházet některým problémům, nebát se jich a pomáháme jim hledat řešení*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*

Kompetence komunikativní

- *užíváme odborná názvosloví při cvičení;*
- *užíváme odborné terminologie z oblasti anatomie a fyziologie člověka;*
- *užíváme také odborné terminologie z oblasti atletiky, gymnastiky a kolektivních sportů.*
- *vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu*
- *podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami*
- *klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů*

Kompetence sociální a personální

- *rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých*
- *učíme žáky pochopit skutečnost, že žít ve společnosti znamená respektovat druhé, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování*

Kompetence občanské

- *zařazujeme úkoly s ekologickou problematikou (cvičení a pobyt v přírodě).*
- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence pracovní

- *vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce*
- *důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků, vytváření správných pracovních návyků*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k využívání digitálních technologií k vyhledávání informací o tělesném a duševním zdraví*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky tělesné výchovy zařadíme tyto okruhy průřezového tématu: OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kooperace a kompetice.

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	2	2	2	2	2

VII. Očekávané výstupy**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- TV-5-1-01 *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- TV-5-1-02 *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- TV-5-1-03 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- TV-5-1-04 *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- TV-5-1-05 *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- TV-5-1-06 *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- TV-5-1-07 *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- TV-5-1-08 *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy*
- TV-5-1-09 *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- TV-5-1-10 *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*
- TV-5-1-11 *adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti*
- TV-5-1-12 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-5-1-01p *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*
- TV-5-1-02p *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- TV-5-1-03p *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- TV-5-1-04p *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- TV-5-1-05p *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- TV-5-1-06p *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Tělesná výchova – 1. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví – hygiena, bezpečnost	OSV - psychohygiena	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i> 	Gymnastika nácvik zákl. cvičebních poloh a postojů (správné držení těla) - průpravná cvičení pro kotoul vpřed a vzad - uvolňovací a protahovací cvičení - rovnovážná cvičení, posilovací cvičení, šplh na tyči průpravná cvičení pro nácvik odrazu - překonávání překážky Atletika - běh – 15 – 20m - rychlý - běh vytrvalostní, prokládaný chůzí – do 8 min - skok daleký – s odrazem z pásma širokého 50cm ze 2 – 5 kroků - hod míčkem – vrchním obloukem z místa		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i> 	Pohybové a sportovní hry - orientace v prostoru, rychlost, obratnost - úpoly – přetahy, přetlaky - honičky, dětské pohybové hry - ovládání míče přiměřené velikosti rukou a nohou - vybíjená - cvičení v přírodě	OSV- seberegulace a sebeorganizace	

➤ <i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách		
➤ <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Znalost jednoduchých, smluvených gest a signálů při pohybových činnostech		
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	-přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

Tělesná výchova – 2. ročník žák

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
➤ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	▪ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	Činnosti ovlivňující zdraví – hygiena, bezpečnost, relaxační a koordinační cvičení	OSV - psychohygiena	
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	▪ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed - kotoul vzad – průpravná cvičení, popř. s dopomocí - uvolňovací a protahovací cvičení - rovnovážná cvičení, posilovací cvičení, šplh na tyči Přeskok - překonávání překážky - skoky prosté s odrazem snožmo, jednoož - výskok odrazem do vzporu klečmo na		

		<p>sníženou švédskou bednu</p> <p>Rytmická gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přísunný krok, cval stranou - základy cvičení se švihadlem <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh – 20 – 30m - rychlý - běh vytrvalostní, prokládaný chůzí – do 10 min - základy nízkého a polovysokého startu - skok daleký – s rozběhem a odrazem z pásma širokého 50cm - hod míčkem – vrchním obloukem z místa, z chůze 		
<p>➤ <i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<p>Pohybové a sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru, rychlost, obratnost - úpoly – přetahy, přetlaky - honičky, dětské pohybové hry - ovládání míče přiměřené velikosti rukou a nohou (ovládání míče nohou na místě a v chůzi) - herní činnost jednotlivce - vybíjená, kopaná - cvičení v přírodě 	OSV- seberegulace a sebeorganizace	
<p>➤ <i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	Základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách		
<p>➤ <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech		
<p>➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové 	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody,		

<i>hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	potravy, tepla		
---	--	----------------	--	--

Tělesná výchova – 3. ročník

žák

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
➤ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	Činnosti ovlivňující zdraví – hygiena, bezpečnost, relaxační a koordinační cvičení	OSV - psychohygiena	
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed - kotoul vzad - uvolňovací a protahovací cvičení - rovnovážná cvičení, posilovací cvičení, šplh na tyči Přeskok - překonávání překážky - průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku - výskok odrazem do vzporu klečmo na sníženou švédskou bednu Rytmická gymnastika - přísunný krok, cval stranou,skok poskočný - cvičení se švihadlem Atletika - běh – 30 – 40m - rychlý - běh vytrvalostní – do 10 min - nízký a polovysoký start na povel - skok daleký – s rozběhem a odrazem z břevna(30cm) - hod míčkem – vrchním obloukem		
➤ <i>spolupracuje při jednoduchých</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracuje při jednoduchých 	Pohybové a sportovní hry - orientace v prostoru, rychlost, obratnost	OSV- seberegulace a sebeorganizace	

<i>týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>	týmových pohybových činnostech a soutěžích	- úpoly – přetahy, přetlaky - honičky, dětské pohybové hry - ovládání míče rukou a nohou - herní činnost jednotlivce, týmu - vybíjená, kopaná, florbal - cvičení v přírodě		
➤ <i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách		
➤ <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech		
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		
➤ <i>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i>	▪ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti		

Tělesná výchova – 4. ročník
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ <i>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své</i>	▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	OSV - psychohygiena	

zdatnosti	po zlepšení úrovně své zdatnosti			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<p>Příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací, protahovací a relaxační cvičení)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<p>Organizace při TV (základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad - cvičení rovnováhy - šplh Přeskok - výskok do dřepu s odrazem z můstku na švédskou bednu (popř. kozu) Rytmičká gymnastika - vyjádření rytmu pohybem</p>	OSV- sebezpoznání a sebepojetí	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>Hygiena při TV (vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<p>Sebehodnocení, sebezpoznání. Reakce na smluvené pokyny</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná 	<p>Míčové a sportovní hry - vybíjená, fotbal (dodržování smluvených pravidel)</p>	OSV- seberegulace a sebeorganizace,	

<i>a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování při hře	kooperace a kompetice	
➤ <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	▪ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály)		
➤ <i>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i>	▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy			
➤ <i>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Atletika - běh – 50m - běh vytrvalostní 10- 12 min - hod míčkem z rozběhu 3-4 kroků - skok do dálky s odrazem z břevna		
➤ <i>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>	▪ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace			
• <i>zvládá s v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i>	• zvládá s v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Tělesná výchova – 5. ročník
žák

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i> 	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	OSV - psychohygiena	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i> 	Příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací, protahovací a relaxační cvičení)		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i> 	Organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad s obměnami - cvičení rovnováhy - šplh Přeskok přes kozu Rytmická gymnastika - vyjádření rytmu pohybem	OSV- sebepoznání a sebepečení	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i> 	Hygiena při TV (vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí); bezpečnost při pohybových činnostech (bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek), organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, první pomoc		

		v podmínkách TV		
➤ <i>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Sebehodnocení, sebepoznání. Reakce na smluvené pokyny		
➤ <i>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	▪ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Míčové a sportovní hry - vybíjená, fotbal (dodržování smluvených pravidel) Zásady jednání a chování při hře	OSV- seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice	
➤ <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	▪ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály)		
➤ <i>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i>	▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Pořadová cvičení (nástup) Organizace prostoru a činnosti v běžném prostředí		
➤ <i>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Atletika - běh – 50m - běh vytrvalostní 10- 12 min - hod míčkem z rozběhu - skok do dálky s odrazem z břevna		
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži předpoklady osvojované pohybové dovednosti, při rekreačních činnostech</i>	▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

5.1.10 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

I. Název vzdělávacího předmětu

Pracovní výchova

II. Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme trpělivost, povzbuzujeme*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *učíme žáky pracovat s chybou*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *učíme žáky předcházet některým problémům, nebát se jich a pomáháme jim hledat řešení*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *klademe důraz na kulturní úroveň komunikace*

Kompetence sociální a personální

- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování*

Kompetence občanské

- *snažíme se vychovávat ekologicky myslící jedince*

Kompetence pracovní

- *důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků, vytváření správných pracovních návyků a odpovědnosti za výsledky své práce*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky pracovní výchovy nezařazujeme žádná průřezová témata.

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	1	1	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*

ČSP-3-3-02 *pečuje o nenáročné rostliny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p *provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky*

ČSP-3-3-02 *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*

ČSP-5-3-02 *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*

ČSP-5-3-03 *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*

ČSP-5-3-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p *dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin*

ČSP-5-3-02p *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*

ČSP-5-3-03 *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*

ČSP-5-3-04p *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 *připraví tabuli pro jednoduché stolování*

ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p *upraví stůl pro jednoduché stolování*

ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 *orientuje se v základním vybavení kuchyně*

ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*

ČSP-5-4-03 *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*

ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p *uvede základní vybavení kuchyně*

ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*

ČSP-5-4-03p *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*

ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

- *uplatňuje zásady správné výživy*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., atd.)

Pracovní výchova – 1. ročník
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	Vlastnosti materiálu – papír, karton, textil, drát, fólie, přírodniny, modelovací hmota. Stříhání, lepení, ohýbání, navlékání. Nástroje a pomůcky – nůžky, lepidlo. Využití odpadního materiálu (krabičky, roličky aj.)		
➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje podle slovního návodu a předlohy 	Skládání z měkkého papíru podle slovního návodu, jednoduché skládanky.		

Pracovní výchova – 1. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	Práce montážní a demontážní se stavebnicemi.		

Pracovní výchova – 1. ročník
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	Sezónní práce na poli a na zahradě – pozorování. Pokusy – klíčení hrachu, řeřichy, aj. – pozorování. Nářadí, materiál a pomůcky potřebné pro práci na zahradě.		

➤ <i>pečuje o nenáročné rostliny</i>	▪ pečuje o nenáročné rostliny	Ošetřování pokojových rostlin – zalévání, otírání listů, kypření.		
--------------------------------------	-------------------------------	---	--	--

Pracovní výchova – 1. ročník**PŘÍPRAVA POKRMŮ**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>chová se vhodně při stolování</i>	▪ chová se vhodně při stolování	Chování ve školní jídelně.		

Pracovní výchova – 2. ročník**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Nástroje a pomůcky – nůžky, lepidlo, tupá jehla. Využití odpadního materiálu - kartonové krabice, PET lahve.		prvouka
➤ <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	▪ pracuje podle slovního návodu a předlohy	Skládání z papíru podle slovního návodu – origami. Jednoduché výtvořky ze stavebnic dle předlohy.		

Pracovní výchova – 2. ročník**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Práce montážní a demontážní se stavebnicemi.		

Pracovní výchova – 2. ročník**PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>provádí pozorování přírody; zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	▪ provádí pozorování přírody zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Sezónní práce na poli a na zahradě – pozorování. Pokusy Nářadí, materiál a pomůcky potřebné pro práci na zahradě.		
➤ <i>pečuje o nenáročné rostliny</i>	▪ pečuje o nenáročné rostliny	Ošetřování pokojových rostlin – zalévání, otírání listů, kypření. Práce na záhonku – příprava půdy, setí a sázení.		

Pracovní výchova – 2. ročník**PŘÍPRAVA POKRMŮ**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování	Kuchyňské náčiní a nádoby , prostírání tabule, stolu.		
➤ <i>chová se vhodně při stolování</i>	▪ chová se vhodně při stolování	Chování ve školní jídelně.		

Pracovní výchova – 3. ročník**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Využití odpadního materiálu (krabičky, PET lahve, aj.).		

➤ <i>pracuje podle slovního návodu a předloh</i>	▪ pracuje podle slovního návodu a předloh	Skládání z papíru podle slovního návodu – origami. Jednoduché výtvary ze stavebnic dle nákresu.		
--	---	---	--	--

Pracovní výchova – 3. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Montážní a demontážní práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními a prostorovými podle návodu.		prvouka

Pracovní výchova – 3. ročník
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	▪ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Sezónní práce na poli a na zahradě. Nářadí, materiál a pomůcky potřebné pro práci na zahradě a na poli.		
➤ <i>pečuje o nenáročné rostliny</i>	▪ pečuje o nenáročné rostliny	Ošetřování pokojových rostlin – zalévání, otírání listů, kypření. Práce na záhonku – příprava půdy, setí a sázení, plení.		

Pracovní výchova – 3. ročník
PŘÍPRAVA POKRMŮ
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování	Prostírání stolu. Kuchyňské náčiní a nádobí		
➤ <i>chová se vhodně při stolování</i>	▪ chová se vhodně při stolování	Chování ve školní jídelně.		

Pracovní výchova – 4. ročník
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	▪ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartónem, modelovacími hmotami, textilem, drátem, textilem, aj. Ovládnutí jednoduchých pracovních postupů.		
➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	▪ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice a řemesla.		
➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	▪ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití. Vlastnosti materiálu (tvar, barva, povrch, tvrdost). Práce s textilem – základní stehy, přišívání knoflíků		
➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	▪ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Upevňování návyků organizace a plánování práce. Bezpečnost a hygiena práce.		

Pracovní výchova – 4. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	▪ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Montážní a demontážní práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními a prostorovými podle návodu.		prvouka
➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	▪ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce s návodem a předlohou.		

➤ <i>doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i>	▪ <i>doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i>	Bezpečnost a hygiena práce. Základy první pomoci.		
--	--	---	--	--

Pracovní výchova – 4. ročník**PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i>	▪ <i>provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i>	Jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování a pokusy v koutku přírody.		
➤ <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</i>	▪ <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</i>	Pěstování a ošetřování pokojových květin: zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě – příprava půdy, setí a sázení, plení.		
➤ <i>doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	▪ <i>doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	Rostliny jedovaté. Hygiena a bezpečnost práce. První pomoc.		

Pracovní výchova – 4. ročník**PŘÍPRAVA POKRMŮ**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>	➤ <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>	Základní vybavení kuchyně.		
➤ <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	➤ <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	Jednoduché pohoštění ze studené kuchyně. Úprava ovoce a zeleniny za studena.		

➤ <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>	➤ <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>	Jednoduché prostírání, slavnostní prostírání (stůl pro oslavu narozenin, Vánoc-v souvislosti s regionálními tradicemi). Obsluha a chování u stolu. Chování ve školní jídelně.		
➤ <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>	➤ <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>	Mytí nádobí, úklid pracovních ploch, bezpečnost při práci.		

Pracovní výchova – 5. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>	➤ <i>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>	Přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartónem, modelovacími hmotami, textilem. Jednoduché pracovní operace a postupy.		
➤ <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	➤ <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	Lidové zvyky, tradice a řemesla. Práce s textilem – jednoduchý výrobek z textilu – sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev		
➤ <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	➤ <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	Pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		
➤ <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	➤ <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	Upevňování návyků organizace a plánování práce. Bezpečnost a hygiena práce.		

Pracovní výchova – 5. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	➤ z daného vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky materiálu	Montážní a demontážní práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními a prostorovými podle návodu. Sestavování modelů.		prvouka
➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.		
➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Bezpečnost a hygiena práce. Základy první pomoci.		

Pracovní výchova – 5. ročník
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku.		
➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pěstování a ošetřování pokojových květin: zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování, hydroponie. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo.		

➤ <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>	➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Poznávání pěstitelského materiálu, nářadí a pomůcek, správné zacházení s nimi.		
➤ <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie. Hygiena a bezpečnost práce. První pomoc.		

Pracovní výchova – 5. ročník**PŘÍPRAVA POKRMŮ**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>	➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně; bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů.		
➤ <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm	Potraviny – výběr, nákup a skladování. Příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek. Jednoduché pohoštění ze studené kuchyně. Úprava ovoce a zeleniny za studena.		
➤ <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>	➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Jednoduché prostírání, slavnostní prostírání (stůl pro oslavu narozenin, Vánoc-v souvislosti s regionálními tradicemi). Zdobné prvky při úpravě stolu (např. vazba a úprava květin). Obsluha a chování u stolu. Společensky se u stolu chovat.		
➤ <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>	➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky. Bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky.		

5.1.11 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

I. Název vzdělávacího předmětu

Mediální výchova

II. Charakteristika předmětu

Průřezová témata mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňuje hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;

- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žák

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů

mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru hodnotového významu
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **práce v realizačním týmu** – redakce časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podporených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozují

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, experimentální činnost, realizaci vlastních nápadů*
- *učíme trpělivost, povzbuzujeme*
- *učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *snažíme se o propojování poznatků z různých předmětů do jednoho celku*
- *při práci s textem klademe důraz na plné porozumění textu*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *učíme žáky předcházet některým problémům, nebát se jich a pomáháme jim hledat řešení*
- *vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*
- *dle možností zařazujeme miniprojekty a jejich prezentace*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami*
- *klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů*
- *připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem*
- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků*
- *vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana*

Kompetence pracovní

- *vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost*
- *důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků, vytváření správných pracovních návyků a odpovědnosti za výsledky své práce*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k získávání a vyhledávání, kritického posuzování, spravování sdílení dat, informací a digitálního obsahu; k tomu žák volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*
- *vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, žák kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*
- *vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky mediální výchovy nezařazujeme žádná průřezová témata.

VI. Dotace

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace:	0	0	0	0	0,5

VII. Očekávané výstupy

Žák

- *pojmenuje základní předpoklady komunikace*
- *nabídne možnosti interpretace pojmu „medium“*
- *určí typ předloženého sdělení a jeho hlavní cíle*
- *identifikuje příjemce mediálního sdělení*
- *vysvětlí pro a proti prožívání volného času v souvislosti s medií*
- *charakterizuje zprávu pomocí základních otázek kdo?, co?, kdy?, kde?, proč?, jak?*
- *dokáže identifikovat násilí v médiích; zaujímá postoj*

Mediální výchova – 5. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ <i>pojmenuje základní předpoklady komunikace</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní předpoklady komunikace 	Mediální komunikace (Co jsou média), reklama, zpravodajství a ostatní		
➤ <i>nabídne možnosti interpretace pojmu „medium“</i>	<ul style="list-style-type: none"> • nabídne možnosti interpretace pojmu „medium“ 	Televize, rozhlas, internet, tisk, multimedia.....		
➤ <i>určí typ předloženého sdělení a jeho hlavní cíle</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí typ předloženého sdělení a jeho hlavní cíle 	Reklama, zpravodajství, ostatní - obsah a cíle, role v životě dospívajícího		
➤ <i>identifikuje příjemce mediálního sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje příjemce mediálního sdělení 	Příjemce sdělení		
➤ <i>vysvětlí pro a proti prožívání volného času v souvislosti s medií</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pro a proti prožívání volného času v souvislosti s medií 	Klady a zápory médií, jejich vývoj		
➤ <i>charakterizuje zprávu pomocí základních otázek kdo?, co?, kdy?, kde?, proč? a jak?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zprávu pomocí základních otázek kdo?, co?, kdy?, kde?, proč? a jak? 	Zpravodajství – stavba zprávy - rozšířená zpráva		
➤ <i>dokáže identifikovat násilí v médiích; zaujímá postoj</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže identifikovat násilí v médiích; zaujímá postoj 	Násilí v masmédiích, PC hrách		

5.1.12 INFORMATIKA – I. a II. stupeň

I. Název vzdělávacího předmětu

Informatika

II. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení s objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v učebně informatiky, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku informatiky využíváme mimo jiných pomůcek i robotické stavebnice LEGO a programovatelné desky Micro:bit.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním
- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a praktickému využívání informací
- učitel podněcuje žáky k využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti
- učitel vede žáky k sebehodnocení
- učitel podněcuje žáky ke tvořivosti a realizaci jejich vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit a výsledky své práce zhodnotit
- učitel vede žáky, aby při řešení problému užívali logické, matematické a empirické postupy

Kompetence komunikativní

- učitel podněcuje žáky k formulování svých myšlenek a požadavků v písemné i mluvené formě
- učitel vede žáky k využívání informačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke skupinové práci a vzájemné pomoci při učení
- učitel podněcuje žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty
- učitel vede žáky k porovnávání informací a poznatků z několika alternativních zdrojů

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k pracovitosti a zodpovědnosti
- učitel vede žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- učitel vede žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost
- učitel vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků, vytváření správných pracovních návyků a odpovědnosti za výsledky své práce

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učitel podněcuje žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, ke kombinaci různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učitel vede žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- učitel vede výuku tak, aby vedl žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky informatiky nezařazujeme žádná průřezová témata.

VI. Dotace

Fyzika je vyučována jako samostatný předmět v 4. až 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Ročník:	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Dotace:	1	1	1	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

I. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*
- I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*
- I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*

I-5-3-02p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-4-01 *najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu*

I-5-4-02 *propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*

I-5-4-03 *dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*

I-5-4-03p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

II. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-1-01 *získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat*

I-9-1-02 *navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu*

I-9-1-03 *vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní*

I-9-1-04 *z hodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-1-01p *získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti*

I-9-1-02p *zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek*

I-9-1-03p *popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění*

I-9-1-04p *stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-2-01 *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen*

I-9-2-02 *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení*

I-9-2-03 *vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému*

I-9-2-05 *v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*

I-9-2-06 *ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-2-01p *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*

I-9-2-02p *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení*

I-9-2-03p *navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
- I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Informatika 4. ročník
 žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ○ vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ○ edituje digitální text, vytvoří obrázek ○ přehraje zvuk či video ○ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ○ používá krok zpět, zoom ○ řeší úkol použitím schránky ○ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<p>OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehrávání zvuku • Příkazy a program 		
<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ○ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ○ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ○ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ○ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ○ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Práce se soubory • Propojení technologií, internet • Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • Technické problémy a přístupy k jejich řešení • Uživatelské jméno a heslo • Osobní údaje 		

<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ sestaví robota podle návodu ○ sestaví program pro robota ○ oživí robota, otestuje jeho chování ○ najde chybu v programu a opraví ji ○ upraví program pro příbuznou úlohu ○ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ○ pomocí programu ovládá senzor ○ používá opakování, události ke spouštění programu 	<p>ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení programu a oživení robota • Ovládání světelného výstupu • Ovládání motoru • Opakování příkazů • Ovládání klávesnicí – události • Ovládání pomocí senzoru 		
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ sdělí informaci obrázkem ○ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ○ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ○ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ○ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce 		

Informatika 5. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ○ doplní posloupnost prvků ○ umístí data správně do tabulky ○ doplní prvky v tabulce 	<p>ÚVOD DO PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data, druhy dat • Doplnování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat 		

<p>vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<ul style="list-style-type: none"> • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu 		
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ○ v programu najde a opraví chyby ○ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ○ vytvoří a použije nový blok ○ upraví program pro obdobný problém 	<p>ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur Výkon 		
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ○ určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systém, struktura, prvky, vztahy 		
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy ○ v programu najde a opraví chyby ○ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ○ rozpozná, jestli se příkaz umístí 	<p>ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA (SCRATCH)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> ➤ <i>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dovnitř opakování, před nebo za něj ○ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ○ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ○ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ○ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt 		
<p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</i> ➤ <i>vyčte informace z daného modelu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ○ pomocí obrázku znázorní jev ○ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<p>ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model 		
<p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> ➤ <i>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i> ➤ <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> ➤ <i>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ○ v programu najde a opraví chyby ○ používá události ke spuštění činnosti postav ○ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ○ upraví program pro obdobný problém ○ ovládá více postav pomocí zpráv 	<p>ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSATVY A UDÁLOSTI (SCRATCH)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt 		

Informatika 6. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílič (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
INFORMAČNÍ SYSTÉMY ➤ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<ul style="list-style-type: none"> ○ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ○ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	INFORMAČNÍ SYSTÉMY <ul style="list-style-type: none"> • Informační systémy • Školní informační systém (uživatelé, činnosti, práva – Bakaláři) 		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ➤ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozpozná zakódované informace kolem sebe ○ zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady ○ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ○ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ○ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ○ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ○ ke kódování využívá i binární čísla 	KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ <ul style="list-style-type: none"> • Kódy (přenos informací, standardizované kódy, znakové sady) • Kódování znaků, šifrování (přenos dat, symetrická šifra) • Kódování barev (identifikace barev, barevný model) • Kódování tvarů (vektorová grafika) • Komprese dat (zjednodušení zápisu, kontrolní součet) • Binární kód, logické A a NEBO (binární čísla) 		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ➤ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ➤ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ○ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ○ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ○ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ○ vytváří vlastní bloky a používá je v 	ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ, VLASTNÍ BLOKY <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do programování ve Scratch (stavíme vlak, kreslíme číslice) • Sestavení scénáře (tiskneme písmena) • Opakování bloků (stejně vagóny, kreslíme obrazce, písmena a slova) • Vlastní bloky (navigujeme cestu, kreslíme ornament, vlastní vagóny, kreslíme sluníčko, domek) 		

<p><i>řešení problému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i> ➤ <i>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> 	<p>dalších programech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ diskutuje různé programy pro řešení problému ○ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 			
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</i> <p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) ○ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ○ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ○ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ○ navrhne tabulku pro záznam dat ○ propojí data z více tabulek či grafů 	<p>PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty 		
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Komunikuje pomocí emailu ○ V prezentačním programu vytvoří multimediální prezentaci ○ V textovém editoru vytvoří plakát, referát ... 	<p>KANCELÁŘSKÝ SOFTWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Outlook • Powerpoint • Word 		

Informatika 7. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ○ po přečtení programu vysvětlí, co 	<p>PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování s podmínkou • Události, vstupy (myš, klávesnice 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</i> ➤ <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i> ➤ <i>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> 	<p>vykoná</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ○ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ○ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ○ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ○ diskutuje různé programy pro řešení problému ○ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ○ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Objekty a komunikace mezi nimi 		
<p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</i> ➤ <i>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ○ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ○ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ○ pomocí orientovaných grafů řeší problémy ○ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost 		
<p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 	<p>PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Větvení programu, rozhodování 		

<p><i>je daným algoritmem řešen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</i> ➤ <i>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i> ➤ <i>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ○ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ○ používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ○ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ○ používá souřadnice pro programování postav ○ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ○ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ○ diskutuje různé programy pro řešení problému ○ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné 		
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</i> ➤ <i>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</i> ➤ <i>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ○ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ○ vybere vhodný formát pro uložení dat ○ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ○ porovná různé metody zabezpečení účtů ○ spravuje sdílení souborů ○ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ○ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení 	<p>POČÍTAČE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Metody zabezpečení přístupu k datům • Role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. 		

<p>➤ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>systemu či aplikace, ukončí program bez odezvy</p>	<p>nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>		
--	---	---	--	--

Informatika 8. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ○ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ○ používá opakování, rozhodování, proměnné ○ ovládá výstupní zařízení desky ○ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ○ připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ○ vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit 	<p>PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení programu a oživení Micro:bitu • Ovládání LED displeje • Tlačítka a senzory náklonu • Připojení sluchátek, tvorba hudby • Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru • Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově • Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu 		
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>➤ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>➤ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ○ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ○ řeší problémy výpočtem s daty ○ připiše do tabulky dat nový záznam ○ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ○ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ○ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat 		

<i>odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</i>	velkého množství dat			
--	----------------------	--	--	--

Informatika 9. ročník žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ➤ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ řeší problémy sestavením algoritmu ○ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ○ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ○ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ○ diskutuje různé programy pro řešení problému ○ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ○ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ○ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ○ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>PROGRAMOVACÍ PROJEKTY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myši, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 		
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ○ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ○ diskutuje o funkcích operačního 	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí 		

<p><i>digitálních technologií určujících trendy ve světě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</i> ➤ <i>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</i> ➤ <i>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</i> ➤ <i>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</i> 	<p>systemu a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ○ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ○ na schematickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti ○ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ○ diskutuje o cílech a metodách hackerů ○ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ○ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) • Síť <ul style="list-style-type: none"> - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) • Bezpečnost <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální identita <ul style="list-style-type: none"> - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 		
---	---	--	--	--

5.2 II. stupeň – povinné předměty

5.2.1 Český jazyk

I. Název vzdělávacího předmětu

Český jazyk

II. Charakteristika předmětu

Předmět Český jazyk náleží do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit. Hlavním cílem je rozvoj žákovy tvořivosti, fantazie a komunikačních schopností.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Hlavním cílem je podněcovat žáky k četbě, k výběru hodnotné literatury, v neposlední řadě snaha o humanizaci žákovy osobnosti.

Časová dotace činí 4 hodiny týdně v 6., 7. a 8. ročníku, v 9. ročníku jsme k posílení využili 2,5 hodiny z disponibilní časové dotace a zvýšili počet hodin na 5,5. Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Dle aktuálního stavu žáků v jednotlivých ročnících využíváme možnost rozdělit ročník na dvě skupiny, většinou na základě výkonnosti jednotlivých žáků v Jazykové výchově. To nám pak umožňuje lépe a cíleněji přizpůsobovat výuku schopnostem a potřebám žáků různé úrovně.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *klademe důraz na pozitivní motivaci žáka*
- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků*
- *učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu, zařazujeme práci s jazykovými příručkami / slovníky, PČP, encyklopediemi, tabulkami gramatických přehledů/*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *při výuce rozlišujeme učivo základní a rozšiřující*
- *učíme žáky pracovat s chybou*
- *při práci s textem klademe důraz na plné porozumění textu*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení*
- *na vhodných příkladech a modelových situacích v jednotlivých předmětech učíme žáky algoritmu řešení problémů*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*
- *dle možností zařazujeme miniprojekty a jejich prezentace*

Kompetence komunikativní

- *vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu*
- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, především na jazykovou správnost v mluveném i písemném projevu*
- *seznamujeme žáky s asertivním jednáním a neverbální komunikací*

- *připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích*
- *zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma*

Kompetence sociální a personální

- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků*
- *klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, úcta k práci druhého) a jejich respektování žáky*
- *uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení*
- *vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem*
- *vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana*
- *aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích*
- *podporujeme u žáků projevení pozitivních postojů k uměleckým dílům, především k literárním památkám*

Kompetence pracovní

- *vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci*
- *vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost*
- *důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků, k dokončení práce*

Kompetence digitální

- *učíme žáka získávat a vyhledávat data a informace a volit k tomu účelné postupy*
- *vedeme žáky, aby vytvářeli a upravovali digitální obsah, kombinovali různé formáty a vyjadřovali se pomocí digitálních prostředků*
- *vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Ve všech ročnících se objevují tato průřezová témata:

Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. V sedmém, osmém a devátém ročníku ještě Mediální výchova.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Dotace:	4	4	4	5,5

VII. Očekávané výstupy

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-1-01 *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*

- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

- ČJL-9-2-04p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
- ČJL-9-2-06p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*
- ČJL-9-2-07p *správně píše slova s předponami a předložkami*
- ČJL-9-2-07p *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- ČJL-9-2-07p *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-3-01 *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- ČJL-9-3-02 *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*
- ČJL-9-3-03 *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- ČJL-9-3-04 *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
- ČJL-9-3-05 *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*
- ČJL-9-3-06 *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
- ČJL-9-3-07 *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*
- ČJL-9-3-08 *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*
- ČJL-9-3-09 *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-9-3-01p *orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- ČJL-9-3-03p *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- ČJL-9-3-06p *rozezná základní literární druhy a žánry*
- ČJL-9-3-09p *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *má pozitivní vztah k literatuře*

VIII. Cílové zaměření
Český jazyk - 6. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA
 žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s rozdíly mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka 	Spisovná a nespisovná výslovnost Spodoba znělosti Cizí slova a slova přejatá – informativně	VMEGS: Jsme Evropané.	
➤ <i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s principy odvozování, skládání a zkracování slov a s přenesenými pojmenováními 	Přejatá slova /Aj, IT / Odvozování, skládání, slova příbuzná /slovotvorný rozbor, stavba slova / Zkracování - informativně		
➤ <i>samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími slovníky a příručkami</i>	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá požadované informace v jazykovědných příručkách a slovnících 	Terminologie, homonyma, synonyma, antonyma Slova jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená		
➤ <i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy na ohebné a neohebné 	Slovní druhy – zájmena, přídavná jména, příslovce /stupňování/ Mluvnické významy a tvary slov Substantiva /konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná a vlastní; jména osobní a místní/ Adjektiva tvrdá, měkká, přivlastňovací; jmenné tvary informativně + stupňování Zájmena – osobní, přivlastňovací		
➤ <i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	<ul style="list-style-type: none"> mluví i píše spisovnou podobou jazyka, aplikuje teoretické poznatky o jazyce ve svých projevech 	Podmiňovací způsob Žádost, prosba Jednoduchá úvaha Viz Komunikační a slohová výchova		

➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná větu jednoduchou a souvětí, určuje základní větné členy a rozeznává rozvíjející větné členy 	Základní větné členy; Rozvíjející větné členy /inform./ Souvětí		
➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje zásady českého pravopisu, zdůvodňuje jednotlivé jevy, opraví chyby v textu 	Fixace učiva I. stupně + koncovky přivlastňovacích přídavných jmen Předložky s/z Shoda přísudku s podmětem		
➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jednotlivými vrstvami jazyka, rozpozná jejich typické a výrazné prvky 	Rozvrstvení národního jazyka – spisovná čeština, obecná čeština; nářečí, nespisovné prvky v jazyce		

Český jazyk – 7. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA
 Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s rozdíly mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka 	Přejatá slova běžně užívaná; chápe odchylnost písemné podoby		
➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s principy odvozování, skládání a zkracování slov a s přenesenými pojmenováními 	Slovní zásoba – způsoby jejího obohacování /odvozování, skládání, zkracování / přenesená pojmenování /metafora, metonymie/ Synonyma, homonyma, antonyma		

➤ <i>samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími slovníky a příručkami</i>	▪ vyhledá požadované informace v jazykovědných příručkách a slovnících, provede autokorekci chyb	Terminologie Slova jednoznačná, mnohoznačná Slovo a sousloví		
➤ <i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	• určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves, druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek	Slovní druhy – spec. substantiva, djektiva, numerativa, pronomena Mluvnické kategorie sloves – rod		
➤ <i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	▪ mluví i píše spisovnou podobou jazyka, aplikuje teoretické poznatky o jazyce ve svých projevech	Typy otázek Věty podle postoje mluvčího, typy otázek		
➤ <i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	▪ rozpozná větný ekvivalent, věty jednočlenné a dvojčlenné, souvětí-určuje větné členy a věty hlavní	Syntax Druhy přísudku; řázková, sponová a způsobová slovesa Druhy podmětu Věta jednočlenná, dvojčlenná Věta hlavní, vedlejší		
➤ <i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	• upevňuje si pravidla českého pravopisu, jejich rychlé použití v konkrétních pís. projevech	Koncovky podstatných a přídavných jmen Skupiny hlásek mě/mně, bě, pě, vě Velká písmena Výrazy s předponami s/z Shoda přísudku s několikanásobným podmětem		

Český jazyk – 8. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>	• seznamuje se s rozdíly mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka	Slova přejatá, jejich výslovnost, pravopis a pravidla skloňování		

➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s principy odvozování, skládání a zkracování slov a s přenesenými pojmenováními 	Fixace různých způsobů tvoření slov Slovotvorný rozbor, Rozbor stavby slova		
➤ samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jazykovědných příručkách a slovnících, provede autokorekci chyb 	Terminologie – souvětí souřadné, podřadné, přístavek	VMEGS: Jsme Evropané	
➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy a jejich kategorie 	Slovní druhy Slovesný vid a rod		
➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> mluví i píše spisovnou podobou jazyka, aplikuje teoretické poznatky o jazyce ve svých projevech 	Viz Komunikační výchova		
➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> určuje větné členy a věty hlavní a vedlejší, poměry a druhy vět vedlejších, typ souvětí 	Větný rozbor – větné členy /rozlišení větných členů holých, rozvitých a několikanásobných/ Souvětí – druh souvětí, druhy vedlejších vět Věty jednočlenné a dvojčlenné Druhy přísudku		
➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> upevňuje si pravidla českého pravopisu, jejich rychlé použití v konkrétních pís. projevech 	Výrazy s předponami s/z Velká písmena Shoda přísudku s podmětem Interpunkce /souvětí, několikanásobné větné členy, přístavek/		
➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jednotlivými vrstvami jazyka, rozpozná jejich typické a výrazné prvky 	Slovanské jazyky Útvary českého jazyka a jazyková kultura		

Český jazyk – 9. ročník
JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. 	Hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná Přízvuk. Větná melodie		
➤ <i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	<ul style="list-style-type: none"> provádí rozbor stavby slova a slovtvorný rozbor, vytváří slova příbuzná, nahradí slova přejatá vhodnými synonymy 	Procvičování různých způsobů tvoření slov Slovo a sousloví /určování věcných významů slov/ Odborné názvy Význam slova / syn. ant. hom./ Slova přejatá	VMEGS: Jsme Evropané	
➤ <i>samostatně pracuje s PČP, SPČ a dalšími slovníky a příručkami</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace, např. dubletní tvary 	Lexikální a gramatický význam slova		
➤ <i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</i>	<ul style="list-style-type: none"> určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů, rozlišuje neohebné slovní druhy 	Slovní druhy Substantiva /konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková, obecná a vlastní / Adjektiva – stupňování; Zájmena, číslovky – druhy a skloňování Slovesa – slovesné kategorie; Příslovce – druhy, stupňování, příslovečné spřežky Předložky, spojky Částice, citoslovce		
➤ <i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se kultivovaně v mluveném i písemném projevu 	Jazyková kultura – prohršky proti spisovnému jazyku Základní poznatky o vývoji jazyka Pořádek slov		

<p>➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • provede komplexní jazykový rozbor věty jednoduché, souvětí 	<p>Syntax Věty podle postoje mluvčího Mluvnický zápor Věta jednoduchá a souvětí Skladební dvojice Určování větných členů Věty dvojčlenné a jednočlenné Sponová slovesa Shoda přísudku s podmětem Přívlastek těsný, volný – interpunkce Věta hlavní a vedlejší Věta řídicí a závislá Souvětí souřadné a podřadné Druhy VV Významové poměry Složitě souvětí Přímá a nepřímá řeč Samostatný větný člen /oslovení, vsuvka, věta neúplná/</p>		
<p>➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše pravopisně správně /úroveň aplikace všech pravidel je individuální/ 	<p>Tvarosloví Interpunkce</p>		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 6. ročník

Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí /konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,met.,mez.vztahy
<p>➤ využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše osnovu ▪ rozčlení text na odstavce ▪ vyjádří souhlas či nesouhlas 	<p>Práce s textem. hlavní myšlenka textu, relevantní a irelevantní informace tvorba otázek – ano/ne Výpisky Výtah Tvorba osnovy</p>		
			MEV: (Kritické	

➤ <i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i>	▪ odliší a napíše zprávu a oznámení	Zpráva Oznámení	čtení a vnímání med.sdělení; Interpretace vztahu med.sdělení a reality; Vnímání autora med.sdělení; Fungování a vliv médií ve spol.; Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu;)	
➤ <i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i>	• vypráví příběh, popíše věc, osobu, umělecké dílo	Vypravování Popis		
➤ <i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i>	• seznamuje se se základními slohovými postupy a útvary	Dopis Žádost		
➤ <i>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i>	• napíše slohovou práci na dané téma v určeném slohovém útvaru	Tvořivé psaní		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 7. ročník

Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí /konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,met.,mez.vztahy
➤ <i>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří</i>	▪ napíše osnovu ▪ rozčlení text na odstavce	Práce s textem. hlavní myšlenka textu, relevantní a irelevantní informace		

<p><i>otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i></p> <p>➤ <i>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří souhlas či nesouhlas ▪ formuluje své názory ▪ shrne hlavní myšlenky textu 	<p>tvorba otázek – ano/ne</p> <p>Výpisky</p> <p>Výtah</p> <p>Tvorba osnovy</p>		
<p>➤ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i></p> <p>➤ <i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si působení reklamy 	<p>Reklama</p> <p>Prvky dramatické výchovy (simulace běžných komunikačních situací); dialogy, beseda, vedení diskuse, brainstorming</p>	<p>MEV: (Kritické čtení a vnímání med.sdělení; Interpretace vztahu med.sdělení a reality; Vnímání autora med.sdělení; Fungování a vliv médií ve spol.; Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu;)</p>	
<p>➤ <i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vypráví příběh, popíše věc, osobu, umělecké dílo 	<p>Vypravování</p> <p>Popis</p> <p>Charakteristika</p>		
<p>➤ <i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základními slohovými postupy a útvary 	<p>Žádost</p> <p>Životopis</p>		
<p>➤ <i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří kratší mluvní cvičení na daná témata 	<p>Referát</p> <p>Proslov</p>		

➤ <i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje na téma blízké jeho věku a zájmům 	Diskuse		
➤ <i>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slohovou práci na dané téma v určeném slohovém útvaru 	Tvořivé psaní		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 8. ročník

Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí /konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,met.,mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	Prvky dramatické výchovy (simulace běžných komunikačních situací); dialogy, beseda, brainstorming		
<p>➤ <i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i></p> <p>➤ <i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví žádost, životopis • napíše vypravování, popis • charakterizuje hlavního hrdinu na základě vlastní četby • napíše úvahu na dané téma 	<p>Vypravování</p> <p>Popis</p> <p>Charakteristika; charakteristika literárních postav</p> <p>Líčení;</p> <p>Žádost</p> <p>Životopis</p> <p>Úvaha</p>		Člověk a svět práce – Profesionální orientace
➤ <i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i>	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si mluvní cvičení na aktuální témata 	Prvky dramatické výchovy – běžné komunikační situace přiměřené věku a zkušenostem žáků		
➤ <i>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem, vyhledá informace, rozčlení text 	Práce s textem: Tvorba osnovy Výpisky		

<p><i>otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i></p> <p>➤ <i>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> připraví referát 	Výtah		
<p>➤ <i>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> samostatně vytvoří vlastní text na dané téma odpovídajícího rozsahu a v daném slohovém útvaru 	Tvořivé psaní		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 9. ročník

Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí /konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,met.,mez.vztahy
<p>➤ <i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i></p>	<p>➤ rozpoznává typické znaky funkčních stylů</p>	Práce s textem –; hlavní myšlenka textu, relevantní a irelevantní informace Odborný text Výklad		
<p>➤ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i></p> <p>➤ <i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v tisku formuluje vlastní názor <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně a kultivovaně obhájí své postoje 	Publicistické útvary Diskuse na zajímavá témata Dialog Monolog	MEV: (Kritické čtení a vnímání med.sdělení; Interpretace vztahu med.sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora med.sdělení; Fungování a vliv médií ve spol.; Tvorba mediálního	

			sdělení; Práce v realizačním týmu;) Mediální výchova	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i> ➤ <i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavního hrdinu na základě vlastní četby • napíše úvahu na dané téma 	Charakteristika; charakteristika literárních postav Životopis Úvaha		Člověk a svět práce – Profesní orientace
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si mluvní cvičení na aktuální témata 	Proslov Projev Prvky dramatické výchovy – běžné komunikační situace přiměřené věku a zkušenostem žáků		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i> ➤ <i>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem, vyhledá informace, rozčlení text • připraví referát 	Práce s textem: Tvorba osnovy Výklad Referát		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vytvoří vlastní text na dané téma odpovídajícího rozsahu a v daném slohovém útvaru 	Tvořivé psaní		

Český jazyk - 6. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná prózu, poezii rozumí základním literárním pojmům 	Poezie, próza – rozdíly. Seznámení s dramatem /komedie/. Epika –základní žánry: Báje Pohádka- klasická, moderní Pověst Bajka Fantasy literatura Dobrodružná literatura Lyrika – základní žánry Ústní lidová slovesnost	VMEGS: Jsme Evropané MUV: Multikulturalita	Pověsti z regionu Žďársko D – Nejstarší civilizace
➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> chápe řazení titulů a spisovatelů v knihovnických katalozích 	Návštěva knihovny – ve škole Práce s katalogy - internet Vyhledávání údajů o spisovatelích, dílech či žánrech		
➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> plynule čte, přednáší vhodné texty zhodnotí hlavní postavy vyjádří názor na přečtenou knihu 	Reprodukce textu Přednes, plynulé čtení		Hv- tempo, frázování, pauzy při četbě či přednesu.

Český jazyk – 7. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje	<ul style="list-style-type: none"> formuluje hlavní myšlenky díla 	Metafora, metonymie Básnický přívlastek Vypravěč, ich a er-forma		

<i>strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>		Monolog, dialog, epilog Humor		
➤ <i>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní lyrické a epické žánry orientuje se v pojmech sloka, verš, rým 	Bible Mýty. Pověsti Epos Cestopis Kronika Komiks Román Drama - žánry Nonsensová poezie Žánry lyricko-epické	MUV: Multikulturalita.	D – Křesťanství a středověká Evropa;
➤ <i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i>	<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem plagiát, autorská práva 	Pohádky; fantasy literatura. Vedení čtenářského či kulturního deníku		
➤ <i>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v knihovnách požadovanou knihu 	Samostatné práce – referáty k zadaným autorům, žánrům, práce s biografickou a bibliografickou literaturou		

Český jazyk – 8. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	<ul style="list-style-type: none"> plynule čte; přednáší vhodné texty rozumí základním literárním pojmům 	Základní literární pojmy Jazykové prostředky lit. díla Reprodukce textu Přednes; plynulé čtení		
➤ <i>rozlišuje základní literární druhy</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí rozdílu mezi lyrikou, epikou, dramatem 	Základní literární druhy a žánry; jejich představitelé	VMEGS: Jsme Evropané.	Čj – Národní obrození, vlastenecká témata

<i>a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s vývojem jednotlivých žánrů 	Hlavní vývojová období národní a světové literatury	MUV: Multikulturalita	symfonických básní. D – Modernizace společnosti Hv – truvěři, trubadouři...
➤ <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	<ul style="list-style-type: none"> chápe umění jako obohacení života 	Vedení čtenářského deníku Seznámení s literární kritikou Četba recenzí v tisku apod.	MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Vnímání autora mediálních sdělení.	
➤ <i>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>	<ul style="list-style-type: none"> vybírání si hodnotnou četbu 	Funkce literatury Hodnotná a konzumní literatura	MEV: Fungování a vliv médií ve společnosti. Práce v realizačním týmu.	

Český jazyk – 9. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Žák:

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i> ➤ <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> všimá si užití jazykových prostředků ve známých dílech vybraných autorů 	Individuální styl autora /Čapek, Hrabal.../ Reprodukce textu Jazyk literárního díla		D – Moderní doba
➤ <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového</i>	<ul style="list-style-type: none"> vypracuje referát kultivovaně diskutuje o 	Vedení čtenářského deníku Problémové úlohy	MEV: Kritické čtení a vnímání mediálních	

<i>představení a názory na umělecké dílo</i>	uměleckých dílech	Besedy o knihách Kritické zhodnocení divadelního představení Literární kritika v médiích	sdělení. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Vnímání autora mediálních sdělení. Tvorba mediálního sdělení.	
➤ <i>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i>	<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	Tvořivé psaní		Pověsti z regionu Žďárska – vlastní tvorba.
➤ <i>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	<ul style="list-style-type: none"> konkrétní dílo zařadí do lyriky, epiky či dramatu seznámí se s různou funkcí literatury /zábavnou, naučnou, uměleckou/ 	Základní literární druhy a žánry a jejich představitelé Literatura umělecká a věcná – funkce	MUV: Multikulturalita	
➤ <i>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</i>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na časové ose literárního vývoje chronologicky zařadí významné autory a díla 	Základní literární směry Hlavní vývojová období světové a národní literatury – hlavní představitelé	VMEGS: Jsme Evropané.	D – Moderní doba;

5.2.2 Anglický jazyk

I. **Název předmětu:**

Anglický jazyk

II. **Charakteristika předmětu**

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Spolu s dalším cizím jazykem přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

III. **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- Efektivnímu získání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, časopisy, knihy apod.);
- Při osvojování slovní zásoby- k pochopení slov ve vztazích – asociogramy, mind-mapping, protiklady;
- Motivaci spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze apod.)
- Práci s portfoliem:
- Sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele, využít i jinde;
- Autonomnímu učení – uvědomělost přípravy, protože budu cizí jazyk potřebovat;
- Uvědomění si vlastního pokroku za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními);
- Projektovému vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe;
- Práci s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení;
- Zvládání zdánlivě neřešitelných úkolů – např. poslech “nezpanikařit, když nerozumím, snažit se reagovat, i když ne všemu zcela rozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení“;
- Transferu – schopnosti aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ-NJ);
- Pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému;
- Využití a aplikaci internacionalismů;
- Rozvoji jednotlivých dovedností v anglickém jazyce (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev,...), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti- cvičením ji zlepšujeme v angličtině a tím pomáháme dalším jazykům);

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k:

- Uplatňování získaných dovedností k řešení problému odpovídajícího zkušenostem žáka, kde je nutná znalost cizího jazyka
- Orientaci v cizím jazykovém prostředí;
- Vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů;
- Řešení úkolů v učebnici a pracovním sešitě podle zadání;
- Aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech pro řešení problémů v angličtině;
- Uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů;
- Ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech;
- Využívání situačních her, hry v rolích – reálné i nereálné situace;
- Zpracování projektů;
- Pojmenování, definování problému, stanovení postupu, jak ho řešit, nalezení spolupracovníků, řešení ... volba nejlepšího řešení;
- Předvídavosti;

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k:

- Praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace);
- Formulování a vyjádření myšlenky (sdělit ji tak, aby partner rozuměl);
- Rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému;
- Transferu – využití podobnosti AJ-NJ
- Návniku struktury – mluvených projevů (vyprávění, diskuze, referát, prezentace...) a písemných projevů (e-mail, dopis, SMS, přání, ...)
- Schopnosti reakce na slyšené i psané (pokyny, povely, úkoly);
- Porozumění – poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledávání základní informace;
- Dovednosti argumentace, obhájení si stanoviska, umění stručně informovat o určité záležitosti;
- Jednoduchému, srozumitelnému popisu situace, věci;
- Nonverbální komunikaci;

- Využití intonace, důrazu, melodie hlasu;
- Vhodnému vyjadřování odpovídajícímu situaci – takt;
- Sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér;
- Rozlišení soukromého rozhovoru a veřejné komunikace;
- Monologickým cvičením – popisu, vyjádření názoru, prezentaci ...;
- Náviku dialogických situací;
- Pomoci partnerovi, který má v anglickém jazyce problémy;
- Adekvátní reakci v kontaktních situacích při různých příležitostech;

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k:

- Uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v angličtině;
- Týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách;
- Rozlišení a respektování rolí;
- Respektování jiného názoru při týmové práci;
- Prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci;
- Budování sebevědomí;
- Využití angličtiny jako jazyka komunikace při týmové práci;
- Pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (realie);
- Sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv;
- Schopnosti uplatnit se v kolektivu;
- Schopnosti využití schopností každého jednotlivce při týmové práci;

Kompetence občanské

Vedeme žáky k:

- Zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe samého, za skupinu, tým...;
- Toleranci odlišnosti;
- Taktu;
- Schopnosti empatie;
- Dodržování pravidel – slušné chování, respektování tradic jiných národů;“
- Srovnání českých tradic s tradicemi anglicky mluvících zemí;
- Respektování individuálních zájmů;
- Hrdosti a vlastenectví;
- Kultuře oblékání, mluvy (zdvořilost);
- Poznávání společných prvků v dějinách (druhá světová válka, emigrace...);
- Pochopení principů globalizace;
- K respektování a ochraně životního prostředí;

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k:

- Účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač apod.);
- Využití angličtiny jako prostředku komunikace při plnění úkolů;
- Práci se slovníkem;
- Vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu apod.;
- Dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií,...;
- Formování pracovních návyků (vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio,...);
- Schopnosti pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu, ...;
- Hospodárnému využívání pomůcek, sešitů, učebnic, pracovních sešitů...;
- Práci s mapou, grafem, schématem,...;
- Práci- na PC (výukové programy) - s internetem;
- Volbě různých forem práce podle zadaných úkolů;
- Prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny;
- Práci podle návodu v angličtině;

- Orientaci v učebnici, nalezení pomoci při práci;
- Organizaci práce, jejímu plánování;
- Přípravě na testy, písemné práce, zkoušení – plánování, ...;
- Hodnocení vlastní práce a práce své skupiny – využití portfolia;

Kompetence digitální

Vedeme žáky k:

- Ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- Využívání digitálních zařízení při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

V. Tematické okruhy průřezových témat

Fungování a vliv médií (Mediální výchova)

Multikulturalita (Multikulturní výchova)

Osobnostní a sociální výchova (komunikace)

VI. Dotace

Ročník	6.	7.	8.	9.
Dotace	3	4	3	3

Součástí vyučování anglickému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, projekty atd.

VII. Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

VIII. Cílové zaměření oblasti
Anglický jazyk - 6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<i>Poslech s porozuměním</i> Žák:				
➤ <i>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i>	▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Tematické okruhy: -škola -volný čas -domov -rodina -příroda a město	VKMEGS: Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět	
➤ <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</i>	▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	-sport -cestování		

Mluvení

➤ <i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i>	▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Gramatické jevy: -přítomný čas prostý -přítomný čas průběhový -sloveso to be a to have -sloveso can		
➤ <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech</i>	▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech	-vazba there is, there are -frekvenční příslovce -ukazovací zájmena		

<p>➤ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Typy textů: -dopis -popis osob, prostředí a událostí -krátké příběhy -píseň</p>		
Čtení s porozuměním				
<p>➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>-dialogy /každodenní situace/</p>		
<p>➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>			
Psaní				
<p>➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<p>▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>			
<p>➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>			
<p>➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			

Anglický jazyk - 7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
Poslech s porozuměním Žák:				
➤ <i>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka. ▪ Žák porozumí tématu krátkého textu. 	Tematické okruhy: -škola -volný čas -domov -rodina -počasí -příroda a město	VKMEGS: Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět	
➤ <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák rozpozná známá slova a slovní spojení. 	-stravovací návyky -sport -cestování		
Mluvení				
➤ <i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák používá základní zdvořilostní obraty a fráze. ▪ Žák obměňuje informace v jednoduchém textu. 	Gramatické jevy: -přítomný čas prostý a průběhový -člen určitý a neurčitý -stupňování přídavných jmen		
➤ <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák se představí, uvede věk, bydliště, co dělá a vlastní, popř. umí. ▪ Představí své kamarády a rodinu. 	- vazba like + -ing - minulý čas vybraných nepravidelných sloves /otázka, zápor/ - vyjádření budoucnosti pomocí vazby going to - předložky místa a času		

<p>➤ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák vypráví krátkou příhodu z minulosti. 	<p>Typy textů: -dopis -popis osob, prostředí a událostí -krátké příběhy -zjednodušená literární díla</p>		
Čtení s porozuměním				
<p>➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák – přiměřeně svým intelektovým možností –se orientuje v běžných životních situacích. 	<p>-oznámení, inzerce -dialogy /každodenní situace/ -píseň</p>		
<p>➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák pracuje se slovníkem. 			
Psaní				
<p>➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák se orientuje v základních zkratkách ve formulářích. 			
<p>➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák se učí ovládat pravopis slov osvojované slovní zásoby. 			
<p>➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák napíše krátký pozdrav, odpoví jednoduše na dopis nebo vzkaz. 			

Anglický jazyk - 8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
Poslech s porozuměním Žák:				
➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	Tematické okruhy: -škola -volný čas -domov -rodina -počasí -příroda a město	VKMEGS: Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět	
➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	-pocity a nálady -sport -cestování		
Mluvení				
➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	Gramatické jevy: -minulý čas prostý -předpřítomný čas		
➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	-minulý průběhový -vyjádření budoucích plánů		
➤ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	Typy textů: -dopis -popis osob, prostředí a událostí -krátké příběhy -zjednodušená literární díla		

Čtení s porozuměním				
➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	-oznámení, inzerce -dialogy /každodenní situace/ -píseň		
➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
Psaní				
➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Anglický jazyk - 9.ročník

Očekávaný výstup	Dílčí(konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn., met., mez.vztahy
Poslech s porozuměním				
Žák:				
➤ rozumí informacím	▪ Žák rozlišuje sluchem prvky	Tematické okruhy: -škola,		

<i>v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i>	fonologického systému jazyka.	-volný čas -domov -rodina -počasí -příroda a město		
➤ <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i>	▪ Žák rozpozná známá slova a slovní spojení a rozumí jednoduchým větám.	-pocity a nálady -nákupy a móda -cestování -moderní technologie a média -společnost a její problémy		
Mluvení				
➤ <i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i>	▪ Žák sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá.	-sport -realie zemí příslušných jazykových oblastí		
➤ <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i>	▪ Žák představí sebe, svou rodinu a kamarády, sdělí, co dělá, vlastní a umí.	volba povolání -péče o zdraví -stravovací návyky, objednávání jídla -kultura		
➤ <i>vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i>	▪ Žák je schopen sdělit událost v minulosti, přítomnosti či budoucnosti jako sled jednoduchých myšlenek.	Gramatické jevy: -minulý čas průběhový -předpřítomný čas /since a for/ -vztažné věty -vztažná zájmena -pořádek slov ve větě -podmínkové věty		
Čtení s porozuměním				
➤ <i>vyhledá požadované informace v jednoduchých</i>	▪ Žák – přiměřeně svým intelektovým možностям – se	Typy textů: -dopis		

<i>každodenních autentických materiálech</i>	orientuje v běžných životních situacích.	-popis osob, prostředí a událostí		
➤ <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i>	▪ Žák pracuje se slovníkem, rozvíjí pasivní slovní zásobu.	-krátké příběhy -zjednodušená literární díla -novinové články -oznámení, inzerce -dialogy /každodenní situace/ -písně		
<i>Psaní</i>				
➤ <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	▪ Žák se orientuje ve formulářích a sdělí požadované informace.			
➤ <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	▪ Žák napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz.			
➤ <i>reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	▪ Žák rozlišuje formální a neformální psaní dopisů.			

5.2.3 Další cizí jazyk

I. Název vzdělávacího předmětu

Německý jazyk

II. Charakteristika předmětu

Předmět německý jazyk náleží do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ve výchovně vzdělávacím procesu zaujímá postavení dalšího cizího jazyka. Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizím jazyce vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnání cizího jazyka. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

Úroveň A1: Žáci porozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žijí, o lidech, které znají, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáží se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten jim pomoci.

Upřednostňované formy realizace tohoto předmětu jsou vyučovací hodiny. Jazyk je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně od 7. ročníku.

Vyučovací hodiny jsou kombinací typů – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy atd.). Důraz je kladen na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány jednoduché autentické texty, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, apod.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům*
- *snažíme se učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti (práci)*
- *učíme žáky pracovat s chybou v NJ – chybu nechávat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení*
- *vedeme žáky k pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému*
- *při práci s textem klademe důraz na plné porozumění textu (čtení s porozuměním, poslech textu s porozuměním)*
- *vedeme žáky k sebehodnocení*

Kompetence k řešení problémů

- *vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, vedeme je k hledání různých řešení a jejich obhájení (umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma, zakoupení jízdenky v automatu, telefonování, hotel, dovolená, lyžování, ...)*
- *na vhodných příkladech a modelových situacích učíme žáky algoritmu řešení problémů (vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů, ...)*
- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost a logické myšlení*

- *dle možností zařazujeme miniprojekty a jejich prezentace*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky*

Kompetence komunikativní

- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích (schopnost reakce na slyšené pokyny, povely, úkoly)*
- *rozvíjíme komunikační dovednosti žáků i v cizím jazyce (návčik mluveného projevu – dialog, písemný projev – e-mail, dopis, vzkaz, jednoduchá žádost, formulář, ...)*
- *učíme žáky porozumění (poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledávání základních informací)*
- *podporujeme využívání transferu (využití podobnosti AJ a NJ)*

Kompetence sociální a personální

- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků a kooperativní vyučování*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání role ve skupině*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem (uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými)*
- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence pracovní

- *vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj (práce s počítačem, internetem, slovníkem, orientace v učebnici, najít pomoc při práci, schopnost pracovat ve dvojicích, ve skupině, v týmu, ...)*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k ovládnutí digitálních zařízení a k jejich využívání při učení*
- *učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce a k zkvalitnění výsledků učení*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do výuky Německého jazyka budou zařazeny tyto okruhy průřezových témat: VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

VI. Dotace

Ročník:	7.	8.	9.
Časová dotace:	2	2	2

VII. Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

VIII. Cílové zaměření v 7. ročníku (8., 9.,)
POSLECH S POROZUMĚNÍM – 7. ročník
 Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	▪ rozumí některým jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně s drobnějšími nepřesnostmi	pozdrav, představování, poděkování, rozloučení, prosba, omluva, ... jednoduché pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, sednout, stoupnout, ...)		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ Rozumí některým slovům, slovním spojením a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pouze pasivně), audiovizuální texty (komiks, obrázky), poslechová cvičení, základní slovní zásoba z tematických okruhů – škola, já a moje rodina, domov, obec, dny v týdnu, číslovky 0 – 20, barvy, oblíbená zvířata		
➤ <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>	▪ rozumí některým základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	práce se slyšeným textem (audiotexty)		

MLUVENÍ – 7. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	▪ zapojí se do nejjednodušších rozhovorů s drobnějšími výslovnostními nepřesnostmi	základní výslovnostní návyky (hláskování, přízvuk, rytmus, vázání větné melodie), abeceda, tvorba ústního jednoduchého dialogu, prosba, omluva		
➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, své rodině, škole, volnočasových aktivitách a osvojovaných tématech ve výuce	seznamování, sdělování základních osobních údajů, zjištění telefonního čísla, záliby, recitace jednoduché básničky, říkanky		
➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné</i>	▪ odpoví na některé jednoduché otázky o sobě, své rodině, škole, volnočasových	základní slovní zásoba z tematických okruhů – Já a moje rodina, domov, obec, škola, dny v týdnu, číslovky		

<i>otázky pokládá</i>	aktivitách a podobné otázky sám pokládá (s tolerancí elementárních chyb narušující smysl sdělení i porozumění)	0 – 20, barvy, oblíbená zvířata, volný čas, ... Věta jednoduchá, pořádek slov ve větě jednoduché, tvorba jednoduché otázky a odpovědi, časování sein a haben a některých sloves v přít. čase, zápor nicht, přívlastňovací zájmena (mein, meine – dein, deine), člen určitý der, die, das – neurčitý ein, eine, ein		
-----------------------	--	---	--	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – 7. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i>	▪ rozumí některým jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	jednoduché písemné pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, jít, vstát, sednout, vpravo, vlevo, nahoře, dole, ...), informační nápisy a tabulky – označení místností (učebna, šatna, knihovna, dílna, kancelář, kuchyně, sklep), ostatní informace (zavírejte dveře, otevřeno, zavřeno, zákaz vstupu, nekouřit, ...)		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i>	▪ rozumí obsahu a smyslu některých jednoduchých slov a vět, které se vztahují k běžným tématům	jednoduché písemné pokyny, pozdrav, představení, poděkování, rozloučení, seznamování, známá jména, jednoduchý tištěný text (např. na plakátech, vývěskách, v katalogích)		
➤ <i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>	▪ rozumí některým krátkým jednoduchým textům zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s tištěným textem, abeceda, orientace v abecedním slovníku učebnice		

PSANÍ – 7. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	písemné doplňování základních osobních údajů, grafická podoba slov,		

		vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
➤ <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	▪ napíše krátké jednoduché texty o sobě, své rodině, škole, volnočasových aktivitách a osvojených tématech ve výuce	pravopis produktivně osvojených slov, základní slovní zásoba z tematických okruhů – Já a moje rodina, domov, obec, škola, dny v týdnu, číslovky 0 – 20, barvy, oblíbená zvířata, volný čas, ...		
➤ <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	▪ napíše stručné a jednoduché sdělení za správného použití osvojených gramatických struktur a vět	krátký dopis, pozdrav z dovolené, ... jednoduchý písemný dialog (tvorba otázky a odpovědi), základní zdvořilostní obraty v písemném projevu (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)		

POSLECH S POROZUMĚNÍM – 8. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	▪ rozumí většině jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně s drobnějšími nepřesnostmi	pozdrav, představování, poděkování, prosba o opakování, rozloučení, prosba, omluva, ... jednoduché pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, jít k tabuli, poslouchat, sednout, postavit se,...)		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí většině slovům, slovním spojením a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pouze pasivně), audiovizuální texty (komiks, obrázky), poslechová cvičení, obohacená slovní zásoba z tematických okruhů – škola, já a moje rodina + moji přátelé, hobby, denní režim, oblečení, jídlo a pití, prázdniny, realie zemí příslušných jazykových oblastí (základní informace o Vídni)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
➤ <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>	▪ rozumí většině základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	práce s odpovídajícím slyšeným textem (audiotexty)		

MLUVENÍ – 8. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	▪ zapojí se do jednodušších rozhovorů s drobnějšími nepřesnostmi	výslovnostní návyky (hláskování, přízvuk, rytmus, vázání větné melodie na obohacené slovní zásobě), tvorba jednoduchého ústního dialogu		
➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, své rodině, škole, volnočasových aktivitách a osvojovaných tématech ve výuce	seznamování, sdělování základních osobních údajů, údajů o své rodině, prosba, omluva, vyjadřování souhlasu, nesouhlasu, radosti, lítosti, recitace básničky, říkanky,		
➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>	▪ odpoví na většinu jednoduchých otázek o sobě, své rodině, škole, volnočasových aktivitách a podobné otázky sám pokládá (s tolerancí elementárních chyb narušující smysl sdělení i porozumění)	obohacená slovní zásoba z tematických okruhů – Já a moje rodina + moji přátelé, domov, obec, škola, ... konverzační témata – nakupování (údaje o množství, cenách), orientace ve městě (jak se dostanu k ...), v restauraci, kalendářní rok (datum, dny v týdnu, roční období, měsíce, orientace v čase – hodiny) předložky im a um a některé vybrané předložky se 3. pádem, zápor kein, časování vybraných sloves v přítomném čase, vazba „ich möchte“, spojka und, seznámení s rozkazem		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – 8. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i>	▪ rozumí většině jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	jednoduché písemné pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, jít, vstát, sednout, vpravo, vlevo, nahoře, dole, vpředu, vzadu, na straně, ...), informační nápisy a tabulky - porozumění orientační tabule ve městě,		

		dopravní značky, parkování, metro, hotel, restaurace, recepce, informace, telefon, WC ženy, WC muži, kavárna, obchody,....		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i>	▪ rozumí obsahu a smyslu většině jednoduchých slov a vět, které se vztahují k běžným tématům	jednoduché písemné pokyny, pozdrav, představení, poděkování, rozloučení, seznamování, jednoduchý tištěný text k tématům ve výuce		
➤ <i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>	▪ rozumí většině krátkým jednoduchým textům, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s odpovídajícím tištěným textem, orientace v abecedním slovníku učebnice, zkratky a vysvětlivky ve slovníku		

PSANÍ – 8. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	písemné doplňování základních osobních údajů do formulářů (např. osobní dotazník, občanský průkaz, rodný list) grafická podoba slov, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
➤ <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</i>	▪ napíše jednoduché texty o sobě, své rodině, škole, volnočasových aktivitách a osvojených tématech ve výuce	pravopis produktivně osvojených slov, obohacená slovní zásoba z tematických okruhů – Já a moje rodina, domov + moji přátelé (věk, bydliště, povolání), obec, škola, volný čas a hobby, denní režim, oblečení, nákupy, jídlo a pití, prázdniny, realie zemí příslušných jazykových oblastí (základní informace o Vídni)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
➤ <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (s tolerancí elementárních chyb narušující smysl sdělení i porozumění)	vzkaz, dotaz, pozvánka na oslavu, jednoduchý písemný dialog s obohacenou slovní zásobou		

POSLECH S POROZUMĚNÍM – 9. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	pozdrav, představování, poděkování, prosba o opakování, rozloučení, prosba, omluva, ... jednoduché pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, jít k tabuli, poslouchat, sednout, stoupnout, opakovat, ...)		
➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pouze pasivně), audiovizuální texty (komiks, obrázky), středně obtížná slovní zásoba z aktuálních každodenních témat a z témat z nižších ročníků, důležité zeměpisné údaje, příroda, počasí, synonyma, antonyma, číslovky 0-100, lidské tělo, zdraví, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí (mezinárodně užívaná slova, dopravní prostředky a cestování)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
➤ <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>	▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	práce s odpovídajícím slyšeným textem (audiotexty)		

MLUVENÍ – 9. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	▪ se zapojí do jednoduchých rozhovorů	výslovnostní návyky (hláskování, přízvuk, rytmus, vázání větné melodie na slovní zásobě středního stupně obtížnosti a výslovnost těžších výrazů), jednoduché ústní dialogy (telefonický rozhovor)		

<p>➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p>	<p>▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>seznamování, sdělování základních osobních údajů, údajů o své rodině, zálibách, plánech, minulých zážitcích, prosba, omluva, nákup jízdenek, letenek, vysvětlení potíží u lékaře</p>		
<p>➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i></p>	<p>▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>tvorba ústního přiměřeně obtížného textu, vyjadřování vlastního názoru, pohotová reakce na otázku, středně obtížná slovní zásoba z aktuálních každodenních témat a z témat z nižších ročníků, nepřímý pořádek slov ve větě, užití minulého času některých sloves, způsobového slovesa, tvorba otázek, záporů, informace o počasí, tradicích a zvycích, svátcích, vybrané předložky, časování vybraných sloves v přítomném čase, množné číslo některých pod. jmen, tázací příslovce (Wann, Wo, Wie, Warum, Wieviel), budoucí čas (plánovaná budoucnost), minulý čas (vybraných sloves)</p>		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – 9. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ <i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i></p>	<p>▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>	<p>jednoduché písemné pokyny ve výuce (otevřít, zavřít, psát, číst, jít, vstát, sednout, vpravo, vlevo, nahoře, dole, vpředu, vzadu, na straně, uprostřed, uvnitř, venku, tam, sem, ...), informační nápisy a tabulky – širší porozumění orientační tabule ve městě, muzeum, pošta, úřady, nemocnice, první pomoc, označení materiálů, výrobků (papír, plasty, sklo, bioodpad, smíšený odpad, ...)</p>		
<p>➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým</i></p>	<p>▪ rozumí slovům a jednoduchým</p>	<p>jednoduché písemné pokyny,</p>		

<i>větam, které se vztahují k běžným tématům</i>	větam, které se vztahují k běžným tématům	blahopřání, e-mail, žádost, jednoduchý tištěný text k tématům ve výuce		
➤ <i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>	▪ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Práce s porozuměním odpovídajícího tištěného textu, rychlé a správné vyhledávání potřebných výrazů v abecedním slovníku učebnice a v dvojjazyčném slovníku		

PSANÍ – 9. ročník

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	písemné doplňování základních osobních údajů do formulářů (např. osobní dotazník, občanský průkaz, rodný list, cestovní doklady, registrace v hotelu, grafická podoba slov, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
➤ <i>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pravopis produktivně osvojených slov, středně obtížná slovní zásoba z aktuálních každodenních témat a z témat z nižších ročníků, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (základní informace o Rakousku a Německu)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
➤ <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	krátký dopis kamarádovi rodičům, žádost, blahopřání		

5.2.4. Matematika

I. Název vzdělávacího předmětu

Matematika

II. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6., 7. a 8. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5,5 hodin týdně.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, rozvoj znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika nejsou začleněna průřezová témata.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Do tematického okruhu Číslo a proměnná v 9. ročníku je zařazeno i několik výstupů z oblasti finanční gramotnosti vybraných ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“, oboru Občanská výchova – téma „ Člověk, stát a hospodářství“ a jsou plněny v podobě učiva finanční matematiky.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup

k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možnosti matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního i konkrétního myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházející z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh;

- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení;
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) – tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání;
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření.

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- zařazujeme úkoly s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné učí zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, kovem)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb, které pomáhají v učení a využití znalostí v běžném životě
- vybízíme žáky, aby si s využitím digitálních technologií usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili své postupy a zkvalitnili výsledky své práce

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika nejsou začleněna průřezová témata.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Časová dotace:	4	4	4	5,5

VII. Očekávané výstupy**ČÍSLO A PROMĚNNÁ****Očekávané výstupy**

žák

- M-9-1-01 *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu*
- M-9-1-02 *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- M-9-1-03 *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- M-9-1-04 *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- M-9-1-05 *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- M-9-1-06 *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*
- M-9-1-07 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- M-9-1-08 *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*
- M-9-1-09 *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p *pisemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem*
- M-9-1-01p *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- M-9-1-01p *čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- M-9-1-02p *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- M-9-1-02p *píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- M-9-1-05p *používá měřítko mapy a plánu*
- M-9-1-06p *řeší jednoduché úlohy na procenta*

zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**Očekávané výstupy**

žák

- M-9-2-01 *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- M-9-2-02 *porovnává soubory dat*
- M-9-2-03 *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*
- M-9-2-04 *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- M-9-2-05 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p *vyhledává a třídí data*
- M-9-2-02p *porovnává data*
- M-9-2-04p *vypracuje jednoduchou tabulku*
- *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládá početní úkony s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**Očekávané výstupy**

žák

- M-9-3-01 *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
- M-9-3-02 *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- M-9-3-03 *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- M-9-3-04 *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- M-9-3-05 *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- M-9-3-06 *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- M-9-3-07 *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- M-9-3-08 *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- M-9-3-09 *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- M-9-3-10 *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- M-9-3-11 *načrtne a sestrojí síť základních těles*
- M-9-3-12 *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- M-9-3-13 *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-3-03p *vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
- M-9-3-04p *vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- M-9-3-05p *provádí jednoduché konstrukce*
- M-9-3-06p *rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary*
- M-9-3-08p *sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti*
- M-9-3-10p *vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce*
- M-9-3-11p *sestrojí síť základních těles*
- M-9-3-12p *načrtne základní tělesa*
- M-9-3-12p *zobrazuje jednoduchá tělesa*
- *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**Očekávané výstupy**

žák

- M-9-4-01 *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- M-9-4-02 *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p *samostatně řeší praktické úlohy*

- M-9-4-01p *hledá různá řešení předložených situací*
 M-9-4-02p *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
 - *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Výstupy z oblasti finanční gramotnosti zařazené do předmětu matematika

- VO-9-3-02 *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*
- VO-9-3-03 *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*
- VO-9-3-04 *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*
- VO-9-3-05 *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*
- VO-9-3-06 *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-3-02p *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- VO-9-3-02p *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*
- VO-9-3-03p *ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*
- VO-9-3-04p *uvede příklady služeb, které banky nabízejí*

VIII. Cílové zaměření v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy – 6. ročník (číslo a proměnná)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ násobí a dělí desetinná čísla 10,100,1000 ▪ převádí jednotky délky a hmotnosti ▪ písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla ▪ řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly 	Desetinná čísla		F-Jednotky délky a hmotnosti
➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaokrouhluje desetinná čísla ▪ užívá kapesní kalkulátor 	Desetinná čísla		
➤ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná prvočíslo a číslo složené ▪ provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele ▪ určí největšího společného dělitele dvou a více čísel ▪ určí nejmenší společný násobek dvou a více čísel ▪ používá kritéria dělitelnosti 2,3,4, 5,10,100 ▪ řeší jednoduché slovní úlohy na toto téma 	Dělitelnost přirozených čísel		

Očekávané výstupy – 6. ročník (geometrie v rovině a v prostoru)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> ▪ třídí a popisuje trojúhelníky 	Trojúhelník		

<p>➤ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ narýsuje úhel dané velikosti ▪ změří velikost úhlu pomocí úhlooměru ▪ užívá jednotky stupeň a minuta ▪ sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách ▪ vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, určí jejich velikost 	Úhel a jeho velikost		
<p>➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ narýsuje trojúhelník ▪ sestrojí výšky a těžnice trojúhelníků ▪ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku ▪ určí velikost vnitřních úhlů trojúhelníků 	Trojúhelník		
<p>➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné ▪ sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti ▪ určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce 	Osová souměrnost		F-Rovinná zrcadla
<p>➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná krychli a kvádr 	Objem a povrch kvádrů a krychle		
<p>➤ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle ▪ zná a umí převádět jednotky objemu 	Objem a povrch kvádrů a krychle		F-Jednotky objemu
<p>➤ načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí síť kvádrů a krychle 	Objem a povrch kvádrů a krychle		
<p>➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí obraz kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání 	Objem a povrch kvádrů a krychle		

Očekávané výstupy – 6. ročník (nestandardní aplikační úlohy a problémy)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže tvořit číselné a logické řady ▪ logicky řeší jednoduché slovní úlohy 	Desetinná čísla		

Očekávané výstupy – 7. ročník (číslo a proměnná)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede zlomek na základní tvar • porovná dva zlomky • určí společného jmenovatele dvou zlomků • sčítá a odčítá dva až tři zlomky • násobí a dělí dva až tři zlomky • upraví smíšené číslo na zlomek • porovná dvě racionální čísla • sčítá a odčítá dvě racionální čísla • násobí a dělí dvě racionální čísla 	Zlomky Celá čísla, racionální čísla		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná dvě veličiny pomocí poměru 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		F-Jednotky času F-Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí celek na dvě části v daném poměru • daný poměr zjednoduší krácením • řeší jednoduché slovní úlohy z praxe s využitím poměru 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		F-Grafické řešení prodloužení pružiny v závislosti na

	<ul style="list-style-type: none"> využívá dané měřítko při čtení z mapy 			zátížení
<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> určí, kolik procent je daná část z celku určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent určí celek z dané části, z daného počtu procent řeší jednoduché slovní úlohy s procenty řeší jednoduché slovní úlohy s úroky 	Procenta, úroky		Inf-Výpočet procent(tabulkový editor)
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k základním operacím s racionálními čísly 	Zlomky Celá čísla, racionální čísla		

Očekávané výstupy – 7. ročník (geometrie v rovině a v prostoru)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečně narýsuje trojúhelník sestojí jednoduchý rovnoběžník a lichoběžník vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníka, lichoběžníka a trojúhelníka 	Čtyřúhelníky, hranoly		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich základní vlastnosti rozliší jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich základní vlastnosti 	Čtyřúhelníky, hranoly		

<p>➤ <i>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá obvod a obsah lichoběžníka ▪ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníka ▪ vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníka, lichoběžníka a trojúhelníka 	Čtyřúhelníky, hranoly		
<p>➤ <i>načrtne a sestrojí rovinné útvary</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí konkrétní rovnoběžník i lichoběžník 	Čtyřúhelníky, hranoly		
<p>➤ <i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí shodné útvary ▪ sestrojí obraz útvaru ve středové a osové souměrnosti ▪ určí osu osově souměrného rovinného obrazce ▪ určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce ▪ používá tato shodná zobrazení v praxi 	Shodnost, středová souměrnost		
<p>➤ <i>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá věty o shodnosti trojúhelníků sss,sus,usu ▪ sestrojí trojúhelníky podle vět o shodnosti 	Shodnost, středová souměrnost		
<p>➤ <i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou 	Čtyřúhelníky, hranoly		
<p>➤ <i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou s pomocí tabulek 	Čtyřúhelníky, hranoly		
<p>➤ <i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, lichoběžníkovou nebo trojúhelníkovou základnou 	Čtyřúhelníky, hranoly		

Očekávané výstupy – 7. ročník (nestandardní aplikační úlohy a problémy)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže tvořit číselné řady z konkrétních čísel ▪ logicky řeší jednoduché slovní úlohy 	Zlomky Celá a racionální čísla Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		

Očekávané výstupy – 7. ročník (závislosti a práce s daty)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti ▪ určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní ▪ zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti ▪ řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		

Očekávané výstupy – 8. ročník (číslo a proměnná)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek i kapesního kalkulátoru ▪ zná Pythagorovu větu ▪ užívá Pythagorovu větu v praxi ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k užití 	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta Mocniny s přirozeným mocnitelem		

	Pythagorovy věty <ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje mocniny s přirozeným mocnitelem ▪ provádí základní početní operace s mocninami ▪ zapíše daná číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti 			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí hodnotu daného číselného výrazu ▪ zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými ▪ sčítá a odčítá celistvé výrazy ▪ násobí výraz jednočlenem ▪ upraví výraz vytknutím před závorku ▪ násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem ▪ užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů 	Výrazy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ▪ provádí zkoušku správnosti svého řešení ▪ vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice ▪ užívá řešení lineárních rovnic v praxi 	Lineární rovnice		F-Výpočet neznámé ze vzorce

Očekávané výstupy – 8. ročník (Geometrie v rovině a v prostoru)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá základní pravidla přesného rýsování ▪ sestrojí osu úsečky, osu úhlu ▪ sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti ▪ sestrojí soustředné kružnice ▪ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu z daného bodu ležícího vně kružnice ▪ sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednoduchých případech 	Konstrukční úlohy		

➤ <i>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí definovat kruh a kružnici, rozezná, které body jim náležejí 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá Thaletovu větu v praxi ▪ určí vzájemnou polohu přímky a kružnice ▪ určí vzájemnou polohu dvou kružnic 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje a popíše válec 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá objem a povrch válce 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí síť válce 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne obraz válce ve volném rovnoběžném promítání 	Kruh, kružnice, válec		
➤ <i>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalostí vlastností geometrických útvarů k jednoduchým výpočtům 	Konstrukční úlohy		

Očekávané výstupy – 8. ročník (Nestandardní aplikační úlohy a problémy)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší slovní úlohy o pohybu a společné práci 	Lineární rovnice		F-Pohyb Inf-Tabulkový editor

Očekávané výstupy – 8. ročník (Závislosti, vztahy a práce s daty)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek 	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta Mocniny s přirozeným mocnitelem		F-Ohmův zákon
➤ <i>porovnává soubory dat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje diagramem ▪ čte tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi ▪ vypočítá aritmetický průměr 	Základy statistiky		Inf-Zásady bezpečnosti práce s daty

Očekávané výstupy – 9. ročník (číslo a proměnná)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s lomenými výrazy 	Lomený výraz		
➤ <i>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací nebo sčítací metodou ▪ provádí zkoušku řešení ▪ řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými		

<p>➤ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá úrok z daného základu ▪ zná rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokováním 	Finanční matematika		
<p>➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmům příjem a výdaj ▪ sestaví rozpočet domácnosti ▪ má představu o státním rozpočtu, o jeho typech a odlišnostech 	Finanční matematika		
<p>➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše rozdíl mezi hotovostním a bezhotovostním placením ▪ rozliší principy fungování debetní a kreditní karty 	Finanční matematika		
<p>➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vysvětlit aktivní i pasivní operace bank ▪ umí vysvětlit princip úročení ▪ rozumí principu pojištění a vyzná se v jejich typech ▪ dokáže vybrat produkt finančního trhu pro investování ▪ dokáže vybrat produkt finančního trhu pro získání prostředků 	Finanční matematika		
<p>➤ uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí nakládat s úsporami a dokáže investovat ▪ má přehled o úvěrových možnostech 	Finanční matematika		

<p>➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v pojmech z oblasti finančního trhu ▪ popíše princip inflace a deflace ▪ umí vysvětlit význam daní ▪ umí vysvětlit výhody a nevýhody splátkového prodeje a leasingu 	Finanční matematika		
---	---	---------------------	--	--

Očekávané výstupy – 9. ročník (geometrie v rovině a v prostoru)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí podobné útvary v rovině ▪ určí a použije poměr podobnosti ▪ rozdělí úsečku v daném poměru ▪ užívá poměr a podobnost při práci s mapami a plány 	Podobnost		
<p>➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá objem a povrch jehlanu ▪ vypočítá objem a povrch kužele ▪ vypočítá objem a povrch koule 	Jehlan, kužel, koule		
<p>➤ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá goniometrické funkce při výpočtu objemů a povrchů těles 	Jehlan, kužel, koule		
<p>➤ načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí síť jehlanu ▪ sestrojí síť kužele 	Jehlan, kužel, koule		
<p>➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí obraz pravidelného čtyřbokého jehlanu 	Jehlan, kužel, koule		

Očekávané výstupy – 9. ročník (závislosti, vztahy a práce s daty)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ve formě jednoduchých tabulek, diagramů a 	Základy finanční matematiky		

➤ <i>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ schémat ▪ vypočítá aritmetický průměr 			
➤ <i>porovnává soubory dat</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná přímou úměrnost z tabulky 	Funkce		Inf-Jednoduché funkce
➤ <i>vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí graf lineární funkce ▪ sestrojí graf kvadratické funkce ▪ sestrojí graf nepřímé úměrnosti ▪ řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic 	Funkce		F-Průběh proudu F-Volt- amperová charakteristika Inf-Grafická prezentace dat
➤ <i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá probrané funkce při řešení jednoduchých úloh z praxe ▪ používá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh z praxe ▪ určí hodnoty goniometrických funkcí z tabulek nebo na kalkulačce ▪ používá goniometrické funkce při výpočtu objemů a povrchů těles 	Funkce Goniometrické funkce		

Očekávané výstupy – 9. ročník (nestandardní aplikační úlohy a problémy)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší slovní úlohy o směsích a roztocích 	Soustavy lineárních rovnic		

5.2.5 Dějepis

I. Název vzdělávacího předmětu

Dějepis

II. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6- 9 . ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách s možností využití učebny informatiky se všemi zde dostupnými výukovým programy a internetu. Výuka v jednotlivých ročnících je kontinuální s využitím vyučovacích metod vhodných k jednotlivým oblastem učiva. Dle momentální vhodnosti jsou zařazovány krátkodobé projekty vhodně doplňující či určující daná témata výuka. Ve výuce mohou žáci pracovat individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách.

Vyučovací předmět Dějepis poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily rozvoj lidské civilizace. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Vede žáky k poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací do systému
- učíme ho operovat s obecně užívanými termíny a symboly a uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky do širších celků
- učíme ho chápat historické, společenské a kulturní děje a jevy a na základě získaných informací určit příčiny a důsledky historických a společenských dějů a jejich význam pro směřování lidské civilizace

Kompetence k řešení problémů

- učíme chápat problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jeho příčinách, vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- vedeme žáka k využívání získaných vědomostí při řešení problému, k využívání vlastního úsudku, k používání kritického myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k formulování a vyjádření svých myšlenek a názorů
- vedeme žáka, aby chápal potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a rovněž oceňoval zkušenosti druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- směřujeme žáka ke spolupráci ve skupině,
- učíme ho podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáka k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- učíme žáka chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví.

Kompetence digitální

- vedeme žáka k používání digitálních zařízení a jejich využívání při učení
- učíme žáka chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a kriticky hodnotit jejich přínosy

V. Tematické okruhy průřezových témat

Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát, princip demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování

VI. Dotace

Ročník	6	7	8	9
Časová dotace	2	2	2	2

VII. Očekávané výstupy**ČLOVĚK V DĚJINÁCH****Očekávané výstupy**

žák

- D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI**Očekávané výstupy**

žák

- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí*
D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY**Očekávané výstupy**

žák

- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-4-01 *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*
- D-9-4-02 *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*
- D-9-4-03 *vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*
- D-9-4-04 *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-4-02p *uvede první státní útvary na našem území*
- D-9-4-02p *uvede základní informace z období počátků českého státu*
- D-9-4-03p *popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- D-9-4-03p *charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*
- D-9-4-04p *rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- D-9-4-04p *uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- D-9-5-01 *vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*
- D-9-5-02 *vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- D-9-5-03 *popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- D-9-5-04 *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- D-9-5-05 *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- D-9-5-06 *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-5-03p *popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- D-9-5-04p, D-9-5-05p *uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*
- D-9-5-04p, D-9-5-05p *pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- D-9-6-01 *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti*
- D-9-6-02 *objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě*
- D-9-6-03 *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů*

- D-9-6-04 *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-6-03p *uvede základní historické události v naší zemi v 19. století*
 D-9-6-03p *vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století*

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-7-01 *na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*
- D-9-7-02 *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů*
- D-9-7-03 *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu*
- D-9-7-04 *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv*
- D-9-7-05 *zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p *uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*
 D-9-7-01p, D-9-7-05p *uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- D-9-8-01 *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*
- D-9-8-02 *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce*
- D-9-8-03 *posoudí postavení rozvojových zemí*
- D-9-8-04 *prokáže základní orientaci v problémech současného světa*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-8-01p, D-9-8-02p *popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
 D-9-8-04p *chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

VIII. Cílové zaměření v 6. ročníku

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</i> ➤ <i>uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</i> ➤ <i>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže uvést význam historický poznatků pro současnost ▪ dokáže rozlišit prameny písemné a ústní ▪ zná způsoby získávání historických pramenů ▪ na časové ose dokáže správně zařadit historické události a zároveň dokáže tyto údaje z časové osy správně přečíst 	<p>Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - ústní a písemné</p> <p>Historický čas a prostor Časová osa, práce s časovou osou Rozdělení historie do jednotlivých etap historického vývoje</p>		Výklad, porovnávání, soutěže, frontální práce, referáty na dobrovolné bázi

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</i> ➤ <i>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže osvětlit vývoj člověka od nejstaršího období ▪ rozumí rozdílu vývojových fází pravěkého člověka ▪ umí popsat základní nástroje a způsoby obživy pravěkých lidí ▪ dokáže objasnit životní podmínky pravěkých lidí ▪ dokáže zařadit jednotlivé vývojové fáze do časové osy ▪ umí ukázat na mapě oblasti s výskytem pravěkého osídlení 	<p>Člověk a lidská společnost v pravěku</p> <p>Nejstarší vývojové stupně člověka</p> <p>Vznik zemědělství a chovu dobytka</p> <p>Pravěk ve střední Evropě</p> <p>Vznik nejstarších řemesel</p> <p>Pravěké umění</p> <p>Vznik rodové společnosti</p> <p>Kořeny civilizace</p>		Př- vznik života na Zemi

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i> ➤ <i>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</i> ➤ <i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství</i> ➤ <i>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vysvětlit historické souvislosti vzniku a vývoje prvních civilizací ▪ ukáže na mapě místa vzniku staroorientálních států Mezopotámie, Egypta, Indie Číny, Palestiny a Fénicie ▪ rozumí pojmům demokracie, republika ▪ dokáže interpretovat základní typy státního zřízení a rozdíly mezi nimi na konkrétních příkladech ▪ zná příčiny rozvoje aténské demokracie ▪ dokáže vysvětlit příčiny šíření antické vědy a vzdělanosti do jiných oblastí Asie, Afriky a Evropy ▪ za pomoci získaných vědomostí dokáže vysvětlit postupný úpadek římské říše 	<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Starověké kultury Mezopotámie Starověký Egypt Kultury východního Středomoří Kultury starověké Indie a Číny Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Počátky antické civilizace příchod Dóřů do Řecka Rozvoj řeckých městských států- Atény, Sparta Boje Řeků za svobodu, rozvoj demokracie Úpadek řeckých městských států Říše Alexandra Makedonského Řecká věda, kultura, umění Vznik a počátky starověkého Říma Rozvoj římské republiky Zánik republiky a počátky císařství Římské impérium Vznik křesťanství, poslední staletí impéria Zánik impéria-počátek středověku Římská věda, technika, kultura a umění a jejich přínos pro současnost</p>	<p>VMGS-jsme Evropané,Evropa a svět nás zajímá VDO-principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodován</p>	<p>Ov- stát a právo</p>

Cílové zaměření v 7. ročníku**KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i> ➤ <i>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i> ➤ <i>vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</i> ➤ <i>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na časové ose dokáže vymežit nejdůležitější historické události středověku ▪ umí vysvětlit příčiny a důsledky stěhování národů ▪ zná nový etnický obraz Evropy, zejména s ohledem na situaci na našem území ▪ zná významné osobnosti středověkých českých dějin a dokáže interpretovat významné události týkající se vzniku a vývoje českého státu ▪ zná základní dějinné souvislosti vlády posledních Přemyslovců s ohledem na rozvoj Českého království. ▪ dokáže vymežit postavení církve ve středověké společnosti ve vztahu k ostatním společenským vrstvám ▪ dokáže popsat život jednotlivých vrstev obyvatelstva ve středověku, jejich společenské postavení, práva a povinnosti, vliv na středověkou evropskou společnost ▪ dokáže popsat středověké město, vesnici, hrad 	<p>Nový etnický obraz Evropy Stěhování národů a změny způsobené touto událostí Vytváření evropských národů Franská říše, Byzantská říše a jejich význam pro historický vývoj Evropy Vznik států západní, severní, střední a jihovýchodní Evropy v historickém kontextu (Francie, Sv. říše římská ad.) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Osídlení českých zemí v raném středověku. Vznik vývoj a zánik Velké Moravy a její vliv na další rozvoj českých zemí. Počátky českého státu - první Přemyslovců a jejich význam v českých dějinách Postavení českého státu ve středověké Evropě Vzestup českého státu za posledních Přemyslovců, středověká kolonizace a její význam pro osídlování českého území Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p>	<p>VMEGS-j sme Evropané, Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>Čj- literární výchova</p> <p>Čj- literární výchova</p>

		<p>Církev jako náboženská organizace-struktura středověké církve, její vliv a význam ve středověké Evropě</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Středověká vesnice, město-struktura obyvatelstva, obživa, význam a vliv jednotlivých vrstev</p> <p>Šlechta, feudalismus</p> <p>Panovník a jeho poddaní</p>		
--	--	---	--	--

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ vysvětlí <i>znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve 	<p>Renesance, humanismus</p> <p>Reformace, změny v církvi a společnosti v 16. st. a jejich vliv na společenské dění</p>		
<p>➤ <i>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> na základě získaných informací posoudí význam husitské revoluce 	<p>Lucemburkové a jejich podíl na rozkvětu českého království</p> <p>Husitská revoluce-příčiny, průběh, důsledky</p>		
<p>➤ <i>popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> za pomoci mapy dokáže popsat průběh nejvýznamnějších zámořských objevů konce 15. st. a počátku 16. st. 	<p>Konec středověku a počátek novověku</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Zámořské objevy a jejich význam pro rozvoj civilizace, důsledky zámořských objevů pro domorodé obyvatelstvo</p>		Z- přírodní obraz Země

<p>➤ <i>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<p>Český stát a velmoci v 15. – 17. století Český stát po husitské revoluci Poslední český král na českém trůně - Jiří z Poděbrad Nástup Habsburků na český trůn</p>	<p>VMEGS-j sme Evropané, Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>➤ <i>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí dějinný význam událostí v českém státě pro rozpoutání a průběh třicetileté války ▪ důsledky třicetileté války posuzuje zejména s ohledem na postavení českých zemí v tomto konfliktu a po jeho ukončení 	<p>Vývoj českého státu v 16. st. a na počátku 17. st. v kontextu evropských dějin Třicetiletá válka - její příčiny, průběh a důsledky pro Evropu a české země</p>		

Cílové zaměření v 8. ročníku

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

žák

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
<p>➤ <i>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a vysvětlí změny ve společnosti po třicetileté válce ▪ vysvětlí význam nových myšlenek 18. st. a reforem iniciovaných těmito myšlenkami zejména s ohledem na habsburskou monarchii 	<p>Český stát a velmoci v 17. – 18. století Vývoj evropských států po třicetileté válce</p> <p>Protireformace Habsburská monarchie a postavení českých zemí v rámci tohoto soustátí Anglická revoluce Osvícenství a osvícenští vládcové Evropy Přínos osvícenství pro vytváření nových myšlenkových směrů v Evropě a ve světě</p>		

➤ <i>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	Barokní kultura a osvícenství Baroko, rokoko v Evropě a v českých zemích		
---	--	---	--	--

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ <i>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná příčiny průmyslové revoluce a umí na konkrétních příkladech objasnit pokrok v určitých odvětvích hospodářství 19. st. dokáže vysvětlit význam nejvýznamnějších vědeckých a technických objevů a vynálezů 19. st. pro rozvoj lidské společnosti 	Průmyslová revoluce - rozvoj vědy a techniky na přelomu 18. a 19. st. Nové myšlenkové směry přelomu 18. a 19. st. Změny ve společnosti konce 18. a poč.19.st.	VDO- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUV- princip sociálního smíru a solidarity	F- tepelné motory, výroba elektřiny Ch-prvky
➤ <i>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny, průběh a důsledky francouzské revoluce zná příčiny šíření myšlenek francouzské revoluce do Evropy a jejich důsledky pro vývoj myšlenkových směrů v 19.st. 	Francouzská revoluce-její příčiny, průběh a důsledky Napoleonské války a jejich důsledek pro evropské dějiny Vznik a vývoj USA Národní obrození, vytváření novodobých evropských národů Vznik nových států v Evropě v 19.st.		Ov- člověk a lidská práva
➤ <i>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem Národní obrození na základě získaných vědomostí dokáže osvětlit vývoj novodobého 	České země v Habsburské monarchii 19. století Revoluce 19. století jako prostředek		Čj- literární výchova

<i>souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</i>	českého národa a jeho vztahu k německé menšině	řešení politických, sociálních a národnostních problémů		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná nové vojenskopolitické bloky 19. st. a příčiny rostoucího napětí v Evropě na konci 19. st. ▪ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<p>Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), Ústava, politické strany, občanská práva Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Technicko-vědecký pokrok, nerovnoměrný vývoj států Evropy Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Růst napětí v Evropě na přelomu 19. a 20. st., vytváření mocenských bloků Svět před 1. sv. válkou Bolševická revoluce</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<p>Kulturní rozrůzněnost doby Základní stavební a umělecké směry 19. a poč. 20. st.</p>		

MODERNÍ DOBA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vysvětlit příčiny, průběh a důsledky 1. sv. války, zná důsledky použití moderní techniky ve válce 	<p>První světová válka-věda a technika za války</p>		

Cílové zaměření v 9. ročníku

MODERNÍ DOBA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i> ➤ <i>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</i> ➤ <i>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</i> ➤ <i>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</i> ➤ <i>zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ za pomoci mapy ukáže a vysvětlí poválečné uspořádání Evropy ▪ chápe slabiny Versailleského systému ▪ zná nejvýznamnější představitele československé meziválečné politické reprezentace a chápe jejich význam při vytváření a budování státu ▪ na příkladech dokáže vysvětlit zřůdnost novodobých totalitních systémů, jejich vznik a vývoj, příčiny jejich existence a růstu moci v meziválečném období ▪ vysvětlí události roku 1938 v Československu ▪ Rozumí pojmu holocaust, na příkladech dokáže interpretovat zřůdnost myšlenek vedoucích k hrubému porušování lidských práv Židů a ostatních národů a národností za 2.sv.války ▪ zná příčiny rozpoutání 2. sv. války ▪ na příkladech dokáže podat důkazy o aktivní účasti obyvatel našich zemí proti okupantům ▪ zná příklady odbojové činnosti v kraji svého bydliště 	<p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Svět po 1.sv.válce - nové rozdělení světa a Evropy</p> <p>Fungování Versailleského systému, Společnost národů</p> <p>SSSR - vznik a vývoj totalitního systému</p> <p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p> <p>Vývoj Československa ve 20.a30. letech 20.století v kontextu evropských a světových dějin</p> <p>Věda, technika a kultura ve 20. a 30. letech 20.století</p> <p>Nástup nacismu a fašismu v Evropě</p> <p>Život evropského obyvatelstva ve 20. a 30. letech 20.st.</p> <p>Hitler u moci, příčiny a důsledky nástupu nacismu v Německu</p> <p>Šíření fašistických a nacistických myšlenek po Evropě</p> <p>Soumrak evropské demokracie</p> <p>Růst agresivity fašistických států a jeho důsledky pro Československo</p>	<p>VMEGS- Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>VDO- Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>Ov- člověk ve společnosti</p>

		<p>Krizové období let 1938-1939 Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p> <p>Příčiny, průběh důsledky 2. sv. války, utrpení obyvatelstva, hrdinství a zrada</p> <p>Rozložení sil</p> <p>Vojenská technika, věda a technika za války</p> <p>Situace na okupovaných územích s důrazem na protektorát Čechy a Morava</p> <p>Češi a Slovinci v boji proti nacismu</p>		
--	--	---	--	--

ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže interpretovat rozdělení světa po 2. sv. válce ▪ rozumí pojmy Studená válka ▪ chápe dějinné souvislosti nástupu komunismu v Evropě a v Československu, dokáže popsat změny v hospodářství, politice a kultuře způsobené tímto systémem 	<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p>Svět po 2. sv. válce</p> <p>Nástup komunismu v zemích střední a východní Evropy - příčiny a důsledky</p> <p>Obrana proti hrozbě komunismu, vznik vojenskopolitických bloků, závody ve zbrojení</p>	<p>VMEGS-j sme Evropané, Evropa a svět nás zajímá VDO- Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUV – kulturní</p>	<p>F- kosmonautika- astronomie Z- regiony světa Ov- člověk ve společnosti, mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>F- jaderná fyzika, atmosféra Země-</p>

<p>➤ <i>prokáže základní orientaci v problémech současného světa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže objektivně hodnotit nejdůležitější momenty novodobé historie ČSR v 50. a 60. letech ▪ rozumí souvislostem vedoucím k událostem roku 1968 a následkům srpnové invaze do Československa ▪ dokáže popsat situaci v Československu v 70. a 80. letech 20. st., ▪ zná nejvýznamnější vojenské a politické bloky vzniklé po 2. sv. válce a jejich význam pro politickou situaci ve světě ▪ na konkrétních příkladech uvede oblasti střetávání těchto bloků ▪ dokáže vysvětlit rozklad totalitních systémů v zemích střední a východní Evropy a stručně nastínit jejich i vývoj poč. 90. let 20. st. ▪ zná globální problémy současného světa, jejich příčiny a důsledky pro směřování lidské civilizace 	<p>Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)</p> <p>Vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky Nástup komunismu v Československu Československo v 50. letech - změny v politické situaci, hospodářství a kultuře 60. léta, rok 1968, Normalizace a rozklad totalitního systému Budování demokratické společnosti po r. 1989 - vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět v 50-80. letech Vliv USA a zemí západní Evropy na bourání bipolárního světa Problémy současnosti Věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	<p>diferenciace, etnický původ</p>	<p>vztahová síla Čj - literární výchova</p>
--	--	--	------------------------------------	---

5.2.6 Občanská výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Občanská výchova

II. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Téma směřující k rozvoji finanční gramotnosti je zařazeno do matematiky.

Osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech je zařazeno do chemie.

Téma přiblížení činností armády a kolektivní obrany je zařazeno nově do osobnostní výchovy.

Příčiny a důsledky korupčního jednání jsou zařazeny do osobnostní výchovy.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení norem společenského chování a občanského soužití, chápání hodnoty pozitivních mezilidských vztahů
- kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů a potřeb a jejich obhajování
- nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o vlastní budoucnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k tomu, aby

- vybírali a využívali pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznávali smysl a cíl učení, měli pozitivní vztah k učení, posoudili vlastní pokrok a určili překážky či problémy bránící učení, naplánovali si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutovali o nich

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby

- vnímali nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznali a pochopili problém, přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách, promysleli a naplánovali způsob řešení problémů a využívali k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávali se odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
- samostatně řešili problémy; volili vhodné způsoby řešení; užívali při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky mysleli, činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k tomu, aby

- formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchali promluvám druhých lidí, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali, účinně se zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali
- rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšleli o nich, reagovali na ně a tvořivě je využívali ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k tomu, aby

- účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce

- podíleli se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytlí pomoc nebo o ni požádali
- přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- si vytvářeli pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládali a řídili svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Vedeme žáky k tomu, aby

- respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byli si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- se rozhodovali zodpovědně podle dané situace, poskytlí dle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektovali, chránili a ocenili naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k tomu, aby

- používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky, adaptovali se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- se orientovali v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápali podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjeli své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Vedeme žáky k tomu, aby

- využívali digitální zařízení, aplikace a služby
- získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data
- chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou začleněna následující průřezová témata: Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Časová dotace:	1	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-1-01 *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
 VO-9-1-02 *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
 VO-9-1-03 *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
 VO-9-1-04 *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*
 VO-9-1-05 *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
 VO-9-1-06 *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-1-04p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
 VO-9-1-04p *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
 VO-9-1-05p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
 VO-9-1-06p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
 VO-9-1-05p *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-2-01 *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
 VO-9-2-02 *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
 VO-9-2-03 *kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*

VO-9-2-04 *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-2-01p *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*

VO-9-2-04p *formuluje své nejbližší plány*

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy – výstupy VO-9-3-02 zařazen i v předmětu matematika výstupy VO-9-3-03 až VO-9-3-06 zařazený do předmětu matematika

žák

VO-9-3-01 *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*

VO-9-3-02 *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*

VO-9-3-03 *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*

VO-9-3-04 *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*

VO-9-3-05 *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*

VO-9-3-06 *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*

VO-9-3-07 *rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-3-02p *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*

VO-9-3-02p *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*

VO-9-3-03p *ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*

VO-9-3-04p *uvede příklady služeb, které banky nabízejí*

VO-9-3-07p *uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

VO-9-4-01 *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky*

- VO-9-4-02 *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu*
- VO-9-4-03 *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů*
- VO-9-4-04 *vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů*
- VO-9-4-05 *přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod*
- VO-9-4-06 *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
- VO-9-4-07 *uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci*
- VO-9-4-08 *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování*
- VO-9-4-09 *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*
- VO-9-4-10 *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady*
- VO-9-4-11 *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-4-02p *uvede základní prvky fungování demokratické společnosti*
- VO-9-4-02p *chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- VO-9-4-02p *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- VO-9-4-04p *vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů*
- VO-9-4-05p *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- VO-9-4-05p *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- VO-9-4-08p *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- VO-9-4-09p *uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- VO-9-4-09p *vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu*
- VO-9-4-10p *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- VO-9-4-10p *v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-5-01 *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*
- VO-9-5-02 *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky*
- VO-9-5-03 *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-5-01p *uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování*

VIII. Cílové zaměření v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy – 6. ročník (Člověk ve společnosti)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	Náš region, naše vlast Státní symboly	VDO – Občanská společnost a škola VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	D-Moderní doba
➤ <i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	Život v regionech ČR – demokratický právní stát		
➤ <i>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	Domov a rodina Náš region, naše vlast Život v regionech Miniúvod do lidských práv	MUV – Lidské vztahy	
➤ <i>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	Domov a rodina Náš region, naše vlast Naše škola, naše obec Život v regionech Miniúvod do lidských práv	VDO – Formy participace občanů v politickém životě	D-Moderní doba

Očekávané výstupy – 6. ročník (Stát a právo)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	Obec Obecní zřízení ČR – demokratický právní stát		
➤ <i>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	Domov Rodina Rodinné a příbuzenské vztahy Manželství		

Očekávané výstupy – 7. ročník (Člověk jako jedinec)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i>	▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk a dospívání Život mezi lidmi		Člověk a svět práce- charakteristické rysy osobnosti
➤ <i>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i>	▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Člověk a dospívání Mezi vrstevníky		Člověk a svět práce- charakteristické rysy osobnosti
➤ <i>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i>	▪ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Člověk a dospívání Mezi vrstevníky Komunikace		Člověk a svět práce- charakteristické rysy osobnosti
➤ <i>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i>	▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Člověk a dospívání Komunikace Vliv rodiny		

Očekávané výstupy – 7. ročník (Člověk ve společnosti)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>	▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní dědictví Media Komunikace		

➤ <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</i>	▪ umí na příkladech správně rozlišit asertivní a agresivní chování	Život ve společnosti Slušnost na každý den	MV – Lidské vztahy	
--	--	---	--------------------	--

Očekávané výstupy – 7. ročník (Mezinárodní vztahy, globální svět)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</i>	▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné	Globální problémy lidstva Ochrana přírodního a kulturního bohatství Zachraňme Zemi	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
➤ <i>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</i>	▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globální problémy lidstva Cesta k demokracii Ochrana přírodního a kulturního bohatství	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Očekávané výstupy – 7. ročník (Stát a hospodářství)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</i>	▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek, vlastnictví		

Očekávané výstupy – 7. ročník (Stát a právo)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>	• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Člověk a lidská práva Stát Cesta k demokracii	VDO – Občan, občanská společnost a stát	D-Modernizace společnosti Z-Regiony světa

➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Člověk a lidská práva Stát Cesta k demokracii	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D-Modernizace společnosti Z-Regiony světa
➤ přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Člověk a lidská práva Lidská práva v dokumentech Všeobecná deklarace lidských práv		

Očekávané výstupy – 8. ročník (Člověk jako jedinec)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk a citový život Životní perspektivy Jak poznávám a vnímám Jak myslím a tvořím Jak se učím	MUV – Lidské vztahy	
➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Člověk a citový život Životní perspektivy Jak poznávám a vnímám Jak myslím a tvořím Jak se učím		
➤ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	▪ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Člověk a citový život Životní perspektivy Jak se znám Kam jdu	MUV – Lidské vztahy	Člověk a svět práce- Předpoklady pro uplatnění ve světě práce
➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou	▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou	Člověk a citový život Životní perspektivy Jak se znám Co chci Co mohu		

<i>nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i>	sebedůvěru			
---	------------	--	--	--

Očekávané výstupy – 8. ročník (Stát a právo)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</i>	▪ uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Člověk a právo Právní minimum		
➤ <i>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</i>	▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Člověk a právo Právní řád a systém		
➤ <i>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</i>	▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Člověk a právo Stát a právo Základní práva a svobody	VDO – Občan, občanská společnost a stát	
➤ <i>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady</i>	▪ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady	Člověk a právo Právní řád a systém		

Očekávané výstupy – 9. ročník (Mezinárodní vztahy, globální svět)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</i>	▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Nadnárodní společenství EU	VMEGS – Jsme Evropané	D-Rozdělený a integrující svět

Očekávané výstupy – 9. ročník (Stát a hospodářství)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek, vlastnictví, hospodaření		
➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Stát a hospodářství Peněžní ústavy Podnikání V zaměstnání		
➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Stát a hospodářství Peněžní ústavy		
➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	▪ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Stát a hospodářství Stát a národní hospodářství Podnikání		

Očekávané výstupy – 9. ročník (Stát a právo)

Žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Stát a právo Občanskoprávní vztahy Jsem občanem státu Na úřadě	VDO – Formy participace občanů v politickém životě	D-Nejstarší civilizace
➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Korupce – protiprávní jednání, postihy korupce		

5.2.7 Fyzika

I. Název vzdělávacího předmětu

FYZIKA

II. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět fyzika náleží do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován jako samostatný předmět od 6. do 9. ročníku. Zabývá se zkoumáním zákonitostí neživé přírody a vybavuje žáky prostředky a metody k jejímu zkoumání. Využívá a výrazně rozvíjí metody kritického myšlení a logického uvažování. Významně podporuje vytváření otevřeného myšlení. Umožňuje žákům, aby prostřednictvím experimentální činnosti porozuměli fyzikálním zákonitostem a dovedli je uplatnit v praktickém životě. Jedná se především o rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit veličiny, chápat souvislosti či vztahy mezi nimi, hledat odpovědi na pozorované jevy, vyvozovat závěry a tyto závěry interpretovat. Dává jim potřebný základ pro lepší pochopení a využívání soudobých technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Výuka se uskutečňuje v odborné učebně fyziky a chemie dostatečně vybavené moderními technickými prostředky včetně počítače, datového projektoru a interaktivní tabule. Žákovské pracoviště je vybaveno rozvodem plynu a rozvodu stejnosměrného i střídavého proudu. Při výuce jsou využívány zabudované panely pro demonstrační mechaniku a elektřinu, soubory sad pomůcek a potřeb k experimentální činnosti, které jsou uloženy ve vlastní učebně a v kabinetě. V hodinách se uplatňují i výukové programy pro fyziku instalované v počítačové učebně. Přístup žáků do učebny je možný i mimo vyučování a žáci tak mohou ve volném čase vyhledávat potřebné informace pro výuku, vytvářet protokoly laboratorních prací apod. Součástí výuky jsou exkurze do jaderné elektrárny Dukovany, vodní elektrárny Dalešice, případně planetária v Brně.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede žáky k preferenci co nejefektivnější využívání zdrojů energie, včetně obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, větru, vody a biomasy
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

-chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie

- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce-kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava a další

IV. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k využívání skupinové práce při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií při měření a pozorování fyzikálních jevů a zpracování naměřených dat
- k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- k efektivnímu používání digitálních komunikačních prostředků při řešení problémů a při diskusi o výsledcích úloh (zejména při distančním vzdělávání)
- k ukládání výukových materiálů a záznamů o použitých zdrojích do svého elektronického portfolia
- k vyhledávání, třídění a využívání dat z otevřených zdrojů

V. Tematické okruhy průřezových témat

Předmětem prolínají všechna vymezená průřezová témata. Rozhodující podíl zaujímá environmentální výchova členěná do témat:

- ekosystémy
- základní podmínky života

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj a další

VI. Dotace

Fyzika je vyučována jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Dotace:	2	2	2	2

VII. Očekávané výstupy

LÁTKY A TĚLESA

žák

- F-9-1-01* změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- F-9-1-02* uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- F-9-1-03* předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- F-9-1-04* využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-1-01p* změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

žák

- F-9-2-01* rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- F-9-2-02* využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- F-9-2-03* určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-2-01p* rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- F-9-2-02p* zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- F-9-2-03p* rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

žák

- F-9-3-01* využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-3-01p* využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

žák

- F-9-4-01* využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-02 *zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-4-01p *uveďte vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)*
F-9-4-02p *pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*

ZVUKOVÉ DĚJE

žák

F-9-5-01 *rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku*

F-9-5-02 *posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-5-01p *rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz*
F-9-5-02p *posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka*

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

žák

F-9-6-01 *sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*

F-9-6-02 *rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*

F-9-6-03 *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*

F-9-6-04 *využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*

F-9-6-05 *využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh*

F-9-6-06 *rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-6-01p *sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod*
F-9-6-02p *vyjmenuje zdroje elektrického proudu*
F-9-6-03p *rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla*
F-9-6-05p *zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*

VESMÍR

žák

F-9-7-01 *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-7-01p *objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země*
- *zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci*
- *osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru*

FYZIKA 6. ROČNÍK

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ dovede uvést příklady látek a těles ○ popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší ○ má základní představu o složení atomu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tělesa a látky ▪ Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek ▪ Stavba látek (složení atomu) 	OSV – rozvoj schopností poznávání ENV – koloběh vody v přírodě	
➤ <i>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozpozná podle účinku, zda na dané těleso působí síla ○ pomocí jednoduchých pokusů se seznámí se silou gravitační, magnetickou a elektrickou ○ zvládá porovnávat síly pomocí prodloužení pružiny a měří sílu siloměrem ○ určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vzájemné působení těles ▪ Síla ▪ Gravitační síla ▪ Měření síly 		M - přímá a nepřímá úměrnost M - dokáže vyjádřit funkční závislost grafem
➤ <i>uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu ○ vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílů v jejich částicové skladbě ○ vysvětlí pojem difuze 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Silové působení částic 	VDO – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností	Z-přiliv, odliv
➤ <i>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ správně používá pojem atom, molekula, iont ○ na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat ○ dokáže vysvětlit elektrování těles ○ podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont ○ znázorní siločáry elektrického pole 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vznik iontů ▪ Elektrování těles, elektrický náboj ▪ Elektrické pole, vodiče a izolanty ▪ Siločáry elektrického pole 	ENV – omezení znečištění životního prostředí pomocí odlučovačů popílku	Ch-návaznost v 8. roč.-atomy, ionty, prvky, chemická. vazba

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i> ➤ <i>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ popíše a na jednoduchých pokusech ověří základní vlastnost magnetů, pracuje s pojmem feromagnetická látka ○ popíše části magnetu a ověřuje pomocí jednoduchých pokusů, jak na sebe póly magnetů působí magnetickými silami ○ ověří existenci magnetického pole ○ popíše a popisem ověří, co je magnetizace látky, vysvětlí, kde je využitelná v praxi ○ dokáže graficky znázornit indukční čáry magnetického pole ○ popíše magnetické pole Země a uvede příklad využití 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magnet, magnetické pole ▪ Zmagnetování látky ▪ Magnetické pole ▪ Indukční čáry magnetického pole ▪ Magnetické pole Země 		<p>Z, Tv – kompas, buzola, orientace v terénu</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí pojmu <i>fyzikální veličina</i>, zná značky fyzikálních veličin délka, hmotnost, objem, teplota a čas, jejich hlavní jednotky, další jednotky ○ umí převádět jednotky délky, hmotnosti, objemu a času ○ pomocí hodně zvoleného měřidla změří délku, hmotnost, objem a čas ○ pracuje s pojmy nejmenší dílek stupnice, rozsah měřidla, odchylka měření a určuje je u měřidel v praxi ○ pracuje s měřidly délkovými, různými typy vah, s odměrnými válci a měřidly času ○ vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzikální veličiny ▪ Délka, jednotky délky ▪ Délková měřidla ▪ Měření délky ▪ Objem, jednotky objemu ▪ Měření objemu ▪ Hmotnost ▪ Měření hmotnosti ▪ Čas a jeho jednotky ▪ Měření času 	<p>VEG - zavedení a užívání metrické soustavy</p>	<p>M - převody jednotek délky M - čte a sestavuje tabulky M - měří a odhaduje délky, počítá průměr M - převody jednotek objemu D - historie měření fyzikálních veličin Př - měření vitální kapacity plic M - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ předpoví, zda se délka nebo objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší ○ umí změřit teplotu těles a vyjádřit chybu měření při práci s různými stupnicemi, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Roztažnost ▪ Teplota ▪ Měření teploty 	<p>ENV – globální oteplování Země a jeho důsledky MDV – sleduje předpovědi změn teplot, orientuje se</p>	<p>Z – změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokáže určit rozdíl teplot z naměřených hodnot ○ dokáže sestavit graf závislosti teploty na čase 		v grafech	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ umí z hmotnosti a objemu vypočítat hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$ ○ dokáže experimentálně určit hustotu pevných a kapalných těles ○ umí hledat hustotu v tabulkách a převádět její jednotky z g/cm³ na kg/m³ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hustota ▪ Jednotky hustoty ▪ Měření hustoty pevných těles a kapalin ▪ Výpočet hustoty ▪ Výpočet hmotnosti a objemu z hustoty 	OSV - rozvoj schopností poznávání, kooperace	Př - určování hustoty nerostů
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší stejnosměrný a střídavý proud ○ dokáže změřit stejnosměrný a střídavý elektrický proud a napětí a to analogovými i digitálními multimetry ○ umí převádět jednotky elektrického proudu a elektrického napětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elektrický proud a elektrické napětí ▪ Měření elektrického proudu a napětí ▪ Voltmetr a ampérmetr v elektrickém obvodu ▪ Pojistka, jistič ▪ Bezpečnostní zásady při užívání elektrických zařízení, první pomoc 		Př – první pomoc při zásahu el.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ví, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud ○ zná základní schematické značky a dokáže kreslit schémata ○ zvládne zapojit jednoduchý el. obvod a určit směr proudu ○ objasní účinky el. proudu (tepelné, světelné, pohybové) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdroje elektrického napětí ▪ Využití elektrického proudu ▪ Elektrický obvod ▪ Schéma elektrického obvodu 	OSV – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při provádění experimentů	ČSP – elektrické obvody, schematické značky, druhy zdrojů el.proudu CH – chemické zdroje energie
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech ○ porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magnetické pole elektrického proudu 		

FYZIKA 7. ROČNÍK

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu ○ rozliší přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ○ rozumí pojmu relativnost klidu a pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popis pohybu tělesa ▪ Trajektorie, pohyb přímočarý a křivočarý ▪ Dráha pohybu ▪ Pohyb posuvný, otáčivý a složený 		
➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem	<ul style="list-style-type: none"> ○ používá s porozuměním vztah $v=s/t$ při řešení úloh ○ určí průměrnou rychlost ○ umí znázornit grafem závislost dráhy na čase ○ dokáže z grafu určovat rychlost a dráhu ○ umí převést rychlost v m/s na km/h a opačně ○ změří dráhu a čas pohybujícího se tělesa ○ vypočítá rychlost rovnoměrného pohybu (či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu) z naměřené dráhy a času 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rychlost tělesa ▪ Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu ▪ Výpočet průměrné rychlosti pohybu tělesa ▪ Měření rychlosti ▪ Graf závislosti dráhy pohybu na čase ▪ Graf časového průběhu rychlosti tělesa ▪ Výpočet dráhy a doby trvání pohybu 	MDV - vyhledává zajímavé údaje o rychlostních rekordech	M - přímá a nepřímá úměrnost, vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem Př - porovnává rychlosti, různých zvířat
➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokáže určit sílu velikostí, směrem a orientací a graficky ji znázornit ○ užívá s porozuměním vztah $Fg=m.g$ ○ určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů, včetně rovnováhy sil ○ určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese ○ pracuje s pojmem brzdící síly – určuje směr brzdící síly působící na 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vzájemné působení těles, síla ▪ Grafické znázornění síly ▪ Skládání sil stejného a opačného směru ▪ Rovnováha sil ▪ Skládání různoběžných sil ▪ Tíhová síla a její působíště (rozšiřující učivo) ▪ Těžiště tělesa ▪ Brzdící síly ▪ Pohybové účinky síly ▪ Newtonovy pohybové zákony (rozšiřující učivo) 	OSV - učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, s porozuměním vyslechnout názor spolužáka OSV - na konkrétních případech se učí	Tv - poznává význam změny polohy těžiště při sportech ČSP - význam znalosti polohy těžiště při konstrukci strojů, přepravě nákladu apod. Př - vliv tvaru těla živočichů na

	<p>těleso, třídí síly na třecí a odporové</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pomocí jednoduchých pokusů určuje, jak síla může měnit pohybové účinky tělesa ○ pomocí jednoduchých pokusů určuje, jaký je vztah mezi působící silou a rychlostí tělesa při konstantní hmotnosti tělesa ○ pomocí jednoduchých pokusů ověřuje, jaký je vztah mezi hmotností tělesa a jeho rychlostí, při působení stejné síly ○ pomocí jednoduchých pokusů určuje výslednice sil, které působí na těleso, jestliže těleso zrychluje, zpomaluje nebo se pohybuje rovnoměrně přímočaře – pracuje s pojmem „setrvačnost“ tělesa na příkladech z praxe ○ pomocí jednoduchých pokusů měří síly, kterými na sebe tělesa navzájem působí, určuje směr těchto sil, zdůvodňuje, zda jsou v rovnováze, pracuje s pojmem „akce a reakce“ na příkladech z praxe 		<p>překonávat nesprávné intuitivní představy o vztahu pohybu a síly – rozvíjí své experimentální dovednosti a přichází na úlohu pokusu při poznávání ENV - snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidel</p>	<p>zmenšování odporové síly ČSP - využití třecí síly při konstrukci ručního nářadí Tv - akce a reakce při sportu Př - živočišné využívající akce a reakce při pohybu</p>
<p>➤ <i>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracuje s pojmy otáčivé účinky síly, osa otáčení, rameno síly ○ pomocí jednoduchých pokusů ověřuje, že otáčivý účinek síly závisí nejen na velikosti síly, ale také na vzdálenosti působíště síly od osy otáčení ○ seznámí se s jednoduchými stroji, které využívají otáčivé účinky síly ○ rozumí pojmu tlak, a dokáže ho pomocí vztahu $p=F/S$ vypočítat ○ dokáže definovat jednotku tlaku ○ umí vypočítat tlakovou sílu ○ užívá s porozuměním vztah $p=F/S$ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Otáčivé účinky síly ▪ Jednoduché stroje ▪ Páka (rozšiřující učivo) ▪ Pevná a volná kladka (rozšiřující učivo) ▪ Tlak, tlaková síla, deformační účinky síly ▪ Tlak a jeho výpočet ▪ Třecí síla ▪ Smykové tření a ovlivňování třecí síly v praxi 	<p>OSV - prohlubování experimentální zručnosti při sestavování pokusů s jed. stroji ENV - škody na silnicích a životním prostředí způsobené přetěžováním nákladů automobilů</p>	<p>ČSP – využití páky při konstrukci strojů a nářadí Př - uplatnění páky ve stavbě těla člověka ČSP - význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce ČZV- záchrana tonoucího na ledě</p>

<p>➤ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<p>k řešení problémů a úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení ○ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $ph=h*\rho*g$ k řešení problémů a úloh ○ objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci ○ s porozuměním využívá vztah $Fvz=V*\rho k*g$ k řešení problémů a úloh ○ porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině ○ vysvětlí vznik atmosférického tlaku ○ rozumí pojmů normální atmosférický tlak, přetlak, podtlak ○ dokáže vypočítat velikost vztlakové síly působící na tělesa v atmosféře ○ měří atmosférický tlak i tlak v uzavřené nádobě dostupnými měřidly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vlastnosti kapalin ▪ Tlak v kapalině, Pascalův zákon ▪ Hydraulická zařízení ▪ Hydrostatická tlaková síla ▪ Hydrostatický tlak ▪ Spojené nádoby ▪ Vztlaková síla, Archimédův zákon ▪ Potápění, plavání a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině ▪ Plování nestejnorodých těles ▪ Vlastnosti plynů ▪ Atmosférický tlak ▪ Atmosféra Země ▪ Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře ▪ Podtlak a přetlak 	<p>OSV - řešení problémů a rozvíjení rozhodovacích dovedností pro okruhy hydrostatický tlak a vztlaková síla</p> <p>OSV - řešení problémů a rozvíjení rozhodovacích dovedností pro případy plování těles v kapalině a vztlakové síly působící na tělesa v atmosféře</p> <p>MDV - zpracovává, a využívá informace přicházející z médií např. o počasí</p> <p>ENV - vliv činnosti člověka na změnu klimatu, čistota ovzduší v našem regionu</p>	<p>Př -přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce</p> <p>Př - potápění lidí a jejich výbava</p> <p>D - užití ponorek ve světových válkách</p> <p>D - historie letů člověka v atmosféře</p> <p>ČSP - příklady strojů a zařízení využívajících existence atmosférického tlaku (pumpy, zvedáky, karburátor apod.)</p>
<p>➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problému a úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží ○ umí vyhledat hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prost. ○ objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce ○ vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šíření světla ▪ Stín, zatmění Slunce a Měsíce ▪ Měsíční fáze ▪ Odraz světla, zákon odrazu ▪ Zobrazení zrcadly ▪ 	<p>VDO – rozvíjení kritického myšlení, řešení problémů na základě co nejširších souvislostí</p>	<p>D - náboženská interpretace Slunce a zatmění Slunce v historii</p> <p>Vv - využití stínů a barev ve výtvarném</p>

	<p>Slunce a Měsíce</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ využívá zákona odrazu světla k nalezení obrazu v rovinném zrcadle ○ pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi 			<p>projevu ČZV - osvětlení a bezpečnost v dopravě, význam zrcadel a odrazek při dopravní bezpečnosti, nebezpečí při oslnění silnými zdroji světla</p>
<p>➤ <i>rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší pokusně spojku a rozptylku ○ umí na základě znalosti chodu význačných světelných paprsků sestavit obraz vytvořený čočkami ○ dokáže popsat složení jednoduchých optických přístrojů ○ rozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi ○ pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lom světla ▪ Čočky ▪ Stavba lidského oka ▪ Rozklad světla 		<p>Př – praktické metody poznávání přírody (lupa, mikroskop) Př – stavba oka a fyziologie vidění, základní vady oka (krátkozrakost, dalekozrakost) M – geometrické znázornění obrazu u rovinných zrcadel a čoček Vv – skládání barev</p>

FYZIKA 8. ROČNÍK

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ <i>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokáže určit, zda těleso koná, či nekoná práci ➤ umí využít vzorců $W=F*s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh ➤ dokáže z vykonané práce určit změnu polohové energie ➤ umí porovnat pohybové energie těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a její výpočet • Práce při použití kladek (rozšiřující učivo) • Vyjádření neznáme ze vzorce • Výkon • Příkon a účinnost • Pohybová energie tělesa. 	<p>VDO – empatie a respekt k lidem vykonávajícím fyzicky náročnou práci MDV – sleduje a porovnává</p>	<p>D – využití jednoduchých strojů ve starověkých civilizacích M – úprava rovnic s písmeny</p>

	na základě jejich rychlosti a hmotností	<ul style="list-style-type: none"> • Polohová energie tělesa • Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa 	sportovní výkony ENV, VEG – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie	Tv – využití přeměn energie ve sportech
➤ <i>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty ○ rozpozná v praxi případy tepelné výměny a to vedením, prouděním a zářením ○ umí v tabulkách vyhledávat tepelné konstanty látek a rozumí jim ○ rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění, sublimace a desublimace) ○ rozumí pojmu anomálie vody a důsledkům plynoucím z tohoto jevu ○ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů jako uhlí, ropa, zemní plyn, vítr, slunce, voda z hlediska vlivu na životní prostředí ○ dokáže u spalovacích motorů posoudit jejich vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Částicové složení látek - Vnitřní energie tělesa • Tepelná výměna • Teplota, teplota • Měrná tepelná kapacita látky • Určení tepla přijatého a odevzdané při tepelné výměně (rozšiřující učivo) • Přenos vnitřní energie • Změny skupenství • Tání a tuhnutí • Vypařování, var, kapalnění • Sublimace, desublimace • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Spalovací motory • Pístové spalovací motory 	ENV – šetření energií tepelnou izolací domů a volbou ekologicky vhodného způsobu vytápění (tepelná čerpadla, energie vody, Slunce, větru, biopaliv apod.) ENV – motory v dopravě (ekologické a ekonomické hledisko, jejich další vývoj)	<ul style="list-style-type: none"> • Př – termoregulace zvířat pomocí srsti a peří, způsoby ochlazování při přehřátí, význam slunečního záření pro fotosyntézu ČSP – význam sněhové pokrývky polí při zimních mrazech • Př – ochrana před nadměrným ultrafialovým zářením • Př – využití anomálie vody pro přežití vodních živočichů • CH – destilace, tavení železné rudy • D – parní stroj a počátek průmyslové revoluce
➤ <i>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat ○ dokáže vysvětlit elektrování těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj • Měření a jednotka elektrického náboje 		

	<ul style="list-style-type: none"> ○ podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont ○ rozumí pojmu elektrický odpor ○ dokáže pomocí tabulek určit odpor vodiče 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrická indukce a polarizace • Elektrický proud a napětí • Elektrický odpor • Ohmův zákon (rozšiřující učivo) 		
<p>➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ zvládne podle schématu sestavit jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod ○ odliší zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, proud a odpor spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> • Sériové zapojení spotřebičů • Paralelní zapojení spotřebičů 		
<p>➤ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu ○ převede elektrickou práci z kWh na J a naopak ○ zná způsoby vedoucí ke snížení množství spotřebované el. energie v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrická práce • Výkon, příkon a účinnost elektrického proudu • Spotřeba elektrické energie 	<p>ENV – úspory el. energie užitím spotřebičů s vyšší účinností, porovnání jejich výkonu pomocí údajů na jejich štítcích, zařazení spotřebičů do tříd podle jejich energetické náročnosti</p> <p>OSV – rozvoj dovedností kooperace a komunikace při pokusech</p>	<p>M – zpracování data získaných měření s využitím tabulky, čtení údajů z grafu</p> <p>ČSP – základní zapojení silnoproudé instalace (zásuvkový a světelný obvod)</p> <p>ČSP – základy údržby spotřebičů v domácnosti</p>
<p>➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>➤ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ chápe, že nezbytnou podmínkou k šíření zvuku je látkové prostředí ○ chápe odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny ○ dokáže prakticky využít poznatku, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří k určení 	<ul style="list-style-type: none"> • Šíření zvuku a jeho druhy • Tón • Ucho jako přijímač zvuku • Hladina intenzity zvuku • Odraz a pohlcování zvuku • Ozvěna a dozvuk • Infrazvuk a ultrazvuk 	<p>ENV – způsoby ochrany před nadměrným hlukem (protihlukové stěny, okna a další)</p> <p>OSV –</p>	<p>Hv – využití poznatku o šíření zvuku při návrzích koncertních sál, hal, jídelen apod.</p> <p>Př – lidské ucho, změny mezi</p>

	<p>vzdálenosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ chápe, že výška tónu je přímo-úměrně závislá na kmitočtu chvějícího se tělesa ○ rozumí, že k posouzení hlasitosti zvuku se používá fyzikální veličina hladina zvuku s jednotkou dB ○ má představu, o hlasitosti zdrojů zvuku ve svém okolí a umí je vyjádřit v dB ○ - zná způsoby, kterými lze omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka 		<p>respektování práv druhých lidí tím, že je nebudeme obtěžovat nadměrným hlukem v denní či noční dobu</p>	<p>slyšitelnosti v závislosti na věku Př – orientace netopýrů pomocí ultrazvuku Př – využití ultrazvuku v lékařství</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i> ➤ <i>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření ○ objasní význam meteorologických zpráv a předpovědi počasí pro různé obory lidské činnosti ○ popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici ○ uvede hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje jak přírodní, tak především produkty lidské činnosti ○ vysvětlí příčinu vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa 	<ul style="list-style-type: none"> • Atmosféra země • Základní meteorologické jevy a jejich měření • Ochrana ovzduší 	<p>MDV – sleduje zprávy o počasí v rozhlase, televizi a na internetu ENV, VEG - omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem, význam deštných pralesů pro udržení vlhkosti vzduchu</p>	<p>Př- význam předpovědi počasí pro zemědělství</p>

FYZIKA 9. ROČNÍK

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ umí experimentálně zjistit vodivost látek ○ uvede příklady využití vedení 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedení el. proudu v kovových vodičích • Vedení el. proudu v kapalinách 		<p>CH –galvanické články, akumulátory,</p>

	<p>elektrického proudu v kapalinách a v plynech v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí elektronové a děrové vodivosti u polovodičů ○ dokáže vysvětlit činnost polovodičového přechodu PN 	<ul style="list-style-type: none"> • Opor polovodiče • Polovodiče typu N a P, přechod PN • Diody • Použití diod • Tranzistory • Další polovodičové součástky • Vedení el. proudu v plynech 		<p>využití elektrolýzy v praxi ČSP – využití polovodičových prvků v technické praxi</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i> ➤ <i>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</i> ➤ <i>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ umí experimentálně ověřit existenci magnetické pole u cívky a vyvodit pravidlo pro určení severního pólu ○ dokáže vysvětlit činnost přístrojů a zařízení typu -/elektromagnet, přerušovač relé, jistič přístroje s otáčivou cívkou/ ○ chápe princip elektromagnetické indukce ○ dokáže vysvětlit funkci komutátoru a následně i magnetickou sílu působící na cívky rotoru ○ dokáže experimentálně zapojit model komutátorového elektromotoru a generátoru na výrobu el. napětí ○ rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu ○ umí popsat princip činnosti transformátoru ○ dokáže zdůvodnit jeho využití při přenosu el. energie a v průmyslové praxi ○ dokáže popsat některé nepříznivé vlivy na životní prostředí při výrobě elektrické energie v elektrárnách 	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetické pole cívky • Elektromagnet • Vliv magnetického pole na cívku • Elektromagnetická indukce • Vlastnosti střídavého proudu • Měření střídavého proudu a střídavého napětí • Transformátory • Elektromotor • Rozvodná elektrická síť • Ochrana před úrazy elektrickým proudem • První pomoc při zasažení elektrickým proudem 	<p>ENV – Vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na životní prostředí), využívání el. energie a způsoby jejího šetření (výměna energeticky náročných spotřebičů za úsporné) VEG – funkce rozvodné sítě ve sjednocené Evropě OSV – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech</p>	<p>D – historický význam Faradayova objevu zákona el.mag.indukce Z – síť energetických zdrojů v ČR a perspektivy ve stavbě jednotlivých typů (vodní, tepelné, jaderné, větrné, fotovoltaické) M – funkční vztah průběhu indukovaného proudu na čase, zpracování grafu, odečítání hodnot z grafu Př – vliv emisí tepelných elektráren na stav životního prostředí Př – možná rizika při překročení limitů jaderného záření na člověka a přírodu</p>

				Př – první pomoc při zásahu el. proudem
➤ <i>rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ uvede druhy elektromagnetických vln a zná jejich použití ○ dokáže uvést příklady lomu ke kolmici a od kolmice ○ rozumí pojmu totální odraz světla a jeho uplatnění ve světlovodech a v pravoúhlých hranolech ○ rozliší pokusně spojku a rozptylku ○ dokáže pokusně najít ohnisko tenké spojky a určit její ohniskovou vzdálenost ○ umí na základě znalosti chodu význačných světelných paprsku sestavit obraz vytvořený čočkami ○ dokáže popsat složení jednoduchých optických přístrojů ○ rozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetické záření a jeho vlastnosti • Světlo a jeho podstata • Lom světla • Čočky • Vlastnosti oka • Optické přístroje 	VDO – rozvíjení kritického myšlení, řešení problémů na základě co nejširších souvislostí	Z – vznik fata morgány na pouštích Př – praktické metody poznávání přírody (lupa, mikroskop) Př – stavba oka a fyziologie vidění, základní vady oka (krátkozrakost, dalekozrakost) M – geometrické znázornění obrazu u rovinných zrcadel a čoček
➤ <i>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokáže rozlišit druhy jaderného záření a určit jejich škodlivost (prospěšnost) ○ rozumí principu štěpné jaderné reakce a reakce typu termonukleární fúze ○ dokáže blokově popsat složení jaderné elektrárny a vysvětlit její činnost ○ zná účinky jaderných zbraní a způsob ochrany před nimi ○ chápe prospěšnost jaderných elektráren pro energetiku země i rizika jejich provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Atomové jádro • Radioaktivní záření • Jaderné záření • Jaderné reakce • Vznik jaderné energie • Jaderný reaktor • Atomové elektrárny • Nebezpečí záření a ochrana před ním 	ENV – perspektivy rozvoje energetických zdrojů (jaderná fúze, Tokamak) a možné dopady na životní prostředí VDO – výchova ke kritickému myšlení a uvažování v nejširších souvislostech.	CH – částicové složení látek (atomy, molekuly, ionty) CH – složení atomu (jádro, obal, proton, neutron, elektron) Ch – prvky, jejich názvy a značky, skupiny a periody D – historie objevu přirozené a umělé

			(Nemorálnost politiky využívající k řešení problémů mezi státy vojenské síly a války) MKV, VEG – poznává život a dílo významných Evropanů (Rutherford, Becquerel, Curie, Curie Sklodowska, Fermi, Einstein)	radioaktivity D – projekt Manhattan a důvody vedoucí ke konstrukci atomové pumpy v průběhu 2. svět. války. (Morálnost či nemorálnost útoku na Hirošimu a Nagasaki ?)
➤ <i>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ umí popsat Sluneční soustavu a na základě poznatků o gravitačních silách má představu o pohybu vesmírných těles ○ rozliší hvězdu, planetu, měsíc, planetku, kometu a meteor ○ má představu o dějích odehrávajících se na Slunci ○ umí objasnit střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází ○ zná základní faktografická data při pronikání člověka do vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hvězdy a Slunce ● Planety ● Kamenné planety ● Plynné planety ● Galaxie ● Souhvězdí ● Kosmonautika 	VDO – výchova ke kritickému myšlení a uvažování v nejširších souvislostech (Názory na podstatu světla, vznik vesmíru, vývoj naší planetární soustavy, rizika srážky s planetkou, perspektivy přežití lidstva)	D – vývoj kosmologických představ geocentrismus a heliocentrismus D – dobývání vesmíru (sputnik, Gagarin, Těreškovová, Armstrong, Aldrin, Collins, Remek ..., ISS, a další) Z – fyzikální zeměpis (střídání dne a noci, ročních období, časová pásma a další) ITK – vyhledávání informací na portálech a

				v databázích (Planety, planetky, hvězdy, komety, lety do vesmíru apod.)
	○ ověřuje a zjišťuje v laboratorních podmínkách probrané učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a tělesa • Měření fyzikálních veličin • Pohyb těles a síly • Mechanické vlastnosti tekutin • Tepelné jevy • Elektrické a magnetické jevy • Elektromagnetické záření. Světelné jevy • Zvukové děje • Energie • Meteorologie – děje v atmosféře 		

5.2.8 Chemie

I. Název vyučovacího předmětu

Chemie

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je vědní disciplína, která zkoumá chemické látky a chemické děje. Svým badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Žáci si zde osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Seznamují se s rolí člověka při citlivém udržování přírodní rovnováhy.

Výuka chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně:

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žiravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakci se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- učíme žáky správně používat chemické termíny, symboly a značky
- zařazujeme metody, při kterých žáci systematicky pozorují a zjišťují chemické vlastnosti látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- rozvíjíme u žáků schopnost formulovat problém a hledat různé varianty řešení zadáváním pokusů a hledáním odpovědí na otázky
- zadáváme úlohy typu „hledání souvislostí“ a „zamysli se“, které vedou žáky ke kritickému myšlení, samostatnému řešení problémů, volbě vhodných – logických způsobů řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme od žáků stručné, přehledné a objektivní sdělení výsledků svých pozorování a pokusů
- umožňujeme žákům vyjadřovat svoje názory /např. formou domněnek/, navrhnout různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění
- používáme internet jako informační zdroj v rámci domácí přípravy k vyhledávání rozšiřujících informací
- v textové části “diskuze“/ žáky vedeme k formulaci svých myšlenek a názorů, k jejich obhajování a vhodné argumentaci /

Kompetence sociální a personální

- během provádění pokusů a pozorování pracujeme se žáky v malých skupinách, což vede k rozvoji kooperace a sociálních vztahů v rámci skupiny
- zavádíme týmovou práci, přijetí role ve skupině, spoluúčast na výsledcích společné práce

Kompetence občanské

Rozvíjíme hlavně kompetence vztahující se k environmentální problematice:

- hoření a hašení požárů
- výroba energie a její dopad na životní prostředí
- chemický průmysl v ČR / různá odvětví chemického průmyslu a jejich vliv na životní prostředí /
- chemické látky jako hrozba / havárie spojené s únikem nebezpečných látek, zásady správného chování při těchto haváriích /

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému zacházení s chemickými látkami a laboratorními pomůckami / praktické úkoly, laboratorní práce, řešení projektů /
- učíme dodržování zásad bezpečnosti práce / základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví /
- kontrolujeme, aby žáci dbali na zdraví své i ostatních spolužáků, neplýtvali zbytečně materiálem, dbali na ochranu svého životního prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a sdílení dat
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce a zautomatizování rutinní činnosti

V. Tematické okruhy průřezových témat

Předmět zahrnuje průřezová témata: environmentální výchova, mediální výchova

Environmentální výchova:

- obnovitelné zdroje surovin a energie
- základní podmínky života – voda, vzduch, půda
- vztah člověka k prostředí / odpady a hospodaření s odpady /
- lidské aktivity a problémy životního prostředí / chemický průmysl a životní prostředí, recyklace druhotných surovin /

VI. Dotace

Ročník:	8.	9.
Dotace:	2	2

VII. Očekávané výstupy

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*

CH-9-1-02 *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p *rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek*

CH-9-1-02p *pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami*
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 *rozlišuje směsi a chemické látky*

CH-9-2-02 *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*

CH-9-2-03 *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*

CH-9-2-04 *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-01p *pozná směsi a chemické látky*

CH-9-2-02p *rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě*

CH-9-2-04p *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí*

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-3-01 *používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech*

CH-9-3-02 *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p *uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky*

CH-9-3-02p *rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti*

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-4-01 *rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání*

CH-9-4-02 *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p *pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí*

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-5-01 *porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*

CH-9-5-02 *orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p *popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí*

CH-9-5-02p *orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem*
- *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*

CH-9-6-02 *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*

CH-9-6-03 *rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*

CH-9-6-04 *uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-02p *zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie*

CH-9-6-02p *vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy*

CH-9-6-04p *uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*

CH-9-7-02 *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*

CH-9-7-03 *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-01p *uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin*

CH-9-7-03p *zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

VIII. Cílové zaměření oblasti

Předmět, ročník **CHEMIE - 8. ročník**

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ <i>určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek 	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE . vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek		F – vlastnosti látek
➤ <i>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i>	<ul style="list-style-type: none"> Na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky, H-věty, P-věty 	. zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě . nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam		Př – první pomoc
➤ <i>rozlišuje směsi a chemické látky</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky 	SMĚSI . směsi – různorodé, stejnorodé roztoky		
➤ <i>vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</i>	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení 	. hmotnostní zlomek Roztok – koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený		M – přímá úměra, trojčlenka
➤ <i>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</i>	<ul style="list-style-type: none"> navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi 	. oddělování složek směsí - / usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace /		
➤ <i>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	. voda – destilovaná, pitná, odpadní . výroba pitné vody . čistota vody . vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	EV – podmínky života	Př – 9.r. Z – 6.r. /přírodní obraz Země/
➤ <i>používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech 	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY . částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho		F – 6.r. /látky – čističové složení/

		změny v chemických reakcích, elektrony		
➤ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Prvky – názvy a značky vybraných prvků. Vlastnosti a použití vybraných prvků. Skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků Protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchým a organických sloučenin		
➤ rozliší a zapíše výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	• rozliší a zapíše výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	CHEMICKÉ REAKCE • chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice Látkové množství, molární hmotnost		
➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		
➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	ANORGANICKÉ SLOUČENINY • oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	EV – problémy životního prostředí /skleníkový efekt/	
➤ orientuje se na stupnici pH, změří reakci univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• orientuje se na stupnici pH, změří reakci univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků • neutralizace		
➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	ANORGANICKÉ SLOUČENINY • soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky		

<i>těchto látek na životní prostředí</i>		významných halogenidů		
Předmět, ročník CHEMIE - 9. ročník				
<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	ORGANICKÉ SLOUČENINY . uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z – 9.r. /životní, společ. a hosp. prostředí/
➤ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	. paliva – ropa, uhlí, zemní plyn . průmyslově vyráběná paliva		Př – vznik uhlí
➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	. deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin		
➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	. přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů		
➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	CHEMIE A SPOLEČNOST . chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př – 9.r. /ekologie/ Z – 8.r. /hospodářství ČR/
➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	. hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti		
➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	. průmyslová hnojiva . tepelně zpracované materiály – vápno, cement, sádra, keramika . plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace . detergenty, pesticidy, insekticidy . léčiva a návykové látky	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí /pesticidy, hnojiva,plasty/	Př – 8.r. Výchova ke zdraví

5.2.9 Přírodopis

I. Název vzdělávacího předmětu

Přírodopis

II. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněném vzdělávacím oboru žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka, aby si osvojil a třídil informace.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáka chápat problém, snažit se samostatně zjistit jeho příčinu, navrhnout způsob řešení problému, využít přitom vlastních vědomostí, popř. dostupné literatury, internetu.

Kompetence komunikativní

- vychováváme žáka k tomu, aby postupně získával schopnost formulovat své názory a myšlenky, učí se také naslouchat ostatním v rámci přednášených referátů.

Kompetence sociální a personální

- zavádíme do výuky práci ve skupině, ve snaze naučit žáka efektivně pracovat ve skupině za účelem dosažení co nejlepšího společného výsledku.

Kompetence pracovní

- učíme žáka bezpečně používat přístrojové vybavení, dodržovat stanovené předpisy při zacházení s nimi.

Kompetence digitální

- učíme žáka využívat digitální technologie k vyhledávání informací, k vytváření prezentací

V. Tematické okruhy průřezových témat

Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí.

VI. Dotace

Ročník:	6	7	8	9
Časová dotace:	2	1,5	2	1

VII. Očekávané výstupy

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

- P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

- P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-4-01p *porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
 P-9-4-02p *rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
 P-9-4-03 *odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
 P-9-4-04p *ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-5-01 *určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy*
 P-9-5-02 *orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka*
 P-9-5-03 *objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří*
 P-9-5-04 *rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-5-01p *popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce*
 P-9-5-02p *charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka*
 P-9-5-03p *popíše vznik a vývin jedince*
 P-9-5-04p *rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-6-01 *rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek*
 P-9-6-02 *rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
 P-9-6-03 *uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-6-01p *pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny*
 P-9-6-02p *rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
 P-9-6-03p *na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- P-9-7-01 *uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
 P-9-7-02 *na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
 P-9-7-03 *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
 P-9-7-04 *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**Očekávané výstupy**

žák

- P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu*

VIII. Cílové zaměření oblasti v 6. – 9. ročníku

6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, buňka – rostlinná, živočišná, orgánové soustavy rostlin, živočichů taxonomie organismů	ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	rozmnožování, vývin		
➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	vývin života		
➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	ENV-základní podmínky života, potravní řetězce	
➤ rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		
➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy		

<p>➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<p>organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů</p>		
<p>➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<p>významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) rozšíření, význam a ochrana živočichů</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce</p>	
<p>➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů</p>		
<p>➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<p>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce</p>	
<p>➤ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému, globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce</p>	
<p>➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<p>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy živ. pr.</p>	

<p>➤ <i>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p>	<p>▪ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>		
---	--	--	--	--

7. ročník

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
<p>➤ <i>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i></p>	<p>▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p>		
<p>➤ <i>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i></p>	<p>▪ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>rozmnožování rostlin</p>		
<p>➤ <i>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p>	<p>▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin jedno- a dvouděložných</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>➤ <i>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p>	<p>▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p>		

<p>➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<p>strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)</p>		
<p>➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<p>rozšíření, význam a ochrana živočichů</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů</p>		
<p>➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<p>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>➤ objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>populace, společenstva, vztahy, rovnováha</p>		

➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	přírozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	▪ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	ENV-základní podmínky života	
➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem		

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla savců		
➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozšíření, význam a ochrana živočichů	ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy	ENV-základní podmínky života	

<p>➤ <i>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů</p>		
<p>➤ <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<p>živočišná společenstva</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>➤ <i>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>rozšíření, význam a ochrana živočichů</p>	<p>ENV-základní podmínky života</p>	
<p>➤ <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<p>potravní řetězce člověk a jeho vliv na přírodu</p>	<p>ENV-základní podmínky života, potravní řetězce, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>➤ <i>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<p>potravní řetězce člověk a jeho vliv na přírodu</p>		

➤ <i>aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem		
➤ <i>určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i>	▪ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy		
➤ <i>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</i>	▪ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka		
➤ <i>objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</i>	▪ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	rozmnožování člověka soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
➤ <i>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</i>	▪ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	hygiena duševní činnosti nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí		

9. ročník

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
➤ <i>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i>	▪ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	ENV-základní podmínky života	

<p>➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<p>vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky pedosféra</p>		
<p>➤ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí geologický vývoj Země geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty</p>	<p>ENV-základní podmínky života</p>	

5.2.10 Zeměpis

I. Název vzdělávacího předmětu

Zeměpis

II. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má dotaci 6,5 hodiny týdně v 6-9. ročníku. Výuka probíhá většinou ve specializované učebně s možností využití učebny informatiky se všemi zde dostupnými výukovými programy a internetu. Ve výuce mohou žáci pracovat individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách. Dle momentální vhodnosti jsou zařazovány krátkodobé či dlouhodobé projekty doplňující témata výuky.

Vyučovací předmět Zeměpis umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů dějů. Žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí a jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR v Evropě a ve světě. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Předmět slouží žákům k nabývání klíčových kompetencí vymezených RVP a to prostřednictvím geograficky tematizovaného vyučovacího procesu.

Předmět vykazuje významný integrační potenciál. Vedle zcela specifického vzdělávacího obsahu vycházejícího z řady přírodních a sociálních věd, vzájemně propojuje znalosti a dovednosti nabývané v jiných předmětech a integruje je v dimenzi prostoru povrchu Země. Proto významným způsobem přispívá k dosažení řady kompetencí žáka vymezených v průřezových tématech RVP – „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Environmentální výchova“ a „Multikulturní výchova“.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných a geografických problémů
- potřebě klást si otázky průběhu a příčinách různých přírodních a socioekonomických procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi
- umění získávat základní informace o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech, jejich porovnávání a orientace mezi nimi
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi člověka a stavem životního prostředí
- aktivnímu získávání znalostí o svém bydlišti, regionu a své vlasti
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Učíme žáka vyhledávat a třídit informace, zařazovat je do systému, operovat s obecně užívanými termíny a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků

poznatky, klást otázky o průběhu a příčinách přírodních a společensko-hospodářských procesů a jevů na planetě Zemi,

- Naučíme ho chápat planetu Zemi jako domov svůj a domov všech rostlinných a živočišných druhů, získávat základní informace o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech.
- Vedeme ho k získání orientace v zeměpise světadílů, ve zvláštích života jejich obyvatelstva.

Kompetence k řešení problémů

- Žáka vedeme k pochopení problému, k přemýšlení o nesrovnalostech a jeho příčinách, vyhledání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků.
- K řešení problému ho učíme využívat získané vědomosti a vlastního úsudku.

Kompetence komunikativní

- Žáka vedeme k umění formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, rozumět různým typům fyzicko-geografických nebo socioekonomických materiálů.
- Naučíme ho naslouchat promluvám druhých lidí, zapojovat se do diskuse, obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
- K řešení problému využije získané vědomosti a vlastní úsudek.
- Žáka naučíme samostatně pracovat s různými druhy map, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi získanými jinde

Kompetence sociální a personální

- Žáka vedeme ke spolupráci ve skupině, k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, k práci v malé skupině i k debatě celé třídy, k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, k ocenění zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a načerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- Žákovi předkládáme historický vývoj i současné směřování jednotlivých regionů současného světa společně s ucelenými vědomostmi a poznatky o České republice, přírodě, obyvatelstvu hospodářství jednotlivých regionů s důrazem na místo jeho bydliště.
- Učíme ho srovnávat a posuzovat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými jevy ve světě s důrazem na Evropu.
- Vedeme žáka k porozumění ke vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím, k u tváření si smyslu pro krásu přírodních objektů i výtvorů lidské činnosti.
- Probouzíme touhu cestovat a poznávat nové země, regiony život místních obyvatel s jejich tradicemi a zvyky.
- Utváříme pozitivní hodnotový systém ve vztahu k lidem, přírodě a svému okolí a zvyšujeme jeho zájem o stav životního prostředí, základní globální problémy lidstva a, jejich příčiny a důsledky pro život na Zemi. Pochopí souvislosti vztahů mezi státy, národy národnostními, náboženskými a etnickými skupinami obyvatel ve vybraných regionech světa

Kompetence digitální

- Učíme žáka běžně ovládat a používat digitální zařízení a aplikace vedoucí k zisku informací
- Učíme žáka vyhledat data a informace o aktuálním dění ve světě a jednotlivých státech
- Vedeme žáka získané informace zhodnotit a využít je ke tvorbě prezentací a referátů
- Žákovi předkládáme mapové portály v digitální podobě. Vedeme ho k tomu, aby uměl data vyhledat, zapsat, zhodnotit a prezentovat
- Vedeme žáka k vytváření a upravování digitálního obsahu v rámci různých druhů map
- Žákovi předkládáme různé digitální technologie, aplikace, které žákovi usnadní orientaci v globálních problémech lidstva

V. Tematické okruhy průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ

Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VI. Dotace

Ročník	6	7	8	9
Časová dotace	2	2	2	1

VII. Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01 *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*

Z-9-1-02 *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p *rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-2-01 *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*

Z-9-2-02 *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*

Z-9-2-03 *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-2-01p *objasní důsledky pohybu Země*
 Z-9-2-03p *uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost*
 Z-9-2-03p *uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*

REGIONY SVĚTA**Očekávané výstupy**

žák

- Z-9-3-01 *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
 Z-9-3-02 *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
 Z-9-3-03 *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-3-01p *vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány*
 Z-9-3-02p *rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů*
 Z-9-3-02p *charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ**Očekávané výstupy**

žák

- Z-9-4-01 *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*
 Z-9-4-02 *posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*
 Z-9-4-03 *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*
 Z-9-4-04 *porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit*
 Z-9-4-05 *porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků*
 Z-9-4-06 *lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-4-02p *uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel*
 - *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**Očekávané výstupy**

žák

- Z-9-5-01 *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín*
- Z-9-5-02 *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*
- Z-9-5-03 *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-5-01p *umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín*
- Z-9-5-02p *uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek*
- Z-9-5-03 *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-6-01 *vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*
- Z-9-6-02 *hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- Z-9-6-03 *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*
- Z-9-6-04 *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*
- Z-9-6-05 *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-6-01p *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- Z-9-6-02p *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- Z-9-6-03p *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- Z-9-6-03p *rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- Z-9-6-03p *uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- Z-9-6-04p *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-7-01 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- Z-9-7-02 *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*
- Z-9-7-03 *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- Z-9-7-01 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- Z-9-7-03p *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

VIII. Cílové zaměření v 6. ročníku

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i> ➤ <i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže číst z geografických tabulek, zná a rozumí základním geografickým pojmům a pomůckám ▪ umí pracovat s mapou, globusem, atlasem a to i v základní elektronické podobě ▪ po pochopení jazyku mapy v mapě přečte informace o daném regionu, určí zeměpisnou polohu, časové pásmo 	<p>Komunikační geografický a kartografický jazyk Co je to mapa, globus, rozdíly mezi nimi Vznik a použití mapy Zásady práce s mapou, geografické a kartografické pojmy a pomůcky, rovnoběžky, poledníky, zeměpisná síť</p>		Vyučováno v průběhu celého školního roku v předmětu zeměpisu. Práce s mapou, kompasem

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>objasní důsledky pohybů Země</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí a popíše tvar a rozměry Země, používá s porozuměním základní pojmy, vesmír, galaxie, sluneční soustava, meteor, kometa, planeta, hvězda, souhvězdí ▪ objasní postavení Země ve vesmíru, vysvětlí význam Slunce, popíše Sluneční soustavu 	Planeta Země-Země jako vesmírné těleso	ENV-Lidské aktivity a životní prostředí	F- optika, stín světlo F- astronomie Vv 6-9. roč.

<p>➤ <i>prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže za pomoci globu vysvětlit pohyby Země, zná pojmy póly, zemská osa, vysvětlí důsledky pohybů Země ▪ umí vysvětlit vztah mezi Zemí a Měsícem a jeho vliv na Zemi ▪ popíše pohyby Měsíce a jejich důsledky 	<p>Tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas Pohyby Měsíce a jejich důsledky pro život na Zemi</p>		<p>F- astronomie F- objevy</p>
<p>➤ <i>uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivů na přírodu a na lidskou společnost</i></p> <p>➤ <i>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i></p> <p>➤ <i>porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</i></p> <p>➤ <i>uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí rozlišit jednotlivé části fyzicko-geografické sféry ▪ popíše složení zemského tělesa ▪ má základní představu o působení sil v zemském tělese a jejich vlivu na povrch Země ▪ dokáže charakterizovat jednotlivé přírodní složky a oblasti Země. objasní působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů na povrch Země ▪ pojmenuje složky ovzduší, dokáže vysvětlit pojmy počasí, podnebí ▪ popíše základní rysy oběhu vzduchu, vznik větru ▪ popíše složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající ▪ pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě ▪ zhodnotí význam hydrosféry pro život na Zemi ▪ vysvětlí vznik ledovce a jeho výskyt ▪ vysvětlí vznik a význam půdy ▪ dokáže rozlišit mezi půdním druhem a typem 	<p>Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně</p>		<p>F- optika- lom a odraz světla Př- geolog. procesy</p> <p>Ch-voda</p> <p>F- změny teplot v průběhu</p>

	<ul style="list-style-type: none"> popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajín podle podnebí, rostlinstva a živočišstva 			
--	---	--	--	--

REGIONY SVĚTA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ➤ vyhledává na mapách jednotlivé světadíly a oceány ➤ charakterizuje polohu, rozlohu přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států 	<ul style="list-style-type: none"> popíše život lidí a možnosti obživy, hospodářské činnosti, cestovního ruchu a rekreace v jednotlivých oblastech Země 	<p>Domov, obec světadíl Lidé na Zemi-města Přírodní zdroje Země a jejich využití. Rozdělení zemí a regionů dle vyspělosti Propojování současného světa</p>	MUV-lidské vztahy, etnický původ	Ov- člověk a lidská práva

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> dokáže se za pomoci mapy, kompasu, busoly prakticky orientovat v prostoru, určovat světové strany, umí číst mapu a dokáže rozeznat její druhy umí určit azimut a prakticky 	<p>Terénní cvičení a geografická exkurze Práce s mapou - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu;</p>		Tv- pobyt v přírodě

<p>➤ <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvolit směr pochodu ▪ orientuje se v prostoru za pomoci plánu či turistické mapy 	<p>jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>		<p>F- magnetické pole, magnety Vv 6-9.roč.</p> <p>Obsaženo i v učivu litosféra a hydrosféra</p>
--	---	--	--	---

Cílové zaměření v 7. roč.

REGIONY SVĚTA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ <i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojmy: kontinent, hranice, stát, oceán, region ▪ vyhledá určité druhy moří, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy ▪ posoudí obecný a hospodářský význam oceánů, posoudí problémy životního prostředí oceánů ▪ porovná oceány vzájemně mezi sebou, určí jejich zeměpisnou polohu ve vztahu ke kontinentům ▪ porovná státy dle politických a hospodářských kritérií 	<p>Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>Atlantský oceán Indický oceán Tichý oceán Severní ledový oceán</p>		
<p>➤ <i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo jednotlivých oblastí 	<p>Modelové regiony světa Afrika a africké regiony Přírodní poměry Afriky Sahel Země Guinejského zálivu</p>	<p>MUV-etnický původ, kulturní diference</p>	

<p><i>a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i></p> <p>➤ <i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i></p>	<p>Afriky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Ameriky ▪ charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Asie ▪ charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Austrálie a Oceánie ▪ vymezi za pomoci mapy Austrálii a charakterizuje její obyvatelstvo, hospodářskou a politickou situaci ▪ popíše význam Antarktidy, její polohu, přírodní podmínky 	<p>Východní Afrika Jižní Afrika Amerika a americké regiony Přírodní poměry Ameriky rozdělení Ameriky do regionů Severní Amerika – USA, Kanada Střední Amerika Ostrovy Karibského moře Jihoamerické regiony Asie a asijské regiony, Přírodní poměry Asie, Obyvatelstvo Asie Rozdělení Asie Blízký východ Střední východ Zakavkazsko Střední Asie Jižní Asie Východní Asie-Japonsko Sibiř a Dálný východ Austrálie-přírodní poměry Hospodářství, obyvatelstvo Austrálie a Oceánie Kontinent ledu a chladu Přírodní poměry, zdroje surovin, dobývání Antarktidy</p>		
--	--	--	--	--

Cílové zaměření v 8. ročníku

REGIONY SVĚTA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ <i>rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Evropy ▪ dokáže charakterizovat život obyvatelstva ve významných 	<p>Přírodní podmínky a přírodní oblasti Evropy Evropa</p>	<p>VMEGS-Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p>	<p>Návaznost na učivo regiony světa ze 7.roč, - zeměpis-kontinent Evropa</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i> ➤ <i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i> ➤ <i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i> 	<p>státech evropských regionů zejména s důrazem na země EU</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše pomocí map přírodní poměry těchto států ▪ posoudí a porovná jejich společenský, politický a hospodářský vývoj ▪ charakterizuje obyvatelstvo, sídla významných evropských zemí 	<p>Co je to Evropa, kdo jsou Evropané Obyvatelstvo a osídlení Evropy Přirozený pohyb obyvatel Evropské hospodářství</p> <p>Regiony Evropy Evropa střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní</p> <p>Evropská unie</p>	<p>MU-Kulturní diferenciacie, lidské vzťahy, etnický pôvod</p>	<p>D- rozdělený a integrující se svět</p>
---	---	--	--	---

ČESKÁ REPUBLIKA

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i> ➤ <i>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje sídla dle velikosti a dává konkrétní příklady z regionu ▪ dokáže vyhledat a popsat významné regionální geografické a historické pamětihodnosti 	<p>Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj</p>	<p>VMEGS- jsme Evropané MU-Kulturní diferenciacie, lidské vzťahy, etnický pôvod ENV-vztah člověka k prostředí</p>	<p>Člověk a svět práce- pracovní možnosti v okrese a kraji Vv-6-9.roč.</p>

<p>➤ <i>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dle mapy charakterizuje polohu ČR v Evropě, zná rozlohu, dokáže popsat přírodní poměry a srovnat se sousedními zeměmi ▪ dokáže srovnat hospodářskou vyspělost ČR se zeměmi regionu, zná historický vývoj vzniku území ČR ▪ dokáže popsat za pomoci mapy národností složení obyvatel ČR a vysvětlit jeho historické změny, objasní současné trendy ve vývoji populace, jejího rozmístění, migrace, růstu či úbytku 	<p>Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, česká krajina, ochrana přírody</p> <p>Česko v Evropě, vývoj státního území, územní rozdíly</p> <p>Historický vývoj hospodářství a jeho současný směr, zdroje nerostných surovin, jednotlivá odvětví národního hospodářství Obyvatelstvo a osídlení – od minulosti po současnost</p>		<p>Př- ekologie, chráněná území</p> <p>F-síť zdrojů, energetické perspektivy (elektromagnetismus)</p> <p>Př- nerosty a horniny Ch- chemický průmysl v ČR</p>
<p>➤ <i>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje přírodní, hospodářské podmínky jednotlivých krajů ČR, zná a na mapě ukáže nejvýznamnější sídla, krajinné útvary ▪ dokáže tyto údaje srovnat s jinými regiony ČR 	<p>Regiony České republiky Cestovní ruch v České republice</p>		
<p>➤ <i>uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam vytváření jednotné Evropy v politickém a hospodářském smyslu a smysl této integrace pro ČR 	<p>Česko a zahraniční vztahy</p>		

Cílové zaměření v 9. ročníku

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

ŽÁK

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ <i>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí vývoj počtu obyvatel Země pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa ▪ vymezí rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách ▪ argumentuje proti rasistickým teoriím ▪ zařadí hlavní světové jazyky a dokáže charakterizovat hlavní světová náboženství uvádí příklad rozlišení obyvatelstva dle fyzických a socioekonomických znaků 	<p>Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky Národy, jazyky, náboženství</p>	<p>MU-Kulturní diference, Etnický původ</p>	
<p>➤ <i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem sídlo, dokáže rozlišit a charakterizovat jednotlivé typy sídel ▪ zhodnotí polohu měst vůči jiným sídlům, rozlišuje shodné a odlišné aspekty v životě obyvatel velkoměst v rozvinutých a málo rozvinutých zemích světa ▪ posuzuje vzájemně propojenou návaznost osídlení ▪ posoudí vliv sídel na krajinu a životní prostředí 	<p>Lidská sídla Typy sídel, rozmístění, základní funkce a znaky</p>		
<p>➤ <i>zhodnotí přiměřeně strukturu,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatné rozdíly mezi jednotlivými typy ekonomik 	<p>Světové hospodářství Hospodářské, společenské, politické</p>		

<p><i>složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i></p> <p>➤ <i>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i></p> <p>➤ <i>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokumentuje vývoj hospodářských vztahů v jednotlivých etapách vývoje lidstva ▪ posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva, popíše různé zemědělské systémy ▪ objasní závislost výskytu nerostů na geologických poměrech ▪ dokumentuje vztah mezi využíváním nerostných surovin a vývojem lidské společnosti ▪ rozlišuje jednotlivá průmyslová odvětví a vazby mezi nimi ▪ zhodnotí typy a úroveň dopravy ▪ popíše funkce dopravy od starověku do dnešní doby ▪ charakterizuje a rozdělí služby, dokáže popsat jejich význam 	<p>a globalizační procesy, globální nerovnost</p> <p>Jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>Regionální, společenské, politické a hospodářské útvary</p> <p>Světové zemědělství</p> <p>Světová průmyslová výroba a těžba nerostných surovin</p> <p>Úloha dopravy v hospodářství</p> <p>Jednotlivé typy dopravy a spojů</p> <p>Služby obyvatelstvu, cestovní ruch a rekreace</p>		Ch-fosilní paliva
<p>➤ <i>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí hlavní rozdíly mezi závislým a nezávislým územím ▪ uvádí rozdíly mezi formami státního zřízení ▪ určí příčiny kolonizace cizích zemí ▪ uvede názvy hlavních mezinárodních organizací, jejich cíle a význam ▪ pojmenuje a objasní globální problémy současného světa ▪ v diskusi se pokusí nastínit jejich řešení 	<p>Mezinárodní obchod</p> <p>Politická mapa současného světa</p> <p>Státy na Zemi</p> <p>Státní zřízení, způsob vlády</p> <p>Stupeň rozvoje států</p> <p>Ohniska neklidu v současném světě</p> <p>Nové státy na mapě světa</p>		

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i> ▪ <i>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i> ▪ <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé typy krajiny ▪ rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin ▪ dokáže popsat působení krajínotvorných činitelů a jejich podíl na vytváření krajiny ▪ popíše činnost lidí na krajinu ▪ zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v jednotlivých typech krajiny ▪ popíše vliv člověka na ekosystémy, význam vytváření umělých ekosystémů ▪ uvede konkrétní příklady negativního vlivu lidské společnosti na krajinu a životní prostředí ▪ vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí ▪ popíše nejzávažnější environmentální a ekologické problémy současného světa ▪ objasní funkce chráněných krajinných celků 	<p>Krajina Krajinné složky a prvky Přírodní a kulturní krajinné složky Krajínotvorné činitele a procesy Změny krajiny Typy krajiny Společenské prostředí a jeho vztah k přírodnímu prostředí</p> <p>Živé biotické složky krajiny</p> <p>Společensko-hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí</p>	<p>ENV- Ekosystémy,</p>	<p>Ch- vzduch</p> <p>Př- ekologie</p>

5.2.11 Hudební výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Hudební výchova

II. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hv náleží do vzdělávací oblasti „Umění a kultura“. Vytváří protipól k racionálnímu poznávání světa uskutečňovaného prostřednictvím jiných, především exaktních předmětů. Seznamuje žáky s kulturou a uměním jako neoddelitelnými součástmi každodenního života, akcentuje umění jako proces specifického poznání a dorozumívání.

Hv žákům umožňuje tvořivě se realizovat prostřednictvím zvuků, tónů, pohybu, rozvíjí jejich specifické citění, vnímavost k uměleckému dílu a představuje jim kontinuitu uměleckého vývoje na příkladech nejvýznamnějších hudebních památek.

Předmět Hv zahrnuje *vokální, instrumentální, hudební pohybové a poslechové činnosti*. Jejich vzájemným propojením dochází k rozvoji žákovy osobnosti, především jeho hudebnosti. Všechny zmíněné činnosti se uskutečňují v rovině *produkce, recepcce a reflexe* a jsou základními doménami vzdělávání v hudební výchově na II. stupni.

Ve všech ročnících II. stupně je využita minimální časová dotace – 1 hodina týdně. Výuka probíhá v jednotlivých ročnících nejčastěji v odborné učebně Hv, výjimečně v učebně informatiky.

Zajímavým doplněním výuky jsou výchovné koncerty /zpravidla jeden ročně/, uskutečňované na půdě naší školy či v okolí /okresním či krajském městě/. K tradicím naší školy patří rovněž pěvecké soutěže, jež jsou žáky velmi oblíbeny.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Hlavním cílem Hv je vzbudit v žácích zájem o hudební oblast, probudit v nich dřímající muzikálnost, získat je pro zpěv i poslech vážné i populární hudby, odbourat v nich tradiční předsudky týkající se vlastního zpěvu.

Dalším cílem je spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pro rozvíjení individuálních hlasových potenciálů tak, aby žáci mohli společně prožívat radost z „muzicírování“.

Dalším cílem je seznamovat žáky se základní hudební terminologií, aby byli schopni vnímat a rozumět hudbě a sami dokázali jednoduše formulovat své vlastní názory a postoje.

K cílům patří také vychovávat k tolerantnímu přístupu k nejrůznějším hudebním žánrům, hudbě a projevům různorodých skupin, národů a národností.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, realizaci vlastních nápadů*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme*
- *učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům na základě jejich vrozených dispozic*
- *snažíme se o propojování poznatků z různých předmětů do jednoho celku /např. při vymezování jednotlivých uměleckých stylů propojujeme poznatky z literatury, výtvarného umění, architektury, dějepisu apod./*
- *vedeme žáky k sebehodnocení a zdravému sebevědomí*

Kompetence k řešení problémů

- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost*

- *dle možností zařazujeme do Hv miniprojekty a jejich prezentace /např. tvorbu textů rituální tance, vyjadřování nálad apod./*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení*
- *podporujeme používání moderní techniky, učíme žáky rozumět specifickým prostředkům hudební komunikace*

Kompetence komunikativní

- *vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu*
- *učíme žáky rozumět specifickým prostředkům hudební komunikace*
- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných*
- *podporujeme přátelské vztahy ve třídách*
- *učíme žáky asertivnímu jednání a neverbální komunikaci*

Kompetence sociální a personální

- *učíme žáky pochopit skutečnost, že žít ve společnosti znamená respektovat druhé, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle*
- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů*
- *seznamujeme žáky s uměním a kulturními tradicemi našeho národa, vedeme je k národní hrdosti a vlastenectví*
- *seznamujeme žáky s kulturou a uměním různých národů i národností a učíme je chápat jinou mentalitu, abychom tak zamezili projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování*
- *učíme žáky, že hudba dokáže spojovat lidi všech národností*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem*
- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků*
- *vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana*
- *v rámci Hv nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól k nežádoucím sociálně patologickým jevům*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole*

Kompetence pracovní

- *vedeme žáky k využívání znalostí, dovedností a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj a obohacení života*
- *důsledně žáky vedeme k dodržování zásad hlasové hygieny*
- *učíme žáky hudbu používat jako nástroj relaxace*
- *dbáme na bezpečné používání nástrojů pod proudem*

Kompetence digitální

- učíme žáka získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data a informace
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, ke kombinaci různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do předmětu Hv na naší škole nezařazujeme žádné průřezové téma, přesto cítíme styčnou plochu s tématem Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Časová dotace :	1	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

žák

- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*
- HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*
- HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*
- HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*
- *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
- *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
- *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

VIII. Cílové zaměření

Hudební výchova - 6. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje pohybem na změnu nálady znějící hudby. 	Analýza dur- moll akordů. Reprodukce tónů. Zachycování krátkého rytmického úryvku do notové podoby. Pohybové aktivity – hra na tělo.		
➤ <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokouší se o lidový dvojhlas. 	Zásady hlasové hygieny: dýchání, správné nasazení tónu, frázování, vokalizace. Mužské a ženské hlasy. Jednohlas. Interval tercie a sexty. Stavba kvintakordů		Čj – Jazyková výchova: tempo, pauzy, frázování při četbě či přednesu.
➤ <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří rytmické předvětí a závětí. • Zpívá intonačně a rytmicky přesně v rámci svých dispozic. 	Lidová píseň vokálního a instrumentálního typu. Umělá píseň. Seznámení s písňovou formou – a b a. Durové a mollové stupnice. Hra na nástroje Orffova instrumentáře. Lidové písně moravské, české. Umělé písně – Pstruh apod. Trampské a folkové písně. Koledy. Písně z muzikálů.		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní krok u polky, valčíku, mazurky. 	<p>Polka Valčík Menuet Mazurka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná dynamické změny, gradaci, některé nástroje. 	<p>Sólo, duet, kvartet. Opera evropská a česká – hlavní představitelé. Opereta. Muzikál. Balet a výrazový tanec. Melodram.</p>		

Hudební výchova - 7. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • Zpívá durové a mollové stupnice. 	<p>Analýza – poslech: vzestupná a sestupná melodie, dur moll akordy, polyfonní hudba. Intonace v rozmezí c1 až c2. Záznam jednoduchých melodicko-rytmických motivů. Taktování, pohybové improvizace. Mollová stupnice harmonická.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si následky přepínání hlasu v době nemoci či mutace. • Improvizuje rytmické doprovody k písním. 	<p>Utvrzování zásad hlasové hygieny. Rozšiřování hlasového rozsahu (individuálně). Zpěv v jednohlasu a snaha o jednoduchý lidový dvojhlas. Problémy spojené s mutací. Lidová píseň: -třídění dle obsahu -vokální a instrumentální -písně různých etnických skupin /romské, židovské, ukrajinské,</p>		

		americké spirituály apod./ Kánon Písňe z muzikálů a pohádek. Současná populární hudba.		
➤ <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Začíná rozpoznávat základní znaky polyfonní a homofonní hudby, nadaní žáci si uvědomují autorský rukopis Mozarta a Beethovena. 	Hlavní představitelé barokní polyfonní hudby – J. S. Bach, A. Vivaldi. Vídeňská trojka klasicistních skladatelů – J. Haydn, W. A. Mozart a L. v. Beethoven.		
➤ <i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Taktuje v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém metru. 	Lidový tanec. Balet – klasický a moderní. Společenské tance: -standartní /valčíkový krok, vídeňský valčík – J. Strauss./ -latinskoamerické /samba, čača/ -moderní /rokenrol/ Pohybové improvizace na znějící hudbu.		
➤ <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojům tempový a dynamický kontrast, hlavní téma. 	Polyfonie. Kánon, imitace. Fuga. Koncert, concerto grosso. Sonáta, sonátová forma. Symfonie, symfonická báseň. Kantáta, oratorium.		

Hudební výchova - 8. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	Analýza – poslech: vzestupná a sestupná melodie, dur moll akordy, polyfonní hudba. Záznam jednoduchých melodicko-rytmických motivů. Taktování, pohybové improvizace. Mollová stupnice harmonická.		

<p>➤ <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • nadaný žák zpívá a rozpozná tercii. 	<p>Hlasová hygiena- rozšiřování rozsahu, péče o hlas v období mutace. Užívání falzetu ve vyšších polohách. Intonace. Půltón, celý tón. Jednohlas, dvojhlas. Zpěv ve skupinách.</p>		
<p>➤ <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. 	<p>Hra na nástroje Orffova instrumentáře – doprovod k písním, improvizace k různým náladám, stavům. Doprovod pomoc T, D, S. Hlavní téma, vedlejší téma. Riff, blue tóny. Chorál, písně inspirované gregoriánským chorálem. Spirituál, worksongy. Blues. Rokenrol. Muzikálové písně.</p>		
<p>➤ <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná polyfonní a homofonní hudbu. • Vyjmenuje nejdůležitější představitele barokní, klasicistní a romantické hudby. 	<p>Původ hudby, pravěk, starověk. Středověk – gotika. Renesance. Baroko. Klasicismus. Romantismus. Impresionismus. Vážná hudba 20. stol. Vývoj jazzu až po moderní populární hudbu.</p>		<p>Čj – Národní obrození, vlastenecká témata symfonických básní. Čj a Vv – filosofie uměleckých směrů. Čj – truvéri, minnesängri</p>
<p>➤ <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná klasický jazz. • Chápe rozdíl mezi instrumentálními a vokálně-instrumentálními skladbami 	<p>Artificiální a nonartificiální hudba. Chorál. Rytířský zpěv. Šanson. Vícehlasé skladby. Ragtime.</p>		

Hudební výchova - 9. ročník

žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách žáci ZUŠ představují své nástroje, doprovází hrou a zpěvem v hodinách 	Analýza – poslech: vzestupná a sestupná melodie, dur moll akordy, polyfonní hudba. Záznam jednoduchých melodicko-rytmických motivů. Taktování. Mollové stupnice.		
➤ <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	Hlasová hygiena- rozšiřování rozsahu. Zpěv pomocí falzetu. Sketování na rytmické slabiky. Intonace. Půltón, celý tón. Jednohlas, dvojhlas. Zpěv ve skupinách. Sólový zpěv.		
➤ <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace zpívá, instrumentálně či rytmicky doprovází vybrané skladby 	Hlavní téma, vedlejší téma. Tvorba přede hry, dohry. Dynamické ztvárnění skladby. Rapové improvizace. Kabaretní písně. /K. Hašler apod. Dechovky. /Škoda lásky/ Písně Osvobozeného divadla. Písně A. V. Michny z Otradovic. Bigbeat 60. let /Olympic/ Písničky ze Semaforu. Současné populární písně.		
➤ <i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě jednoduchou pohybovou vazbu</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	Romantismus- folklór jako inspirační zdroj skladatelů vážné hudby /Dvořák- Slovanské tance, Smetana – Z českých luhů a hájů/. Tanec jako třetí věta cyklické sonátové formy.		
➤ <i>vyhledává souvislosti mezi</i>	<ul style="list-style-type: none"> chápe propojení hudby s ostatními druhy umění v rámci 	Melodram. Filmová a scénická hudba. Osvobozené divadlo a divadla malých		Filmové festivaly, udílení fil. cen –

<i>hudbou a jinými druhy umění</i>	jednotlivých stylových období	forem v 60. letech. Baroko. Romantismus (Národní obrození)		Oscar.
➤ <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	• Rozezná polyfonii, homofonii, kontrast, gradaci, dynamické změny, nástrojové skupiny.	Chorál. Středověká milostná píseň. Renesanční vícehlas. Mše, duchovní písně. Barokní nástrojová hudba. Opera (Smetana, Dvořák, Janáček, Martinů) Muzikál. Tramská a folková píseň. Česká populární hudba.		Čj a Vv – umělecké směry, vzájemné propojení.
➤ <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	• Provádí slovní charakteristiku hudebního díla.	Nejstarší české hudební památky – chorály, kancionály. Středověké milostné písně. Renesance v Čechách. Barokní hudba. Klasicistní čeští skladatelé – domácí a emigrace. Hudba národního obrození. Romantické. Česká moderna /Janáček, Martinů, apod./		

5.2.12 Výtvarná výchova

I. **Název vzdělávacího předmětu**

Výtvarná výchova

II. **Charakteristika vzdělávací oblasti**

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- *podporujeme samostatnost, tvořivost žáků, realizaci vlastních nápadů;*
- *snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, pozitivně motivujeme;*
- *učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace v literatuře a na internetu;*
- *nabízíme žákům účast v různých výtvarných soutěžích*
- *uplatňujeme individuální přístup k žákům na základě jejich vrozených dispozic;*
- *snažíme se o propojování poznatků z různých předmětů do jednoho celku /např. při vymezování jednotlivých uměleckých stylů propojujeme poznatky z literatury, dějepisu, zeměpisu, fyziky apod./;*
- *vedeme žáky k sebehodnocení a zdravému sebevědomí;*

Kompetence k řešení problémů

- *podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, ale také originalitu, samostatnost, tvořivost;*
- *dle možností zařazujeme monoprodukty, projekty a jejich prezentaci /např. tvorbu textů rituální tance, vyjadřování nálad apod./;*
- *vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení a sebehodnocení;*
- *podporujeme používání moderní techniky;*

Kompetence komunikativní

- *vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu;*
- *učíme žáky porozumění vlastnímu výtvarnému projevu, vyjádření svých emocí pomocí malby, kresby;*
- *učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, argumentovat a zároveň poslouchat a zamýšlet se nad názory jiných;*
- *podporujeme přátelské vztahy ve třídách;*
- *učíme žáky asertivnímu jednání a neverbální komunikaci;*

Kompetence sociální a personální

- *učíme žáky pochopit skutečnost, že žít ve společnosti znamená respektovat druhé, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle;*
- *ve výuce kombinujeme tradiční metody s moderními, mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků;*
- *vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině;*
- *usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině;*
- *učíme žáky hodnotit a respektovat práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů;*
- *seznamujeme žáky s uměním a kulturními tradicemi našeho národa, vedeme je k národní hrdosti a vlastenectví;*
- *seznamujeme žáky s kulturou a uměním různých národů i národností a učíme je chápat jinou mentalitu, abychom tak zamezili projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;*
- *vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování;*

Kompetence občanské

- *vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí, k sebeúctě a úctě k druhým lidem;*
- *netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé chování žáků ;*
- *vedeme k pochopení základních principů občanského soužití, práv a povinností člověka, občana;*
- *v rámci VV nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól k nežádoucím sociálně patologickým jevům;*
- *respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole;*

Kompetence pracovní

- *vedeme žáky k využívání znalostí, dovedností a zkušeností získaných ve výuce pro vlastní rozvoj a obohacení života;*
- *důsledně žáky vedeme k dodržování zásad hygieny;*
- *učíme žáky používat výtvarné umění jako nástroj relaxace*
- *dbáme na bezpečné používání výtvarných potřeb a jiných pracovních pomůcek, nástrojů pod proudem apod.;*

Kompetence digitální

- *vedeme žáky k využívání počítačové grafiky, fotografií, videí, animace*
- *vedeme žáky k získávání a vyhledávání informací ke konkrétním situacím*
- *seznamujeme žáky s novými technologiemi ve výtvarném umění a kriticky hodnotit jejich přínosy*

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do předmětu Výtvarná výchova nezařazujeme průřezové témata.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Dotace:	2	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

žák

- VV-9-1-01 *vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*
- VV-9-1-02 *zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*
- VV-9-1-03 *zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*
- VV-9-1-04 *vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření*
- VV-9-1-05 *rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*
- VV-9-1-06 *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*
- VV-9-1-07 *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-9-1-01p až VV-9-1-07p *uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- VV-9-1-01p, VV-9-1-03p *uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- VV-9-1-02p *při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních*
- VV-9-1-06p *vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

VIII. Cílové zaměření oblasti

Výtvarná výchova, 6. – 9. ročník
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ <i>vybírání, vytváření a pojmenovávání škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybírání, vytváření a pojmenovávání škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p>	;	<p>F – Optika , světlo –složení barev (9.roč.);</p>
<p>➤ <i>zaznamenává i vizuální zkušenost, i zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává i vizuální zkušenost, i zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p>		
<p>➤ <i>zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>		

<p>➤ <i>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p>		
<p>➤ <i>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>		
<p>➤ <i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<p>osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně</p>		<p>ČJ- Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu;</p>

		<p>vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	<p>Z – Přírodní obraz Země; Regiony světa; Terénní geografická výuka; ČR – místní region;</p>
--	--	--	--

5.2.13 Výchova ke zdraví

I. Název vzdělávacího předmětu

Výchova ke zdraví

II. Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Předmět Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace, chápat je a efektivně využívat v tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáka kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, schopnosti je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně, naslouchat promluvám druhých lidí, zapojovat se do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, k pochopení potřeby efektivně spolupracovat

Kompetence komunikativní

- snažíme se, aby žák naslouchal promluvám druhých lidí, využíval informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím, naučil se spolupracovat s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence digitální

- učíme žáky, aby využívali digitální technologie k vyhledávání informací, vytváření prezentací
- vedeme žáky k bezpečnosti v kyberprostoru

V. Tematické okruhy průřezových témat

Multikulturní výchova - lidské vztahy

Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení

VI. Dotace

Ročník:	6	7	8	9
Časová dotace:	0	0	1	1

VII. Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01 *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*

- VZ-9-1-02 *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
- VZ-9-1-03 *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*
- VZ-9-1-04 *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
- VZ-9-1-05 *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
- VZ-9-1-06 *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
- VZ-9-1-07 *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
- VZ-9-1-08 *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
- VZ-9-1-09 *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
- VZ-9-1-10 *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím*
- VZ-9-1-11 *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví*
- VZ-9-1-12 *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování*
- VZ-9-1-13 *uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*
- VZ-9-1-14 *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí*
- VZ-9-1-15 *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
- VZ-9-1-16 *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VZ-9-1-01p *chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny*
- VZ-9-1-03p *uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím*
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p *respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví*
- VZ-9-1-05p *projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy*

- VZ-9-1-07p *dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování*
- VZ-9-1-08p *svěří se se zdravotním problémem*
- VZ-9-1-13p *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- VZ-9-1-13p *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- VZ-9-1-14p *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*
- VZ-9-1-15p *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*
- VZ-9-1-16p *chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

VIII. Cílové zaměření oblasti v 8. a 9. ročníku

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
➤ <i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.</i>	▪ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Lidské vztahy	
➤ <i>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	▪ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	Lidské vztahy	
➤ <i>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i>	▪ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Lidské vztahy	
➤ <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	▪ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Multikulturní výchova	
➤ <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	▪ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na	Interpretace vztahu mediálních	

		zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	sdělení a reality	
<p>➤ <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i></p>	<p>▪ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	Lidské vztahy	
<p>➤ <i>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i></p>	<p>▪ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p>	Mediální výchova	

<p>➤ <i>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i></p>	<p>▪ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a lékařská léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci, stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p>	<p>Lidské vztahy</p>	
--	---	---	----------------------	--

9. ročník

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí (konkrétní) výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Pozn.,případné met., mez.vztahy</i>
<p>➤ <i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i></p>	<p>▪ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu)</p>	<p>Multikulturní výchova</p>	

<p>➤ <i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím, respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i></p>	<p>▪ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím, respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví sexuálního dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost</p>	<p>Mediální výchova</p>	
<p>➤ <i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i></p>	<p>▪ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p>	<p>Lidské vztahy</p>	
<p>➤ <i>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i></p>	<p>▪ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	<p>Mediální výchova</p>	

<p>➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>▪ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>Mediální výchova</p>	
<p>➤ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně</p>	<p>▪ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně</p>			
<p>➤ předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>▪ předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu <u>rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí</u> agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>Lidské vztahy</p>	
<p>➤ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>▪ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	<p>Lidské vztahy</p>	

5.2.14 Tělesná výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Tělesná výchova

II. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět tělesná výchova na 1. stupni. V šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně. Výuka se ve všech ročnících druhého stupně dělí na skupiny, a to na chlapce a na dívky. Podle klimatických podmínek realizujeme jednotýdenní lyžařský výcvik. Organizujeme školní turnaje v individuálních i kolektivních sportovních disciplínách

Předmět je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního i konkrétního myšlení, zejména zařazováním vhodných pohybových úkolů
- vytváříme u žáků zásoby cviků pro udržení tělesného zdraví a pro dobrou kondici

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úkolů vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úkolů
- provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) – tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky a volíme správný postup k vyřešení problému
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užíváme odborná názvosloví při cvičení
- užíváme odborné terminologie z oblasti anatomie a fyziologie člověka
- užíváme také odborné terminologie z oblasti atletiky, gymnastiky a kolektivních sportů

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- zařazujeme úkoly s ekologickou problematikou (cvičení a pobyt v přírodě)

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k vyhledávání informací o tělesném a duševním zdraví, k vytváření prezentací o sportovcích a sportovních disciplínách

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova nejsou zařazena průřezová témata

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Časová dotace:	2	2	2	2

VII. Očekávané výstupy

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-1-01 *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- TV-9-1-02 *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- TV-9-1-03 *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- TV-9-1-04 *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- TV-9-1-05 *uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-1-02p *usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- TV-9-1-03p *cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- TV-9-1-04p *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- TV-9-1-04p *vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- TV-9-1-05p *uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- TV-9-1-05p *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
- *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-2-01 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- TV-9-2-02 *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-2-01 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- TV-9-2-02p *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- TV-9-3-01 *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*

- TV-9-3-02 *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- TV-9-3-03 *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- TV-9-3-04 *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- TV-9-3-05 *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- TV-9-3-06 *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- TV-9-3-07 *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-9-3-01p *užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-02 *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- TV-9-3-03 *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- TV-9-3-04p *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- TV-9-3-05p *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- TV-9-3-06p *spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

VIII. Cílové zaměření v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy – 6. ročník (činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se účastní pohybových her s různým zaměřením ▪ zapojuje se do kolektivních sportovních her, ovládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy ▪ ovládá základní atletické dovednosti ▪ ovládá základní gymnastické dovednosti ▪ vyšplhá po tyči ▪ chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ▪ zvládá kondiční formy cvičení ▪ přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	<p>Pohybové hry</p> <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená - fotbal - florbal - basketbal <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh (sprint 60m, vytrvalost 1500m) - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostná (akrobacie) - kotouly vpřed a vzad s modifikacemi - přeskok - roznožka - hrazda - vzpor na hrazdě, výmyk <p>Šplh</p> <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy - přetlaky <p>Pobyt v přírodě</p>		<p>F-Akce a reakce F-Přeměna energie (pohybová a polohová)</p> <p>F-Poloha těžiště</p> <p>Z-Geografická výuka F-Kompas, buzola, orientace</p>
➤ <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen sebehodnocení v dané pohybové činnosti ▪ zná a dodržuje pravidla pohybové činnosti ▪ označí své zjevné nedostatky a jejich příčiny 	<p>Pohybové hry</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Atletika</p> <p>Gymnastika</p> <p>Šplh</p>		

Očekávané výstupy – 6. ročník (činnosti podporující pohybové učení)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	➤ používá názvosloví osvojovaných činností	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		
➤ <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	➤ seznamuje se s historií i současností olympijských her	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		MUV-princip sociálního smíru a solidarity
➤ <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	➤ dokáže být platným členem týmu	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	➤ aplikuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hře	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	➤ dokáže měřit hodnoty výkonů a vyhodnocovat je	Atletika		

Očekávané výstupy – 6. ročník (činnosti ovlivňující zdraví)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se o správné držení těla ▪ zvyšuje svůj kloubní rozsah a pohyblivost ▪ provádí preventivní pohybová cvičení ▪ správně zapojuje dech 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		

➤ <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posiluje celý svůj svalový aparát ▪ rozvíjí svou vytrvalost 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen individuálního rozcvičení ▪ ovládá strečink celého těla ▪ umí protáhnout a uvolnit nejzatěžovanější partie těla 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je informován o existenci látek zvyšujících fyzickou kondici a odmítá jejich užívání ▪ při pohybu v přírodě umí reagovat na momentální stav ovzduší 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		Výchova ke zdraví-Drogy
➤ <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je seznámen s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni ▪ uplatňuje zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		

Očekávané výstupy – 7. ročník (činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se účastní pohybových her s různým zaměřením ▪ aktivně se zapojuje do kolektivních sportovních her, ovládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy ▪ ovládá základní atletické dovednosti ▪ ovládá základní gymnastické dovednosti ▪ vyšplhá po tyči ▪ chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ▪ zvládá kondiční formy cvičení ▪ ovládá základní lyžařské techniky ▪ přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	<p>Pohybové hry</p> <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená - fotbal - florbal - basketbal <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh (sprint 60m, vytrvalost 1500m) - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostná (akrobacie) - kotouly vpřed a vzad s modifikacemi - přeskok - roznožka - hrazda - vzpor na hrazdě, výmyk <p>Šplh</p> <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy - přetlaky <p>Lyžování</p> <p>Pobyt v přírodě</p>		<p>F-Akce a reakce F-Přeměna energie(polohová a pohybová)</p> <p>F-Poloha těžiště</p> <p>Lyžařský výcvik - za příznivých klimatických podmínek F-Tlaková síla Z-Geografická výuka F-Kompas, buzola, orientace</p>

Očekávané výstupy – 7. ročník (činnosti podporující pohybové učení)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá názvosloví osvojovaných činností 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		
➤ <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s historií i současností olympijských her 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		MUV-Princip sociálního smíru a solidarity
➤ <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže být platným členem týmu 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hře 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže měřit hodnoty výkonů a vyhodnocovat je 	Atletika		

Očekávané výstupy – 7. ročník (činnosti ovlivňující zdraví)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
▪ <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se o správné držení těla ▪ zvyšuje svůj kloubní rozsah a pohyblivost ▪ provádí preventivní pohybová cvičení ▪ správně zapojuje dech 	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posiluje celý svůj svalový aparát ▪ rozvíjí svou vytrvalost 	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační a vyrovnávací cvičení		

➤ <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen individuálního rozcvičení ▪ ovládá strečink celého těla ▪ umí protáhnout a uvolnit nejzatěžovanější partii těla 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je informován o existenci látek zvyšujících fyzickou kondici a odmítá jejich užívání ▪ při pohybu v přírodě umí reagovat na momentální stav ovzduší 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		
➤ <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je seznámen s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni ▪ uplatňuje zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		

Očekávané výstupy – 8. ročník (činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se účastní pohybových her s různým zaměřením ▪ aktivně se zapojuje do kolektivních sportovních her, ovládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy ▪ ovládá základní atletické dovednosti ▪ ovládá základní gymnastické dovednosti 	Pohybové hry Sportovní hry - vybíjená - fotbal - florbal - basketbal Atletika - běh (sprint 60m, vytrvalost 1500m) - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem, granátem Gymnastika		F-Akce a reakce F-Přeměna energie (polohová a pohybová)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyšplhá po tyči i po laně ▪ chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ▪ zvládá základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení ▪ přežít v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla 	<ul style="list-style-type: none"> - prostná (akrobacie) - kotouly vpřed a vzad s modifikacemi, přemet stranou - přeskok - roznožka, skrčka - hrazda - vzpor na hrazdě, výmyk <p>Šplh Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy - přetlaky <p>Pobyt v přírodě</p>		<p>F-Polohy těžiště</p> <p>Z-Geografická výuka F-Kompas, buzola, orientace</p>
--	---	---	--	--

Očekávané výstupy – 8. ročník (činnosti podporující pohybové učení)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá názvosloví osvojovaných činností 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		
➤ <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s historií i současností olympijských her 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		MUV-Princip sociálního smíru a solidarity
➤ <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže být platným členem týmu 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hře 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže měřit hodnoty výkonů a vyhodnocovat je 	Atletika		

➤ <i>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně organizuje prostorovou a pohybovou činnost 	Sportovní hry		Turnaj
➤ <i>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže zpracovat výsledky měření do tabulky a grafu 	Atletika		

Očekávané výstupy – 8. ročník (činnosti ovlivňující zdraví)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se o správné držení těla ▪ zvyšuje svůj kloubní rozsah a pohyblivost ▪ provádí preventivní pohybová cvičení ▪ správně zapojuje dech 	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posiluje celý svůj svalový aparát ▪ rozvíjí svou vytrvalost 	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen individuálního rozcvičení ▪ ovládá strečink celého těla ▪ umí protáhnout a uvolnit nejzatěžovanější partie těla 	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je informován o existenci látek zvyšujících fyzickou kondici a odmítá jejich užívání ▪ při pohybu v přírodě umí reagovat na momentální stav ovzduší 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		Výchova ke zdraví-Drogy
➤ <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je seznámen s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		

možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ve škole i mimo ni ▪ uplatňuje zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 			
---	---	--	--	--

Očekávané výstupy – 9. ročník (činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se účastní pohybových her s různým zaměřením ▪ aktivně se zapojuje do kolektivních sportovních her, ovládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy ▪ ovládá základní atletické dovednosti ▪ ovládá základní gymnastické dovednosti ▪ vyšplhá po tyči i po laně ▪ chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ▪ zvládá kondiční formy cvičení ▪ přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	<p>Pohybové hry Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená - fotbal - florbal - volejbal - basketbal <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh (sprint 60m, vytrvalost 1500m) - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem, granátem <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostná (akrobacie) - kotouly vpřed a vzad s modifikacemi - přeskok – roznožka, skrčka - hrazda - vzpor na hrazdě, výmyk, podmet <p>Šplh Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy - přetlaky <p>Pobyt v přírodě</p>		<p>F-Akce a reakce F-Přeměna energie (polohová a pohybová)</p> <p>F-Polohy těžiště</p> <p>Z-Geografická výuka F-Kompas, buzola, orientace</p>

➤ <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen sebehodnocení v dané pohybové činnosti ▪ zná a dodržuje pravidla pohybové činnosti ▪ označí své zjevné nedostatky a jejich příčiny 	Pohybové hry Sportovní hry Atletika Gymnastika Šplh		
--	---	---	--	--

Očekávané výstupy – 9. ročník (činnosti podporující pohybové učení)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá názvosloví osvojovaných činností 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		
➤ <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s historií i současností olympijských her 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		MUV-Princip sociálního smíru a solidarity
➤ <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže být platným členem týmu 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hře 	Sportovní hry Pohybové hry		
➤ <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže měřit hodnoty výkonů a vyhodnocovat je 	Atletika		
➤ <i>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně organizuje prostorovou a pohybovou činnost 	Sportovní hry		Turnaj

➤ <i>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zpracovat výsledky měření do tabulky a grafu 	Atletika		
--	---	----------	--	--

Očekávané výstupy – 9. ročník (činnosti ovlivňující zdraví)

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se o správné držení těla ▪ zvyšuje svůj kloubní rozsah a pohyblivost ▪ provádí preventivní pohybová cvičení ▪ správně zapojuje dech 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posiluje celý svůj svalový aparát ▪ rozvíjí svou vytrvalost 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen individuálního rozcvičení ▪ ovládá strečink celého těla ▪ umí protáhnout a uvolnit nejzatěžovanější partie těla 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení		
➤ <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je informován o existenci látek zvyšujících fyzickou kondici a odmítá jejich užívání ▪ při pohybu v přírodě umí reagovat na momentální stav ovzduší 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		Výchova ke zdraví- Drogy
➤ <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je seznámen s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni ▪ uplatňuje zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu		

5.2.15 Pracovní výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Pracovní výchova

II. Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast „Člověk a svět práce“ postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede k získávání základních dovedností při práci s nástroji a technickými materiály, přispívá k životní a profesní orientaci žáků.

Pracovní činnosti se vyučují v 6. – 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Učivo je rozděleno do oblastí: práce s technickými materiály; pěstitelské práce a chovatelství; provoz a údržba domácnosti; svět práce; příprava pokrmů. Žáci se učí pracovat s různými materiály /dřevo, plast, kovy, kompozity/ a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Mají postupně získávat základní průpravu v technickém kreslení, umět narýsovat a číst jednoduché technické výkresy v zobrazení na tři průmětny.

Příslušná pozornost je věnována i základním poznatkům a dovednostem v oblasti financí, provozu a údržby domácnosti, elektrotechniky v domácnosti

Obsah učiva vytváří i předpoklady pro pokračování výchovy k aktivnímu přístupu k tvorbě a ochraně životního prostředí, především v části věnované pěstitelským a chovatelským pracím. Žáci tak získávají důležité informace ze sféry práce, což jim napomáhá při odpovědné volbě profesního zaměření.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- samostatná práce žáků při zhotovování jednotlivých výrobků a procvičování pracovních operací
- skupinová práce (s využitím pomůcek, nástrojů a měřidel, pracovních listů)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

IV. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence pracovní

Žáka vedeme:

- k dodržování pravidel v oblasti hygieny a bezpečnosti práce, pořádku na pracovišti
- k aktivnímu řešení úkolů stanovených pracovním postupem
- k rozvíjení pracovní samostatnosti a technické tvořivosti, aktivnímu podílu na práci ve skupině při řešení problémů
- k postupnému vytváření a zdokonalování základních pracovních dovedností a návyků při obrábění dřeva, kovu a plastů ručními pracovními nástroji
- k vytváření systému vědomostí a dovedností v oblasti práce s el. obvody a zařízeními užívanými v domácnosti /v součinnosti s učivem fyziky/
- k dodržování zásad environmentální výchovy

Kompetence k učení

Žáka vedeme:

- k porozumění a správnému užívání odborné terminologie
- k orientaci v technických výkresech nebo náčrtech a schopnosti zhotovit jednoduchý výkres
- k schopnosti pracovat s informacemi z odborné literatury nebo internetu
- k dovednosti navzájem propojovat získané poznatky a prakticky jich využít

Kompetence k řešení problémů

Žáka vedeme:

- k systematickému postupu při řešení problému
- k schopnosti najít vhodný způsob řešení problému včetně hospodárného využití materiálu, energie a pracovního nasazení

Kompetence sociální a personální

Žáka vedeme:

- k aktivní spolupráci se spolužáky v pracovní skupině a při vytváření projektu
- k ochotě poskytnout pomoc nebo o ni v případě potřeby umět požádat
- k respektování názoru ostatních členů pracovní skupiny, schopnosti přispívat k diskusi v pracovní skupině

Kompetence občanské

Žáka vedeme:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k využívání získaných poznatků a dovedností při volbě budoucího povolání

Kompetence digitální

Žáka vedeme:

- k ovládní běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

V. Tematické okruhy průřezových témat

Do předmětu Pracovní výchova nejsou zařazena průřezová témata.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Dotace:	1	1	1	1

VII. Očekávané výstupy

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-1-01 *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- ČSP-9-1-02 *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- ČSP-9-1-03 *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
- ČSP-9-1-04 *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*
- ČSP-9-1-05 *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-1-01p *získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- ČSP-9-1-02 *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- ČSP-9-1-03p *organizuje svoji pracovní činnost*
- ČSP-9-1-04p *pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech*
- ČSP-9-1-05 *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*
- *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti*
  - *zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu*
  - *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*
  - *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku*
  - *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-3-01 *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
- ČSP-9-3-02 *pěstuje a využívá květiny pro výzdobu*
- ČSP-9-3-03 *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
- ČSP-9-3-04 *prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty*
- ČSP-9-3-05 *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-3-01 *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
- ČSP-9-3-02p *pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě*
- ČSP-9-3-03 *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
- ČSP-9-3-04 *prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty*
- ČSP-9-3-05p *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami*

PŘÍPRAVA POKRMŮ**Očekávané výstupy**

žák

- ČSP-9-5-01 *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
- ČSP-9-5-02 *připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*
- ČSP-9-5-03 *dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti*
- ČSP-9-5-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-5-01 *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
- ČSP-9-5-02p *připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy*
- ČSP-9-5-03p *dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu*
- ČSP-9-5-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

SVĚT PRÁCE**Očekávané výstupy**

žák

- ČSP-9-8-01 *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- ČSP-9-8-02 *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- ČSP-9-8-03 *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- ČSP-9-8-04 *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-8-01p *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách*
- ČSP-9-8-02p *posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života*
- ČSP-9-8-03p *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání*
- ČSP-9-8-04p *prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*
- *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů*
- *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**Očekávané výstupy**

žák

- ČSP-9-4-01 *provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví*
- ČSP-9-4-02 *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*
- ČSP-9-4-03 *správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu*

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - 6. ROČNÍK /PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY, PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ/

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i> ➤ <i>provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i> ➤ <i>řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i> ➤ <i>organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i> ➤ <i>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ zhotoví jednoduchý technický náčrt, ○ čte jednoduchý technický výkres a orientuje se v něm ○ rozeznává různé druhy materiálů a určuje jejich základní fyzikální a technické vlastnosti na základě jednoduchých experimentů ○ vybere vhodné materiály, nářadí a pomůcky pro ruční opracování materiálů ○ zvládne orýsování materiálu, jeho upnutí a základní pracovní operace /řezání, pilování, broušení, spojování/ ○ je schopen poskytnout základní první pomoc při úrazech ○ organizuje a plánuje svou pracovní činnost tak, aby dodržel zásady BOZP, hygienu práce a technologickou kázeň 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy zobrazování při práci s technickými materiály (náčrty, pravoúhlé promítání) ▪ postup při kreslení (druhy čar, kótování - kótovací a pomocné čáry, kótování poloměrů, průměrů a kulových ploch) ▪ čtení jednoduchého technického výkresu (měřítko, popisové pole) ▪ význam lesa a lesního hospodářství ▪ vlastnosti a zpracování dřeva (těžba dřeva, řezivo hraněné a deskové) ▪ dřevěné polotovary (dýhy, laťovky, překližky, aglomerované desky) ▪ měření a orýsování (délková měřidla, postup při měření) ▪ řezání dřeva (funkce, podstata, druhy pil podle ozubení a konstrukce, upínání materiálu při řezání) ▪ postup při řezání, nácvik řezání - výrobek č. 1- kostky ▪ rašplování, pilování a broušení (druhy pilníků a rašplí podle průřezu, zrnitost brusných papírů) ▪ spojování hřebíky, vruty a lepením ▪ výrobek č. 2 - krabička ▪ práce s plasty (základní druhy a vlastnosti plastů, ekologie) ▪ ruční zpracování plastů (řezání, broušení, pilování) ▪ výrobek č. 3 - klíčenka ▪ výrobek č. 4 - háček 		<p>M – měřítko</p> <p>Př – lesní ekosystémy</p> <p>F – měření délky</p> <p>F – užití jed. strojů při konstrukci nářadí a strojů</p> <p>F – tlak v praxi, broušení nástrojů</p> <p>F – elektrování těles</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> ➤ <i>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> ➤ <i>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i> ➤ <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ společný výběr vhodných plodin, nákup osiv ○ v předjaří výsev do truhlíků, péče o ně, seznámení s podrobným způsobem ○ pěstování vybraných druhů rostlin 	<p>pěstitelské práce, chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ půda, její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ▪ zelenina, osivo, sadba, výpěstky ▪ okrasné rostliny - zásady péče o pokojové rostliny, pěstování vybraných okrasných rostlin, řez, jednoduchá vazba, úprava květin 		<p>F – tep. izolanty, funkce sněhové pokrývky polí</p>
---	--	--	--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - 7. ROČNÍK /PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY, PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ/

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i> ➤ <i>provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i> ➤ <i>řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ zhotoví jednoduchý technický náčrt, ○ čte jednoduchý technický výkres a orientuje se v něm ○ vybere vhodné materiály, nářadí a pomůcky pro ruční opracování materiálů ○ zvládne orýsování materiálu, jeho upnutí a základní pracovní operace /vrtání, dlabání, spojování, povrchovou úpravu/ ○ rozeznává různé druhy materiálů z kovů a určuje jejich základní fyzikální a technické vlastnosti na základě jednoduchých experimentů ○ zvládne orýsování kovů a měření s přesností na desetiny až 0,05 mm ○ zvládne základní operace typu rovnání a ohýbání drátu a plechu, stříhání plechu, spojování součástí nýtováním a řezání vnějších a 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy zobrazování při práci s technickými materiály (náčrty, pravouhlé promítání) ▪ práce se dřevem: vrtání (účel, fyzikální podstata, druhy vrtáků, kolovrátek, ruční vrtačka, el. vrtačka) ▪ práce se dřevem: dlabání (účel, podstata, upnutí materiálu, pracovní postup) ▪ práce se dřevem: spojování (plátování, čep a rozpor) ▪ výrobek č. 1 - rámeček /plátování/ ▪ práce se dřevem: povrchová úprava (tmelení, moření, lakování) ▪ výrobek č. 2 - krabička /čepování/ ▪ práce s kovem: kovy (železné a neželezné kovy, vlastnosti) ▪ práce s kovem: měření, orýsování (ocelové měřidlo, posuvné měřidlo, nácvik měření,, rýsovací jehla, 		<p>Ch – vlastnosti kovů, výroba F – měření, měřidla, odchylka</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i> ➤ <i>doдрžuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</i> 	<p>vnitřních závitů</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ je schopen poskytnout základní první pomoc při úrazech ○ organizuje a plánuje svou pracovní činnost tak, aby dodržel zásady BOZP, hygienu práce a technologickou kázeň 	<p>důlčíky, kružidla)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s kovem: rovnání a ohýbání (podstata, pracovní postup) výrobek č. 3 - háček z drátu ▪ práce s kovem: stříhání (podstata, pracovní postup, nácvik) ▪ práce s kovem: nýtování (podstata, pracovní postup, nácvik) ▪ výrobek č. 4 - krabička /nýtování/ ▪ práce s kovem: řezání (fyzikální podstata, ruční rámová pila, pracovní postup, nácvik řezání) ▪ práce s kovem: šroubové spoje (složení, druhy hlav, matic, závitů) ▪ práce s kovem: závity ▪ (vnější a vnitřní závity, nástroje pro řezání, pracovní postup, nácvik) 		<p>měření F – zákon vzájemného silového působení těles, tlak F – uplatnění jed. strojů v praxi</p> <p>F – tlak, tlaková síla, broušení nástrojů F – třecí síla F – jed. stroje ČZV – 1. pomoc</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> ➤ <i>doдрžuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu způsobeného zvířaty</i> ➤ <i>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> ➤ <i>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> ➤ <i>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podrobně se seznámí se chovem zvířat v domácnosti ○ Zná zásady při kontaktu se známými i neznámými zvířaty ○ Provádí základní údržbu pracovních pomůcek ○ Ošetřuje pokojové květiny ○ Na školním pozemku zvolí a provádí pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<p>Pěstitelské práce, chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, bezpečnost chovu ▪ zásady při kontaktu se známými a neznámými zvířaty ▪ Podrobné seznámení se způsobem života a chovem běžných domácích zvířat a domácích mazlíčků (králík domácí, kur domácí, kočka pes, křeček, morče, akvarijní rybičky a další dle konkrétního zájmu žáků ▪ Ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných rostlin na školním pozemku 		<p>Teoreticky - v době nepříznivého počasí a v rámci možností školy</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - 8. ROČNÍK / SVĚT PRÁCE, PŘÍPRAVA POKRMŮ /

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<p>➤ <i>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</i></p> <p>➤ <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i></p> <p>➤ <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje své osobnostní předpoklady pro uplatnění ve světě práce • seznámí se s možnostmi studia na střední škole, s druhy vzdělávání • vymezí charakteristické znaky povolání • rozumí pojmům pracovní činnosti, prostředí, prostředky, cíle, předměty objekty • seznámí se s možnostmi uplatnění absolventů různých škol • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<p style="text-align: center;">SVĚT PRÁCE</p> <p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělání - podmínka úspěchu v životě ▪ základní nabídka možností studia na střední škole /druhy vzdělávání, základní druhy středních škol/ ▪ osobnostní předpoklady pro uplatnění ve světě práce /vliv volby střední školy na budoucí povolání/ ▪ charakteristické rysy osobnosti /zájmy, schopnosti, osobní vlastnosti, tělesná a zdravotní charakteristika/ ▪ vlastní sebehodnocení /soulad charakteristických rysů povolání s požadavky jednotlivých povolání/ <p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristické znaky povolání /obecné vymezení/ ▪ pracovní činnosti, pracovní prostředí, pracovní prostředky, pracovní cíle, předměty, objekty ▪ charakter a druhy pracovních činností /základní rozdělení povolání, možnosti uplatnění absolventů škol/ <p>Informace pro volbu vzdělání a povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informační základna pro volbu povolání /zdroje informací pro volbu povolání/ ▪ informační a poradenská činnost Úřadu práce ▪ další zdroje informací pro volbu 		<p>Ov – člověk a dospívání</p> <p>Ov – životní perspektivy</p>

		<p>vzdělávání a povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ exkurze na Úřad práce ▪ návštěva „Festivalu vzdělávání středních škol“ a „Dnů otevřených dveří“ ▪ exkurze do strojírenského podniku ▪ exkurze do zemědělského podniku ▪ práce s internetem /dotazníky k volbě povolání a předpokladům ke studiu/ 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>používá základní technologický inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i> ➤ <i>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i> ➤ <i>dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</i> ➤ <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní technologický inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost provozu ▪ praktické vaření (studená kuchyně, vaření, smažení, pečení) ▪ jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu - nácvik, praktické ukázky slavnostního stolování v rodině ▪ hygiena provozu kuchyně, prevence úrazů v kuchyni, ošetřování úrazu v praxi ▪ Náměty přípravy pokrmů: jablečný závin, cuketové pokrmy, kynutý táč se švestkami, pokrmy z brambor, vánoční perníčky, jiné vánoční cukroví dle zájmu žáků, polévky, omáčky, knedlíky na sladko, velikonoční kuchyně, těstoviny, obalované maso, sýrové toasty, palačinky, pomazánky, piškotový zákusek ▪ Seznámení s řádem učebny a nutnými ochrannými pomůckami 		<p>F – základy údržby el. spotřebičů</p> <p>Samostatná práce pod dohledem, vedení vlastní kuchařky</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - 9. ROČNÍK /SVĚT PRÁCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI/

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn. ,met., mez.vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</i> ➤ <i>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p style="text-align: center;">SVĚT PRÁCE</p> <p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pracovní možnosti v obci a regionu ▪ pracovní možnosti v okrese a kraji ▪ způsoby hledání zaměstnání ▪ soudobé požadavky na životopis ▪ psaní životopisu na počítači /forma, obsah grafická úprava/ ▪ využití šablon při psaní životopisu ▪ pohovor u zaměstnavatele ▪ práva a povinnosti zaměstnanců, zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných ▪ problém nezaměstnanosti a způsoby jeho řešení <p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosti drobného podnikání ▪ základní předpisy pro oblast podnikání ▪ formy drobného podnikání ▪ podnikatelský záměr a marketing ▪ majetek a závazky v drobném podnikání ▪ účetnictví a peněžní deník ▪ řízení a organizace firmy 		<p>Z – společenské a hospodářské prostředí ČR - místní regiony</p> <p>Č – komunikační výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p style="text-align: center;">PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpočet ▪ příjmy, výdaje ▪ platby, úspory 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hotovostní a bezhotovostní platební 		

<p><i>účetnictví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</i> ➤ <i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i> ➤ <i>dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</i> • <i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i> • <i>dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</i> 	<p>styk</p> <p>Provoz domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>ekonomika domácnosti</i> <p>Údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>údržba oděvů a textilií</i> ▪ <i>úklid domácnosti, postupy</i> ▪ <i>prostředky na úklid domácnosti a jejich dopad na životní prostředí</i> ▪ <i>odpad, třídění odpadu, ekologická likvidace odpadu</i> ▪ <i>spotřebiče v domácnosti</i> <p>Elektrotechnika v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>elektrická instalace</i> ▪ <i>elektrické spotřebiče</i> ▪ <i>elektronika</i> ▪ <i>sdělovací technika</i> ▪ <i>funkce, ovládání a užití elektrotechniky</i> ▪ <i>ochrana a údržba elektrotechniky</i> ▪ <i>bezpečnost a ekonomika provozu</i> ▪ <i>nebezpečí úrazu elektrickým proudem</i> 		<p>ČZV – první pomoc</p>
--	---	---	--	--------------------------

5.2.16 Osobnostní výchova

I. Název vzdělávacího předmětu

Osobnostní výchova

II. Charakteristika předmětu

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Do předmětu jsou také zařazeny výstupy z oblastí výchova k občanství a člověk a jeho zdraví. Tyto výstupy se týkají dopravní výchovy, výchovy k obraně vlasti a nebezpečí korupce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do šesti částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální, mravní rozvoj, dopravní výchovu, výchovu k obraně vlasti a nebezpečí korupce. Při realizaci osobnostní a sociální výchovy budeme zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se budou uskutečňovat prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé

já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Dopravní výchova

Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro

malé motocykly a další skupiny. Rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

Výchova k obraně vlasti

Zde má žák prokazovat porozumění povinnostem spojených s obranou státu a pochopení role ozbrojených sil na národní i mezinárodní úrovni. Tato témata jsou úzce propojena s vnitrostátní i mezinárodní politickou situací, proto je vhodné pracovat s aktuálními mediálními sděleními a problematiku přibližovat na konkrétních příkladech a situacích, které souvisí s běžným životem.

Nebezpečí korupce

Žák má prokazovat schopnost diskutovat o tom, co je to korupce, jak se projevuje, proč vzniká, jaké jsou její důsledky. Tato problematika je součástí společenského a politického dění, proto je vhodné pracovat s různými mediálními sděleními. Ve výuce tuto problematiku propojujeme s běžným životem žáků (kde by se mohli s korupcí setkat, podle jakých signálů by mohli korupční jednání rozpoznat, jak se v takové situaci zachovat). Přiblížení problematiky korupce žákům může probíhat prostřednictvím diskuze, kritického sledování mediálních sdělení nebo prostřednictvím inscenačních metod.

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáka cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění a dovednosti zapamatování

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházející z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení situací;

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům příležitost prohloubit dovednosti pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- cvičíme komunikaci v různých situacích – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba apod.
- provádíme nácvik asertivní komunikace, komunikační obrany proti agresi a manipulaci

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- řešíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti;
- řešíme problémy v mezilidských vztazích
- řešíme problémy spojené se zvládnutím problémů vázaných na látku předmětu
- snažíme se vytvářet mezi žáky pomáhající a prosociální chování.

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- pomáháme žákům se sebezpozáním
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- seznámíme se zásadami psychohygieny

Kompetence digitální

Na úrovni předmětu osobnostní výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- propojujeme osobnostní výchovu s digitálními technologiemi
- pomáháme žákům získávat zásadní informace týkající se dopravních značek, řešení dopravních křižovatek a krizových situací v dopravě
- využíváme digitální technologie k tvorbě projektů

V. Tematické okruhy průřezových témat

V tomto předmětu je naplňován obsah průřezového tématu osobnostní výchova

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Časová dotace:	0,5	0,5	0,5	0

VII. Očekávané výstupy

- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (výstup z Člověk a jeho zdraví)*
- *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (výstup z Člověk a jeho zdraví)*
- *přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*
- *uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*
- *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*
- *zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*
- *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*
- *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (výstup z VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)*

VIII. Cílové zaměření v jednotlivých ročnících

Osobnostní výchova – 6. ročník
žák

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi • používá své znalosti a dovednosti v praxi • chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) • orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava • dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání • rozlišuje další dopravní značky a jejich význam • Interpretuje význam pojmů problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu • posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu • vysvětlí bezpečné 	<p>Pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu Zážitkové lekce, projekty a další aktivity</p> <p>Bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách</p> <p>Povinnosti spolujezdce</p> <p>Dopravní legislativa Dopravní značky a dopravní situace</p> <p>Přecházení křižovatky</p> <p>Bezpečné chování chodce</p>		

	<p>chování, zejména z pohledu chodce</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví své i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace 	<p>Správné chování v dopravním provozu První pomoc</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí své schopnosti poznávání pomocí cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studiu • zvládá své sebepoznání a sebepojetí, chápe já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně, má zdravé a vyrovnané sebepojetí • zvládá svoji seberegulaci a sebeorganizaci, cvičí sebekontrolu, sebeovládání, reguluje vlastní jednání i prožívání, vůli; organizuje vlastní čas, plánuje své učení a studium; stanovuje osobní cíle a kroky k jejich dosažení • poznává lidi, poznává se spolužáky ve skupině/třídě; rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v odlišnostech výhody, poznává chyby při poznávání lidí 	<p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Poznávání lidí</p>	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p>	<p>Adaptační kurz (několikadenní pobyt celého třídního kolektivu mimo školu, většina aktivit je zde zaměřena na posílení kladných vztahů v kolektivu a zařazení nových členů do třídy)</p>
➤ <i>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše situace, kdy 	<p>Kdy bránit stát</p>		

<p><i>lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</i></p>	<p>je třeba bránit stát</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení 	<p>Pomoc v případě ohrožení</p>		
--	--	---------------------------------	--	--

**Osobnostní výchova – 7. ročník
žák**

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
<p>➤ <i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí ▪ chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu ▪ odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) ▪ poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích) ▪ rozlišuje další dopravní značky a jejich význam ▪ vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty 	<p>Pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty</p> <p>Výbava jízdního kola</p> <p>Krizové situace a jejich řešení</p> <p>První pomoc</p> <p>Dopravní značky</p> <p>Pravidla bezpečného chování</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá psychohygienu tj. má dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, má dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích ▪ rozvíjí správné hodnoty a postoje, zvládá praktickou etiku ▪ zvládá dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí ▪ rozumí kreativitě, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti 	<p>Psychohygienu Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Řešení problémů a sociální role</p> <p>Kreativita</p>	<p>OSV</p> <p>OSV</p>	
--	--	---	-----------------------	--

**Osobnostní výchova – 8. ročník
žák**

Očekávaný výstup	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.,případné met., mez.vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých ▪ aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě ▪ charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti ▪ vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života 	<p>Etická stránka chování v silničním provozu</p> <p>Přestupky chodců a ukázka legislativy Dopravní značky</p> <p>Přestupky cyklistů a ukázka legislativy</p> <p>Modelové situace a jejich řešení</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování ▪ Aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí života, orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu ▪ Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti ▪ Vyřeší testy „řidičský průkaz nanečisto“ 	<p>Řešení dopravních situací</p> <p>Předcházení nebezpečí v dopravě Opakování a upevňování znalostí a dovedností</p> <p>Testy nanečisto</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjí dobré mezilidské vztahy, zvládá empatii a pohled na svět očima druhého, snaží se respektovat druhé ▪ chápe komunikaci, zvládá řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, zvládá komunikace v různých situacích, zvládá dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci ▪ rozvíjí sociální dovednosti kooperaci a kompetici 	<p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice</p>	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p>	
<p>➤ <i>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu 	<p>Obrana státu</p>		

<p>➤ <i>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady zahraničních misí Armády ČR 	Zahraniční mise vojáků		
<p>➤ <i>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR 	Role ozbrojených sil		
<p>➤ <i>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady korupčního jednání ▪ diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích 	Nebezpečí korupce		

5.3 II. stupeň – volitelné předměty

5.3.1 Volitelné předměty

I. Název vzdělávacího předmětu

Volitelné předměty

II. Charakteristika oblasti volitelných předmětů

Volitelné předměty jsou nabízeny žákům od 6. do 7. ročníku. Cílem oblasti je rozvoj kompetencí, vědomostí a dovedností v oblastech zájmu žáka. Prostřednictvím činností v těchto předmětech žák uplatňuje a rozvíjí své individuální předpoklady a schopnosti. V každém ročníku bude žákům nabízeno několik volitelných předmětů. Výběr předmětu určuje zákonný zástupce žáka, konečné zařazení žáka však bude podle zájmu většiny a je plně v pravomoci školy podle ekonomických možností v souladu s bezpečností a zdravím žáků. Nabídka volitelných předmětů vychází z reálných možností školy, z počtu žáků v jednotlivých ročnících, z provozně technických podmínek školy. Je možné spojovat žáky z různých ročníků do skupin. Volitelné předměty budou vybírány ze tří hlavních oblastí: Společenskovední oblast (Hudební seminář, Výtvarný seminář, Literárně dramatický seminář, Cvičení z českého jazyka, Konverzace v cizím jazyce, ...), Přírodovědná oblast (Cvičení z matematiky, Seminář z informatiky, Fyzikální a přírodovědné praktikum, Základy administrativy, ...) Svět práce a sport (Sportovní hry, Technická praktika, Domácí nauka, ...)

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti společenskovední

- Vzdělávání v této oblasti vede žáka k rozvoji jeho citového vnímání, umožňuje žákovi umělecké osvojování světa, rozvíjí jeho specifické citění, tvořivost, vnímavost jedince k uměleckému dílu, podporuje komunikační dovednosti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti přírodovědné

- Vede žáky ke zkoumání světa, přírody a moderních vědeckých technologií s využitím metod racionálního uvažování a empirických metod poznání (pozorování, experimentální činnost)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Svět práce a sport

- Vede žáky k zdokonalování pracovních návyků prostřednictvím jednoduchých pracovních činností, umožňuje žákům aktivní zapojování do sportovně pohybových aktivit, podporuje zdravý životní styl

IV. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

V oblasti volitelných předmětů prohlubujeme všechny klíčové kompetence, které žáci získávají ve vzdělávacím a výchovném procesu a které jsou součástí charakteristiky školy.

V. Tematické okruhy průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat vzhledem k volitelnosti předmětu nejsou zařazeny.

VI. Dotace

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Dotace:	1	1	0	0

VII. Očekávané výstupy

Výstupy konkrétních předmětů zpracuje v příslušném školním roce vyučující předmětu na začátku roku v souladu s počtem, zájmy a složením skupiny. Výstupy s časovým a tematickým plánem budou přiloženy jako příloha ŠVP pro daný rok.

5.4 Nepovinné předměty

Dle možností školy (finančních a personálních) budou žákům nabízeny také nepovinné předměty. V každém ročníku mají žáci možnost výuky náboženství. Z další nabídky budou především sportovní hry. Cíle a obsahy nepovinných předmětů budou součástí plánů školy.

5.4.1 Nepovinný předmět Náboženství

I. Název vzdělávacího předmětu

Náboženství

II. Charakteristika předmětu

Předmět „náboženská výchova římskokatolické církve“ je řazen mezi nepovinné předměty, rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Nabízí pomoc v orientaci v tomto světě a umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici a k nabídce křesťanského způsobu života.

V širším slova smyslu se orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpuštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují.

Vytváří předpoklady pro porozumění náboženskému vyjadřování a vychovává ke vnímání náboženských symbolů. Dává prostor vícedimenzionálnímu učení, které neoslovuje pouze rozumovou stránku dítěte, ale i city a připravenost k jednání. Seznamuje s náboženstvími a světovými názory v naší společnosti, učí kriticky je zkoumat, vytvářet pozitivní vztahy k lidem jiných náboženských vyznání a rozvíjet ekumenické postoje. Snaží se spolupracovat s vyučujícími jiných předmětů a nabízet pomoc v oblastech, kde se jiné předměty dotýkají náboženské výchovy.

Kreativně a produktivním vyučovacím procesem prohlubuje propojení mezi konkrétními projevy náboženské zkušenosti a zkušenosti žáků. Učí spojovat kontext dějin lidstva se zkušeností lidstva s Bohem a upozorňuje na jejich hodnotu a význam. Motivuje k rozhodnutí se pro víru, k vytvoření živého vztahu k Bohu a k aktivnímu křesťanskému životu v církvi.

Vyučovací hodiny jsou kombinací typů – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce. Důraz je kladen na dialogy, samostatný ústní projev, volné psaní. Při výuce jsou využívány biblické texty, audiovizuální nahrávky, jednodušší výtvarné techniky, žáci jsou aktivizováni didaktickými hrami, bibliodramatizací, písněmi apod.

III. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a otevírání se skutečností světa, který nás obklopuje
- vnímání života v jeho plnosti i s jeho rozpory
- otevírání a rozvíjení základních existenciálních zkušeností a jejich prohloubení do elementárních náboženských zkušeností ve světle víry, kterou vyznává
- porozumění křesťanskému obrazu Boha a Ježíše jako Krista
- otevření prostoru pro osobní modlitbu
- zodpovědnému jednání ve společnosti s horizontem křesťanských mravních ideálů
- vytváření pozitivních vztahů a postojů tolerance k lidem jiných náboženských vyznání a k rozvíjení ekumenických postojů
- vnímání křesťanských svátků a slavností a pochopení jejich významu pro život člověka

VII. Očekávané výstupy

- *s důvěrou prožívá události liturgického roku ve společenství církve a poznává jak Bůh působí v dějinách spásy*
- *disponuje k přijetí svátosti smíření a eucharistie*
- *prohlubuje prožívání přijatých svátostí a poznává své místo ve farnosti a v práci pro druhé*
- *poznává víru jako schopnost odpovídat na životný výzvu následování příkladu Ježíše Krista, životem ve společenství církve*
- *rozvíjí svou osobnost v zakotvení ve světě, v Bohu a ve vztazích k druhým lidem*
- *získává přehled o základních oblastech křesťanské víry*
- *ovládá základní prvky komunikace a prohlubuje je do schopností vidět za neviditelným Boží svět a vstoupit s ním do vztahu*
- *prohlubuje své chápání a prožívání svátostí ve společenství církve a svou víru, naději a lásku*
- *dokáže stát před Bohem se svými pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti a prožívá hodnotu Božího odpuštění a smíření*
- *prohlubuje citlivost vlastního svědomí, poznat principy křesťanské mravnosti a být připraven k jejich uskutečňování*
- *klade si existenciální otázky a neztrácí chuť hledat náboženskou odpověď*
- *je disponován k udržení si a obhájení důvodů křesťanské naděje tváří v tvář náboženské pluralitě současného světa*

VIII. Cílové zaměření v 1. ročníku (2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.,)

Očekávané výstupy: 1. – 5. ročník

Očekávaný výstup (žák)	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>s důvěrou prožívá události liturgického roku ve společenství církve a poznává, jak Bůh působí v dějinách spásy</i>		základní modlitby (Otče náš, Zdravas Maria, Apoštolské vyznání víry), řád stvoření, dějiny spásy	
➤ <i>disponuje k přijetí svátosti smíření a svátosti eucharistie</i>		svátosti, Desatero	
➤ <i>prohlubuje prožívání přijatých svátostí a poznává své místo ve farnosti a v práci pro druhé</i>		společenství, liturgie mše svaté, blahoslavenství	
➤ <i>poznává víru jako schopnost odpovídat na životní výzvy následováním příkladu Ježíše Krista, životem ve společenství církve</i>		víra, svátosti, Apoštolské vyznání víry	

Očekávané výstupy: 6. – 9. ročník

Očekávaný výstup (žák)	Dílčí (konkrétní) výstupy	Učivo	Pozn. ,met., mez.vztahy
➤ <i>rozvíjí svou osobnost v zakotvení ve světě, v Bohu a ve vztazích k druhým lidem.</i>	▪ společně s vrstevníky postupně objevuje víru	dějiny spásy, základní modlitby	
➤ získává přehled o základních oblastech křesťanské víry	▪ orientuje se v základních oblastech křesťanské víry	liturgický rok	
➤ <i>ovládá základní prvky komunikace a prohlubuje je do schopnosti vidět za neviditelným Boží svět a vstoupit s ním do vztahu</i>	▪ roste ve víře	zpráva o stvoření, práce s biblí, literární styly	
➤ <i>prohlubuje své chápání a prožívání svátostí ve společenství církve a svou víru, naději a lásku</i>	▪ prožívá svátosti v církvi	svátosti, Vánoce, Velikonoce, liturgie mše svaté, eucharistie, biřmování	
➤ <i>dokáže stát před Bohem se svými pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti a prožívá hodnotu Božího odpuštění a smíření</i>	▪ formuje své svědomí a vidí v Desateru křesťanské naplnění	morálka, Desatero, svátost smíření, Boží království	
➤ <i>prohlubuje citlivost vlastního svědomí, poznat principy křesťanské mravnosti a být připraven k jejich uskutečňování</i>		morálka, Desatero, svátost smíření, Boží království	
➤ <i>klade si existenciální otázky a neztrácí chuť hledat náboženskou odpověď</i>		křesťanský smysl utrpení	
➤ <i>je disponován k udržení si a obhájení důvodů křesťanské naděje tváří v tvář náboženské pluralitě současného světa</i>		světová náboženství, ekumenismus, formy křesťanské spirituality	

6) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu. Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“ Odpověď na tuto základní evaluační otázku je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů. Najít mechanismus, jak na ni spolehlivě v době vzdělávání v základní škole odpovědět, bude úkolem učitelů v následujících letech. Proces hodnocení žáků a autoevaluace je tedy neustále ve vývoji a v průběhu realizace ŠVP se bude neustále doplňovat, měnit a ověřovat.

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 – Způsoby a kritéria hodnocení

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka, poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu (co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále). Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující. Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení ŠPZ se u žáků se SVP používá hodnocení slovní. U průběžného hodnocení používáme různé formy od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků. Žáky cíleně vedeme k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem je učíme dále pracovat.

Způsoby a kritéria hodnocení jsou součástí řádu školy a přílohou tohoto ŠVP pod názvem „Pravidla hodnocení žáků“.

Pravidla hodnocení žáků

OBSAH:

A) Zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
3. Stupně hodnocení prospěchu a chování
4. Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení
5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení
7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

B) Kritéria pro hodnocení

1. Klasifikace chování na I. a II. stupni
2. Kritéria hodnocení všech vyučovacích předmětů na obou stupních:
3. Kritéria klasifikačních stupňů – I. stupeň
4. Kritéria klasifikačních stupňů – II. stupeň

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. U žáka s vývojovou poruchou učení je možné kombinovat klasifikační stupeň se slovním hodnocením.

Hodnocení průběhů a výsledků vzdělávání a chování žáků je

- a) jednoznačné
  - b) srozumitelné
  - c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii
  - d) věcné
  - e) všestranné
- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
    - Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
    - Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně.
    - V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
    - Přejde-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, kopii dokumentace o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.
    - Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
    - Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
    - Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popř. znovu devátý ročník
    - Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
    - Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
  - Uvolnění z výuky: Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn, uvede se do dokumentace uvolněn. Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn. Je-li předmět zařazen na první nebo poslední vyučovací hodinu, může ředitel školy na základě žádosti zástupce žáka uvolnit žáka na dobu vyučování tohoto předmětu zcela.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
  - co mu ještě nejde.
  - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný,
- b) 2 – chvalitebný,
- c) 3 – dobrý,
- d) 4 – dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný.

Při hodnocení při použití klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle platné Vyhlášky o základním vzdělávání

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností (§ 31 školského zákona).
4. Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl (§ 31 školského zákona).
5. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: a) napomenutí třídního učitele, b) důtku třídního učitele, c) důtku ředitele školy.
6. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
7. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
8. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

4. Zásady pro používání slovního hodnocení

- U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení školského poradenského zařízení. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede škola slovní hodnocení do klasifikace.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- *Slovní hodnocení je zpracováno na zvláštním listu, kde je uveden předmět, školní rok, pololetí, jméno a příjmení žáka, obsah slovního hodnocení, v závorce je uveden klasifikační stupeň, kterému odpovídá slovní hodnocení, datum a podpis vyučujícího. Tento list je přiložen ke katalogovému listu žáka.*

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- *Slovní hodnocení vyjádří vyučující na listu v závorce klasifikačním stupněm (viz. Zásady pro používání slovního hodnocení.*
- *Pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení se postupuje podle čl. 3 – Zásady hodnocení prospěchu a chování*

6. Způsoby získávání podkladů pro hodnocení

- *Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.*
- *Žák 1. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň čtyři známky z naukových předmětů a dvě známky ve výchovách za každé pololetí. V případě ústního zkoušení posilujeme kompetenci k učení, kompetenci k řešení problémů a kompetenci komunikativní. Ústní zkoušení bude prováděno zásadně před kolektivem, výjimku tvoří žáci s diagnostikovanou poruchou učení. Při konečném hodnocení vychází učitel z úrovně zvládnutí učiva a zároveň přihlíží k vnější formě žákova projevu. Výsledek hodnocení oznamuje učitel bezprostředně po výkonu. Žák má možnost sebehodnocení svého výkonu. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.*
- *Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do dvou týdnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.*
- *Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.*
- *O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.*
- *Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.*
- *Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělil škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.*
- *Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.*
- *Případy závažného zaostávání žáků v učení a závažné nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.*
- *Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogového listu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.*
- *Informace o hodnocení jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo na konzultacích, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující na žádost rodičů možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.*
- *V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.*

- *Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.*
- *Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.*
- *Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo.*
- *Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.*

6. 1 Metodická doporučení k zásadám hodnocení

- *Důraz klademe na pojem „zpětná vazba“, který se dá charakterizovat jako informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku (správně, nesprávně, málo, příliš atd.) nikoliv však posuzování kvalit žáka (šikovný, schopný, pilný atd.) Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat.*
- *Pro přípravu na souhrnnější písemné práce se využívá kooperativní vyučování, kde skupina zodpovídá za to, že látce rozumí všichni členové skupiny.*
- *Součástí kooperativního vyučování je tzv. reflexe procesu, tj. žáci hovoří o tom, jaké dovednosti (kompetence) potřebovali ke zvládnutí úkolu, co příště musí udělat jinak, jak a proč. Také se učí shodnout se ve skupině v názoru na kvalitu výsledku či efektivitě postupu. Učitelé se snaží získávat také zpětnou vazbu od žáků, tj. žáci mají prostor k vyjádření k průběhu výuky.*
- *Skupinová práce se může hodnotit známkou s ohledem na charakter učiva daného předmětu a přihlíží k podílu jednotlivých žáků.*

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální přezkoušení

- *Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.*
- *Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.*
- *Komise je tříčlenná a tvoří ji:*
  - a) *předseda, kterým je ředitel školy, popř. jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy*
  - b) *zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popř. jiný vyučující daného předmětu,*
  - c) *přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.*
- *Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.*

- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s ŠVP.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popř. znovu do devátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení jako u komisionálního přezkoušení.

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pokud je ve třídě školy vzděláván žák se speciálními vzdělávacími potřebami, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

- *U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.*
- *Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.*
- *Pro zjišťování úrovně zákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.*
- *Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.*
- *Klasifikace může být provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.*
- *Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.*

- Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se SVP byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícími a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.
- Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

B) Kritéria pro hodnocení

1. Klasifikace chování na I. a II. stupni

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel školního řádu během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Pochvaly

Pochvala TU (uvádí se do školní dokumentace):

- za práci v třídní samosprávě a pro třídní kolektiv
- za účast ve školních a okrskových kolech soutěží a olympiád
- za příkladné plnění školních povinností
- celoroční aktivní přístup ke školní práci

Pochvala ŘŠ (uvádí se i na vysvědčení):

- za úspěšné umístění v okresních a vyšších kolech soutěží
- za mimořádný čin, příkladné chování a vystupování

Kázeňská opatření:

Napomenutí TU:

- neplnění školních povinností, zapominání pomůcek, úkolů, ...
- drobné přestupky proti školního řádu

Důtka TU:

- za opakované drobné přestupky proti ustanovení školního řádu nebo jednorázové hrubé porušení školního řádu
- opakované neplnění školních povinností (zapomínání domácích úkolů a pomůcek)

Důtka ŘŠ:

- rozhodne ředitel školy

2. Kritéria hodnocení všech vyučovacích předmětů na obou stupních:

- 1) očekávané výstupy dle ŠVP ZV ZŠ a MŠ Radostín nad Oslavou
- 2) osobní přístup žáka k předmětu
- 3) aktivní práce žáka v hodinách
- 4) práce podle pokynů učitele

3. Kritéria klasifikačních stupňů – I. stupeň**Klasifikace na I. stupni rozděluje vyučovacích předměty do těchto 2 oblastí:**

1. Naukové předměty: český jazyk, cizí jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda, informatika, mediální výchova
2. Výchovné předměty: hudební, tělesná, pracovní a výtvarná výchova

Klasifikace v naukových předmětech

Stupeň	Poznatky	Aplikace v praxi	Samostatnost, tvořivost, logické myšlení	Ústní projev	Písemný a grafický projev	Vztah k předmětu
1	ovládá bezpečně	spolehlivě užívá	pohotový, bystrý	výstižný, věcně správný	estetický, přesný, věcně správný	zájem o učení, svědomitý, aktivní přístup
2	v podstatě správné	drobné chyby	celkem pohotový, bystrý	drobné nepřesnosti	estetický, věcný, s drobnými nepřesnostmi	svědomitý, aktivní
3	ovládá podstatné	s pomocí učitele koriguje podstatnější nepřesnosti a chyby	menší nesamostatnost, potřebuje návodné otázky	nedostatečně přesný	méně estetický, častější nedostatky	k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
4	ovládá se značnými mezerami	dělá podstatné chyby a nesnadno je překonává	přes návodné otázky učitele dělá podstatné chyby, nesamostatné myšlení	vyjadřuje se s obtížemi	vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5	neovládá uceleně, závažné mezery	nedovede vědomosti uplatnit ani s podněty učitele	neprojevuje samostatnost, logické nedostatky	nezvládá samostatně odpovědět i na návodné otázky	závažné nedostatky - nedovede opravit ani s pomocí učitele	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Klasifikace ve výchovách

Stupeň	Aktivita	Projev + tvořivost	Samostatnost	Využívání osobních předpokladů
1	velmi aktivní	působivý, originální, procítěný, estetický, tvořivě aplikuje vědomosti, dovednosti, návyky	pracuje samostatně	plně využívá
2	aktivní	estetický, působivý, tvořivě aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky	pracuje převážně samostatně	využívá
3	méně aktivní	málo působivý, s chybami, méně tvořivý	pracuje méně samostatně	nevyužívá dostatečně
4	převážně pasivní	málo uspokojivý	pracuje s pomocí učitele	nedostatečné schopnosti se snaží využít
5	pasivní	chybný, nemá estetickou hodnotu	pracuje nesamostatně	nedostatečné schopnosti nevyužívá

4. Kritéria klasifikačních stupňů – II. stupeň

Klasifikace na II. stupni rozděluje vyučovací předměty do těchto 3 oblastí:

1. Naukové předměty: jazyky, matematika, zeměpis, dějepis, chemie, přírodopis, fyzika, informatika
2. Předměty s praktickým zaměřením: technická praktika, pracovní výchova
3. Předměty s výchovným zaměřením: hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, osobnostní výchova, občanská výchova, výchova ke zdraví

Klasifikace v naukových předmětech

- *Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.*
- *Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky ŠVP ZV hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí, kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.*

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho vyjadřovací schopnosti jsou výstižné. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho vyjadřovací schopnosti mívají menší nedostatky. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V jeho vyjadřovacích schopnostech jsou nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. V jeho vyjadřovacích schopnostech jsou závažné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele obvykle opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Žák není schopen se věcně vyjádřit. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní výchova, technická praktika, základy techniky, domácí nauka, apod.
- Při klasifikaci v předmětech se hodnotí: vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií: Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Udržuje pracoviště v pořádku. Dokáže překonat vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci. Méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V postupech a způsobech práce se mohou vyskytovat chyby. Výsledky jeho práce mají nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje k práci vztah. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští podstatných chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští hrubých chyb. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Překážky v práci překonává jen obtížně i s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova, osobnostní výchova, výchova ke zdraví.

Při klasifikaci v předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, využívá své osobní předpoklady a rozvíjí je v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je estetický, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky dokáže aplikovat. Má zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim kladný vztah.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný. Snaží se využívat své osobní předpoklady. Jeho projev je estetický a působivý. Jeho vědomosti a dovednosti mají menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Má zájem o výuku.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák většinou není aktivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četné mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá zájem o výuku.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák není aktivní. Nemá zájem rozvíjet své schopnosti. Úkoly řeší s velkými chybami. Vědomosti a dovednosti většinou nedokáže aplikovat. Neprojevuje snahu a zájem o činnosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Vypracovala (v souladu se Školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a Vyhláškou č.48/2005 Sb. ve znění 454/2006 Sb. a 256/2012 Sb. o základním vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů

Mgr. Eva Prudková
Projednáno na pedagogické radě dne: 28. 8. 2017
Schváleno školskou radou dne: 31. 8. 2017
Schválil ředitel školy: Mgr. Jan Hladík